

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

LUTY 2015

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Jadwiga Seremak-Bulge	3
2. Rynek zbóż	Wiesław Łopaciuk	5
	Katarzyna Rola	
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
	Magdalea Bodył	
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	21
6. Rynek warzyw	Tomasz Smoleński	25
	Paweł Kraciński	
7. Rynek owoców	Irena Strojewska	34
8. Rynek mleka	Jadwiga Seremak-Bulge	43
	Teresa Zdziarska	
9. Rynek wołowiny	Dorota Pasińska	48
10. Rynek wieprzowiny	Jan Małkowski	51
	Danuta Zawadzka	
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Grzegorz Dybowski	55
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	61
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	65
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	71
	Paweł Wyrzykowski	
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Aldon Zalewski	77
	Arkadiusz Zalewski	

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny),
Lucyna Mieszkowska (sekretarz redakcji), Jan Małkowski, Stanisław Mańko, Bożena Nosecka,
Prenumerata: Barbara Walkiewicz - tel.: 22 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
tel.: 22 505 46 66, faks: 22 827 19 60
Druk: EXPOL Włocławek
Nakład: 220 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

1. Wg ostatecznych danych w 2014 r. rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej wyraźnie pogorszyły się w porównaniu z rokiem poprzednim. Były też gorsze niż przed dwoma laty, choć znacznie lepsze niż w kryzysowym 2008 r. Spadki cen skupu podstawowych surowców rolniczych w okresie od grudnia 2013 r. do grudnia 2014 r. (średnio o prawie 12%) były znacznie głębsze niż obniżki cen środków produkcji (średnio o 1,8%). Skumulowany wskaźnik nożyc cen wyniósł więc w tym okresie 89,7 punktu, podczas gdy w roku poprzednim wynosił 104,8 punktu.

Środki produkcji taniały drugi rok z rzędu przede wszystkim pod wpływem spadków cen nawozów mineralnych oraz bezpośrednich nośników energii. Obniżki światowych cen ropy naftowej i gazu oraz innych surowców, a także szybszy od popytu wzrost podaży nawozów spowodował, że ceny nawozów mineralnych w ciągu 12 miesięcy 2014 r. spadły nominalnie o kolejne 6,8%, po wzroście w latach 2011-2012 o 24,4%. Przyspieszeniu uległy także spadki cen bezpośrednich nośników energii (do 4,9% z 1,4% w 2013 r.) oraz materiałów budowlanych (do 0,7% z 0,3% w 2013 r.). Zmniejszyła się dynamika wzrostu cen pestycydów (średnio do 1,5% z 2,2% w 2013 r.) oraz maszyn i urządzeń (przeciętnie do 2,2% z 3,5% w 2013 r.). Znaczący wzrost cen środków produkcji w latach 2011-2012 spowodował jednak, że ich ceny w latach 2011-2014 podniosły się nominalnie o 9,3%, a realnie o 1,9%. Wzrost cen środków produkcji wyprzedzał dynamikę wzrostu cen skupu podstawowych surowców rolniczych w tym okresie, który wyniósł nominalnie 7,9%, a realnie 0,6%. Można więc uznać, że rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej w 4-leciu 2011-2014, przy znaczących wahaniami w kolejnych latach, nie preferowały rolnictwa, a wzrost cen skupu nie skompensował w pełni znaczących podwyżek cen środków produkcji.

Spadek cen skupu podstawowych surowców rolniczych (o 11,9%) był znacznie głębszy niż cen detalicznych żywności, które w ciągu 12 miesięcy 2014 r. (w porównaniu z grudniem 2013 r.) obniżyły się o 2,3%. Żywność po raz pierwszy od 2005 r. bezwzględnie staniała, przyczyniając się do niewielkiej deflacji, która w relacji XII 14/XII 13 wyniosła 0,6%. W rezultacie mimo znacznego wzrostu cen w poprzednich trzech latach żywność na poziomie detalu zdrożała w latach 2011-2014 nominalnie o 7,7%, a realnie o 0,3%, bowiem inflacja w tym okresie wyniosła 7,3%. Inflacja ustępowała jednak podwyżkom wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw, które podniosły się w tym czasie nominalnie o 13,7%, a realnie o 6,0%. Warto dodać, że w 2014 r. towarzyszący spadkom cen detalicznych żywności wzrost wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw (nominalnie o 3,8%, a realnie o 4,4%) zwiększył ich siłę nabywczą i ożywił krajowy popyt na żywność. Należy jednak dodać, że różnicowanie dochodów polskich konsumentów stanowi istotny czynnik ograniczający krajowy popyt na żywność.

Bezwzględny spadek cen żywności w 2014 r. miał swoją przyczynę przede wszystkim w znacznych obniżkach cen surowców rolniczych wywołanych przede wszystkim wysoką podażą większości produktów w warunkach dekonunktury i spadku cen na światowych rynkach. Dekonunkturę na światowych rynkach pogłębiało embargo rosyjskie na import żywności z UE, w tym z Polski.

W zależności od kierunku specjalizacji gospodarstw wpływ sytuacji rynkowej na ich kondycję finansową był różnicowany. Uwarunkowania rynkowe były najmniej korzystne dla gospodarstw zbożowych. W 2014 r. pod wpływem dobrych zbiorów i niskich cen światowych ceny skupu zbóż po raz drugi z kolei zmalały znacząco, bo o 11,6% (pszenica) do 19,4% (kukurydza). Jedynie ceny żyta, mającego coraz mniejszy udział w obrotach rynkowych spadły mniej (o 7,9%). W sumie pszenica i jęczmień mimo istotnych podwyżek w latach 2010-2011 nominalnie staniały w 4-leciu 2011-2014 o około 14-15,5%, żyto o 6%, a kukurydza o prawie 24%. Realny spadek cen zbóż w tym okresie wyniósł od 12,4% (jęczmień) do 20-21% (pszenica i żyto) i 29% (kukurydza).

Zboża staniały przede wszystkim w stosunku do drobiu, którego ceny w ciągu 12 miesięcy 2014 r. nie zmieniły się, a realnie wrosły o 0,6%. Relacje te poprawiły się jeszcze bardziej w 4-leciu 2011-2014, bowiem ceny skupu drobiu w tym czasie nominalnie wrosły o 17,7%, a realnie o 9,7%, podczas gdy ceny pszenicy zmalały odpowiednio o 13,8 i 19,6%. Jest to równoznaczne z wyraźną poprawą opłacalności produkcji drobiu, co znajduje swój wyraz w wysokiej dynamice wzrostu produkcji żywca drobiowego. Zboża pozostały jednak nadal drogie dla producentów żywca wieprzowego, którego ceny w skupie spadły w ciągu 12 miesięcy 2014 r. o 21,2% pod wpływem wzrostu podaży i embarga na import wieprzowiny z Polski nałożonego przez Rosję i kilka innych krajów¹. W tym czasie ceny żyta zmalały o 7,9%, a jęczmienia o 19,6%. Znaczący wzrost cen skupu żywca wieprzowego w 2011 r. spowodował jednak, że w 4-leciu 2011-2014 ceny te wrosły nominalnie o 6,9%, a realnie zmalały o 0,4%, a więc znacznie mniej niż ceny zbóż. Możemy więc mówić o pewnej poprawie opłacalności produkcji żywca wieprzowego w tym okresie. Skutkowało to większym od oczekiwanego przez ekspertów wzrostem podaży w 2014 r. Do zwiększenia produkcji żywca wieprzowego przyczynił się także dynamicznie rosnący import prosiąt, który w 2014 r. prawdopodobnie przekroczył 5 mln sztuk. Prosiąta importują głównie duże fermy, w których efektywność tuczu jest znacznie wyższa od przeciętnej, a integratorzy produkcji są w stanie przy pomocy cen pasz przemysłowych zapewnić akceptowalną przez producentów opłacalność produkcji.

Spadek cen skupu bydła w ciągu 12 miesięcy 2014 r. był znacznie mniejszy i wyniósł 5,7%, przy wzroście cen cieląt o 1%. Jest to równoznaczne z przejściowym pogorszeniem opłacalności produkcji żywca wołowego. Jeśli uwzględnić podwyżki cen jakie miały miejsce w latach 2011-2012 (o 27,5%) to nominalny wzrost cen skupu bydła w latach 2011-2014 wyniósł 11,5%, a realny 3,9%. Wzrost ten przekraczał dynamikę wzrostu cen skupu mleka, ustępował jednak podwyżkom cen cieląt, które w tym okresie wrosły nominalnie o ponad 30%, a realnie o 21,5%. Względna opłacalność produkcji żywca wołowego mierzona relacjami cen bydła do mleka poprawiła się więc zarówno w 2014 r. jak i w 4-leciu 2011-2014. Poprawiła się także opłacalność bezwzględna tej produkcji mierzona relacjami cen bydła do zbóż paszowych.

Dynamiczny wzrost skupu oraz pogorszenie koniunktury na światowym rynku przetworów mlecznych spowodowało, że ceny skupu mleka spadły w ciągu 12 miesi-

cy 2014 r. o prawie 20%, a więc w tempie zbliżonym do spadku cen zbóż paszowych (jęczmień, kukurydza). Spośród produktów pochodzenia zwierzęcego wyższą dynamikę spadku charakteryzowała się tylko produkcja żywca wieprzowego. Rynkowe uwarunkowania produkcji mleka w 2014 r. pogorszyły się więc znacząco. Znaczący wzrost cen w 2013 r., a także w 2011 r. spowodował jednak, że w 4-leciu 2011-2014 ceny mleka nominalnie wrosły o 4,3%, a realnie spadły o 2,8%. Wskazuje to, że przy znaczących wahaniami cen w kolejnych latach, opłacalność produkcji mleka mierzona relacjami cen w okresach kilkuletnich była względnie stabilna.

Wzrost zbiorów ziemniaków oraz bardzo niskie ceny na europejskich rynkach spowodowały, że ceny skupu w grudniu 2014 r. były o ponad 29% niższe niż przed rokiem. Wzrost ich cen w latach 2012-2013 o prawie 54% spowodował, że w całym 4-leciu 2011-2014 nominalne ceny ziemniaków nie zmieniły się, a realnie staniały o 6,7%. Mimo relatywnego wzrostu cen ziemniaków w stosunku do zbóż, powierzchnia ich uprawy nadal systematycznie maleje, dostosowując się do rynkowego zapotrzebowania.

2. W styczniu 2015 r. rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej nieznacznie poprawiły się w porównaniu z końcówką 2014 r., choć były gorsze niż w styczniu 2014 r. Symptyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR) wzrósł o 0,2 pkt. proc. do 99,9 punktu, ale był o 0,6 pkt. proc. niższy niż w styczniu 2014 r. Zadecydował o tym wyłącznie wzrost wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu, przy nieznacznym obniżeniu wskaźnika nożyc cen. O wzroście wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu do 101,2 punktu zadecydowało nie tylko podwyższenie wyrównanego indeksu produkcji przemysłu spożywczego (o 0,4 pkt. proc. do 101,2 punktu) oraz wzrost wyrównanego indeksu zmian wynagrodzeń i cen żywności pod wpływem grudniowego wzrostu wynagrodzeń w sferze przedsiębiorstw, ale również spadek cen detalicznych żywności i ożywienie obrotów towarami rolno-spożywczymi w końcówce 2014 r.

Wyrównany wskaźnik nożyc cen po przejściowym wzroście w grudniu o 0,2 pkt. proc. ponownie zmalał w styczniu do poziomu najniższego w ostatnich 6 miesiącach wynoszącego 98,6 punktu. Był on o 1,9 pkt. proc. niższy niż przed rokiem, kiedy wynosił 100,5 punktu. Do tak niskiego poziomu nożycy cen spadły na początku kryzysowego 2008 r. Wpłynęły na to utrzymujące się od czerwca obniżki cen skupu podstawowych surowców rolniczych, które znacznie wyprzedzały spadki cen środków produkcji nabywanych przez rolników. Wyrównany wskaźnik zmian cen koszyka skupu spadł w styczniu 2015 r. do 98,4 punktu, przy wskaźniku zmian cen środków produkcji wynoszącym 99,8 punktu. Do tak niskiego poziomu indeks cen skupu spadł w końcu kryzysowego 2008 r. i na początku 2009 r. Od połowy 2014 r. czerwca dominują spadki cen praktycznie wszystkich podstawowych surowców rolniczych pod wpływem presji podaży w warunkach dekonunktury na światowych rynkach, wzmacnianej rosyjskim embargiem na import żywności z Unii Europejskiej.

Zmiany cen jakie dokonały się w ciągu 12 miesięcy 2014 r. (w porównaniu z grudniem 2013 r.) były niekorzystne dla rolnictwa, bowiem ceny koszyka skupu malały szybciej niż ceny środków produkcji. W rezultacie skumulowany wskaźnik nożyc cen wyniósł w grudniu 2014 r. 89,7 punktu, podczas gdy przed rokiem wynosił 104,8 punktu. W najbliższym miesiącu uwarunkowania rynkowe rolnictwa mogą się nieco poprawić, ale będą wyraźnie gorsze niż w lutym 2014 r.

3. Presja podaży oraz spadki cen ropy naftowej i surowców przekładają się także na spadki światowych cen surowców rolniczych, zwłaszcza zbóż, produktów roślin oleistych i cukru. Sytuacja w najbliższych miesiącach nie ulegnie zmianie, zwłaszcza że kolejne prognozy zbiorów są korygowane w górę, a popyt zwłaszcza ze strony krajów rozwijających się rośnie wolniej.

4. Krajowy rynek zbóż pozostanie do końca sezonu pod presją popytu, a ceny pszenicy podtrzymać będzie wyłącznie wysoki popyt importowy na pszenicę jakościową.

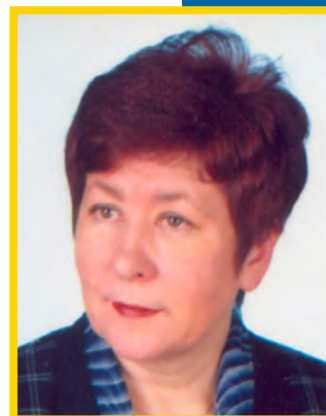
5. Większa podaż wieprzowiny w Unii Europejskiej i w Polsce oraz utrzymujące się embargo na import wieprzowiny z Polski utrzymują ceny żywca na niskim poziomie. Sytuacja w najbliższych miesiącach nie ulegnie zmianie. Mimo niskich cen zbóż może to zahamować odbudowę pogłowia trzody chlewnej, która rozpoczęła się w marcu 2014 r. Może to pogłębić ujemne saldo handlu zagranicznego sektora wieprzowego.

6. Niskie ceny pasz oraz wysoka konkurencyjność cenowa polskiego drobiu tworzy warunki do rozwoju tej gałęzi produkcji zwierzęcej. Szansą jej rozwoju jest rosnący eksport, którego udział w produkcji przekroczył w 2014 r. 36%.

7. Rok 2015 na rynku mleka rozpoczął się wyhamowaniem spadków cen światowych zarówno proszku mlecznego jak i masła. Może to zapowiadać poprawę na krajowym rynku. Sytuacja na krajowym rynku mleka w najbliższym kwartale będą jednak determinować przede wszystkim skutki przekroczenia kwot mlecznych i walka o minimalizację kar za ich przekroczenie.

8. Presja podaży oraz niskie ceny praktycznie wszystkich surowców rolniczych oraz perturbacje związane z eksportem produktów rolno-spożywczych będą utrzymywać ceny detaliczne żywności na niskim poziomie co najmniej w pierwszym półroczu 2015 r. Będzie to sprzyjać ożywieniu krajowego popytu na żywność.

¹ Na skutek obawy przed afrykańskim poronem świń, którego pojedyncze ogniska odkryto w Polsce.

Jadwiga Seremak-Bulge

Tab. 1 Skumulowane wskaźniki zmian cen i wynagrodzeń (grudzień roku poprzedniego =100)

Wyszczególnienie	2014	2013	2012	2011	2011-2014	
					XII 2010=100	Indeks cen realnych
Wynagrodzenia	103,8	102,7	102,5	104,1	113,7	106,0
Towary i usługi konsumpcyjne	99,4	100,8	102,5	104,7	107,3	100,0
Zywność	97,7	101,3	103,8	104,6	107,7	100,3
Środki produkcji	98,2	99,7	103,0	108,4	109,3	101,9
w tym: nawozy mineralne	93,2	94,6	104,9	118,6	109,7	102,2
Pestycydy	101,5	102,2	103,0	100,1	107,0	99,7
Bezp. nośniki energii	95,1	98,6	100,9	112,0	106,0	98,7
Maszyny	102,2	103,5	105,0	105,4	117,1	109,1
Materiały budowlane	99,3	99,7	101,3	106,4	106,7	99,4
Nożycy cen koszyka skupu	89,7	104,8	96,6	108,7	98,7	*
Koszyk skupu	88,1	104,5	99,5	117,8	107,9	100,6
w tym: pszenica	88,4	74,8	133,9	97,4	86,2	80,4
Zyto	92,1	76,0	93,5	129,2	84,6	78,8
Jęczmień	79,4	88,8	114,2	116,7	94,0	87,6
Kukurydza	80,6	79,2	118,4	100,8	76,2	71,0
Ziemniaki	70,9	125,6	122,3	91,9	100,1	93,3
Bydło	94,3	92,7	103,6	123,1	111,5	103,9
Trzoda chlewna	78,8	98,5	96,1	143,3	106,9	99,6
Drób	100,0	98,3	93,6	127,9	117,7	109,7
Cielęta	101,0	89,7	108,5	132,6	130,3	121,5
Mleko	80,2	122,4	97,2	109,3	104,3	97,2

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych GUS.

Tab. 2. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

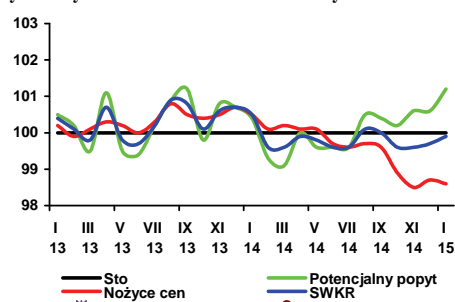
Wyszczególnienie	I 15	XII 14	XI 14	X 14	IX 14	VIII 14	I 14
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	99,9	99,7	99,6	99,6	100,0	100,2	100,5
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	101,2	100,6	100,6	100,2	100,4	100,5	100,4
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	98,6	98,7	98,5	98,9	99,6	99,7	100,5
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	98,4	98,6	98,4	98,8	99,5	99,6	100,4
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	99,8	99,8	99,8	99,9	99,9	99,9	100,0
Wyrównany indeks inflacji i zmian cen żywności	99,9	99,9	99,9	99,9	100,0	100,0	100,5
Wyrównany indeks zmian wynagrodzeń i cen żywności	101,9	100,6	100,1	99,5	100,2	100,7	101,8
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	99,9	99,5	100,0	99,7	100,5	100,7	100,3

^a Średnie ruchome 6 – miesięczne

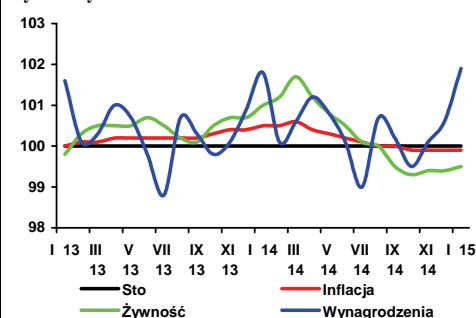
Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym , pszenica i żyto, ziemniaki, zwierzę ogółem w tym zwierzę wołowy, wieprzowy, i drób, oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

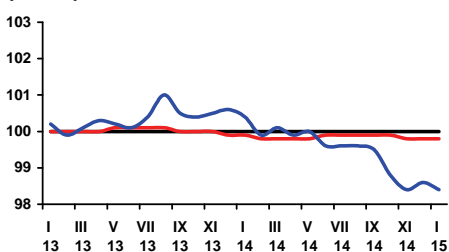
Rys. 1. Wyrównane wskaźniki koniunktury w rolnictwie

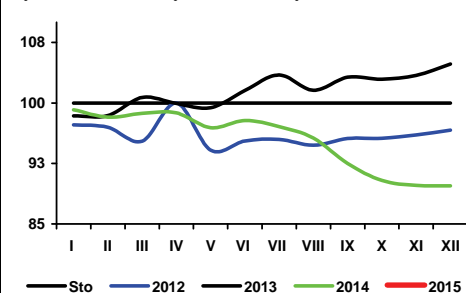
Rys. 2. Wyrównane wskaźniki zmian cen

Rys. 3. Wyrównane wskaźniki zmian cen

Rys. 4. Skumulowany wskaźnik nożyc cen

Według ostatnich prognoz Międzynarodowej Rady Zbożowej (IGC) zbiory zbóż na świecie w 2014 r. wyniosły 2,002 mln ton, czyli nieznacznie więcej niż w poprzednim roku. W stosunku do poprzednich prognoz ich wielkość podniesiono o 12 mln ton, co wynikało z rewizji w górę szacunków zbiorów w pszenicy w UE i Kanadzie oraz kukurydzy w Argentynie. Obniżono natomiast szacunki zbiorów kukurydzy w USA. Podaż całkowita (zapasy z poprzedniego sezonu plus zbiory) zwiększyła się o 3,0% (o 69 mln ton). Przewiduje się, że zużycie zbóż w sezonie 2014/15, w porównaniu z poprzednim sezonem, zwiększy się o 40 mln ton do 1,973 mln ton. Zapasy końcowe prognozowane są na 432 mln ton, wobec 402 mln ton poprzednio.

Indeks cen zbóż i oleistych GOI w styczniu 2015 r., w porównaniu z listopadem 2014 r., zmalał o 6%, a w porównaniu z indeksem sprzed roku aż o 13,7%, głównie pod wpływem coraz wyższych szacunków zbiorów w 2015 r. Niepokoje w rejonie Morza Czarnego skutkowały przejściowymi wzrostami cen pszenicy, ale wystarczająca dostępność tego zboża w innych lokalizacjach powodowała ich ponowny spadek. Notowania kukurydzy początkowo rosły, co było związane z oczekiwaniami, większymi zakupami Chin, ale duża podaż tego ziarna na rynkach zrównoważyła to z nawiązką.

W 2014 r. w kraju zebrano rekordowe 31,9 mln ton zbóż, tj. o 12,3% więcej od zbiorów ubiegłorocznych i o 19,5% więcej

**Wiesław
Łopaciuk**

**Katarzyna
Rola**

W listopadzie 2014 r. z Polski wyeksportowano 753 tys. ton ziarna zbóż, wobec 516 tys. ton w poprzednim miesiącu, w tym 479 tys. ton pszenicy, 101 tys. ton żyta, 30 tys. ton jęczmienia i 92 tys. ton kukurydzy. Eksport pszenicy od początku sezonu jest bardzo wysoki. W okresie lipiec – listopad 2014 r. sprzedano 1654 tys. ton pszenicy wobec 1062 tys. ton w analogicznym okresie poprzedniego sezonu. Import zbóż w listopadzie

Tab. 1. Bilans zbóż w Polsce (tys. ton)

Wyszczególnienie	2011/12	2012/13	2013/14 szacunek	2014/15 prognoza	2013/14 =100	2012/13 =100
Zapasy początkowe	4282	4139	3667	1538	41,9	88,6
Produkcja	26647	28408	28302	31794	112,3	99,6
Zasoby krajowe	30930	32547	31969	33332	104,3	-1,8
Import	2766	1676	2134	1477	69,2	127,3
Ogółem zasoby	33696	34224	34103	34809	102,1	99,6
Zużycie krajowe:	27361	26057	26868	27849	103,6	103,1
w tym spasanie	16455	15295	15770	16650	105,6	103,1
Eksport	2196	4500	5697	4890	85,8	126,6
Zapasy końcowe	4139	3667	1538	2070	134,6	41,9
Zbiory minus zużycie	-714	2351	1434	3945	275,2	61,0
Zapasy/zużycie (%)	14,0	12,0	4,7	6,3	x	x

Źródło: Dane GUS i szacunki własne.

od średnich zbiorów z lat 2006-2010. W związku z tym, wyraźnie poprawiły się relacje podaży do popytu. Pomimo bardzo niskich zapasów początkowych, podaż krajowa (zapasy początkowe plus zbiory) w sezonie 2014/15 zwiększyła się w porównaniu z poprzednim sezonem o ponad 4% do 33,3 mln ton.

Rekordowe zbiory z 2014 r. przewyższają o 3,9 mln ton prognozowane na sezon 2014/15 zużycie krajowe (1,5 mln ton nadwyżek po zbiorach w 2013 r.), które może wzrosnąć o 3,6% do 27,8 mln ton. Rozchody ogółem (zużycie krajowe plus eksport) wzrosną o 5,3%. Zapasy zbóż na koniec sezonu mogą się zwiększyć o blisko 35% do 2,1 mln ton, co stanowiłoby 6,3% ich rocznego zużycia wobec 4,7% w poprzednim sezonie i 12,0% w sezonie 2012/13.

W okresie pierwszych sześciu miesięcy sezonu 2014/15 (lipiec – grudzień 2014 r.) do skupu trafiło 5,6 mln ton zbóż podstawowych, tj. o 22% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego sezonu. Skupiono 3,8 mln ton pszenicy (2,9 mln ton w porównywalnym okresie poprzedniego sezonu), 475 tys. ton żyta (724 tys. ton), 590 tys. ton jęczmienia (522 tys. ton) oraz 1,2 mln ton kukurydzy (1,3 mln ton).

W grudniu 2014 r., w porównaniu z listopadem 2014 r., ceny pszenicy, jęczmienia i kukurydzy w skupie wzrosły, w tym najwięcej kukurydzy (o 15%), natomiast żyto potaniało o 1%. Na targowiskach ceny zbóż były minimalnie niższe niż przed miesiącem. W porównaniu z grudniem 2013 r., przeciętne ceny zbóż podstawowych były od kilku do kilkunastu procent niższe. W tym czasie najbardziej potaniało żyto (o 16%) i pszenica (o 15%).

2014 r. wyniósł 73 tys. ton i w porównaniu z październikiem 2014 r. był o 31% mniejszy. W bieżącym sezonie do kraju przywieziono 511 tys. ton ziarna zbóż, o 6% mniej niż rok wcześniej. Eksport kasz, gryków i granulek, mąki pszennej i ziarna obrobionego inaczej w listopadzie 2014 r. był mniejszy, podobnie jak eksport pasz i produktów wtórnego przetwórstwa. Natomiast wywóz pozostałych produktów zwiększył się. Import wszystkich produktów pierwotnego przetwórstwa oraz pozostałych produktów był mniejszy. Zwiększył się natomiast przywóz ciasta makaronowego i pasz dla zwierząt gospodarskich.

W grudniu 2014 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem ceny zbóż w UE wzrosły. Przyczyniły się do tego informacje o ograniczeniach w eksporcie pszenicy z Rosji oraz osłabienie kursu euro wobec dolara amerykańskiego, co przełożyło się na zwiększenie konkurencyjności cenowej unijnego ziarna. W Niemczech za pszenicę płacono 202 EUR/t (o 14% więcej), we Francji 194 EUR/t (o 6% więcej). Przeciętna cena jęczmienia paszowego w UE-28 w październiku 2014 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, była wyższa o 7%, w tym w Niemczech o 12%, a we Francji o 5%. Na rynku europejskim średnia cena kukurydzy wyniosła 146 EUR/t, wobec 140 EUR/t w poprzednim miesiącu.

Pod wpływem wysokiej podaży zbóż i oleistych średnie ceny pasz w 2014 r., w porównaniu z 2013 r., były niższe. Najbardziej potaniała mieszanka dla tuczników (o 6%) i mieszka dla kur niosek (o 5%).

Tab. 2. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Okresy		Pszenvica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień	Pszenvica	Żyto	Jęczmień	Owies	Cena interwenc. według kursu NBP
		Skup				Targowiska				
2012	I-XII	893,4	742,3	728,5	819,1	946,5	808,5	881,8	745,6	X
2013	I-XII	853,9	622,4	748,6	770,5	975,0	728,9	875,5	774,5	X
2014	I-XII	704,2	551,4	634,0	671,8	849,7	639,1	803,4	669,7	X
2013	XI	742,1	542,6	571,7	738,8	890,9	659,4	824,5	676,6	424,6
	XII	760,5	568,5	632,3	759,5	894,6	678,6	834,9	681,9	423,0
2014	I	757,6	578,4	668,1	772,2	911,3	683,4	861,9	689,5	423,2
	II	741,7	567,4	651,7	733,8	902,2	678,8	866,1	700,8	423,3
	III	754,8	572,2	663,0	734,9	901,2	680,7	880,3	720,5	425,2
	IV	791,4	605,5	677,4	740,3	901,5	683,5	866,5	715,3	423,9
	V	778,3	598,6	705,5	717,8	900,1	672,2	851,6	710,1	423,4
	VI	750,0	584,8	716,8	707,7	892,9	667,8	841,8	721,9	419,1
	VII	660,8	496,8	727,6	602,7	887,3	665	832,3	704,1	419,9
	VIII	638,1	524,3	745,3	616,7	813,5	604,7	762,2	645,4	424,8
	IX	637,1	520,8	637,5	614,2	791,1	587,6	734,3	616,0	424,5
	X	623,0	513,3	462,1	614,9	775,4	587,4	716,2	608,7	426,0
	XI	645,2	531,2	443,3	602,9	759,9	587,1	713,5	603,5	426,7
	XII	672,3	523,6	509,9	603,1	759,5	570,9	713,5	600,8	427,9
Zmiana w %										
	XII 2014 XI 2014	4,2	-1,4	15,0	0,0	-0,1	-2,8	0,0	-0,4	X
	XII 2014 XII 2013	-11,6	-7,9	-19,4	-20,6	-15,1	-15,9	-14,5	-11,9	X

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Skup zbóż (tys. ton)

Okresy		Pszenvica	W tym paszowa	Żyto	Jęczmień	W tym paszowy	Pszenvyto	Zboża podstawowe	W tym paszowe	Kukurydza
2012	I-XII	4799,2	1894,7	722,1	904,4	539,0	501,8	7013,7	3301,3	2220,4
2013	I-XII	4234,9	1305,1	941,1	758,6	404,4	553,2	6573,0	2952,9	2007,7
2014	I-XII	5919,2	2139,2	806,3	711,1	353,1	944,2	8465,4	3879,4	1952,4
	XI	398,6	112,3	94,2	18,3	10,9	49,0	565,0	327,5	419,9
	XII	320,9	87,0	78,2	17,6	12,0	42,5	464,6	191,8	144,6
2014	I	289,3	88,9	50,7	21,7	14,8	34,9	401,1	167,7	95,4
	II	356,6	123,2	83,4	25,9	21,1	42,5	514,3	240,8	90,9
	III	444,7	129,8	57,2	13,0	10,0	42,4	562,3	221,9	146,0
	IV	540,6	290,9	57,1	20,4	16,6	45,5	668,1	392,7	140,3
	V	342,9	142,4	45,2	27,1	23,2	45,3	464,2	237,2	133,7
	VI	175,5	70,4	37,8	12,9	10,3	24,9	253,3	123,8	98,6
	VII	432,9	187,6	95,2	293,4	118,2	105,6	934,7	442,2	46,5
	VIII	1178,2	420,8	175,2	134,8	53,4	312,6	1827,7	883,2	26,7
	IX	723,9	244,5	71,1	52,7	21,7	107,6	966,4	417,9	45,7
	X	541,7	185,8	59,8	43,6	21,5	68,2	718,3	302,7	507,7
	XI	420,6	120,5	43,1	37,9	25,1	57,4	562,7	227,0	480,3
	XII	472,4	134,4	30,6	27,7	17,2	57,2	592,4	222,3	140,4
Zmiana w %										
	XII 2014 XI 2014	12,3	11,6	-29,0	-26,8	-31,6	-0,4	5,3	-2,1	-70,8
	XII 2014 XII 2013	47,2	54,5	-60,9	57,4	43,1	34,6	27,5	15,9	-2,9

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 4. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Okresy		Przemiał zbóż ogółem	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony	Mieszanki dla zwierząt
2012 ^b	I-XII	2722,3	2206,8	218,5	1674,9	175,5	8413,4
2013 ^b	I-XII	2769,1	2229,6	220,6	1744,6	175,8	8565,8
2013 ^a	X	177,9	142,7	13,4	90,3	13,8	638,0
	XI	167,1	136,4	11,2	83,7	11,8	590,6
	XII	155,4	121,1	12,1	85,7	13,6	587,9
2014 ^a	I	161,2	127,1	11,6	82,0	11,7	626,2
	II	153,7	116,7	10,2	79,7	10,9	557,7
	III	155,7	123,1	10,8	86,6	12,8	679,8
	IV	162,1	125,1	11,6	83,3	10,8	687,6
	V	152,5	120,8	11,4	83,7	10,8	652,2
	VI	138,8	108,7	9,9	81,5	11,3	599,7
	VII	162,6	129,3	10,8	82,4	10,7	637,5
	VIII	155,3	121,8	9,9	81,8	9,4	603,0
	IX	175,3	136,1	11,4	83,7	11,7	662,6
	X	180,6	141,6	12,2	85,9	12,8	679,1
	XI	157,3	124,1	10,3	78,3	9,0	565,8
Zmiana w %							
<u>XI 2014</u> <u>X 2014</u>		-12,9	-12,4	-15,8	-8,9	-29,7	-16,7
<u>XI 2014</u> <u>XI 2013</u>		-5,9	-9,0	-8,4	-6,5	-23,9	-4,2

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników, ^b firmy zatrudniające 10 i więcej pracowników.

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 5. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Okresy	Eksport					Import					
	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	
2012	I-XII	1060,6	312,4	312,4	1047,8	2896,3	735,1	69,9	197,0	495,4	1524,0
2013	I-XII	1692,9	904,6	292,9	922,8	4094,9	581,8	6,5	159,8	286,6	1077,2
2013	IX	303,1	170,2	5,4	39,8	556,3	63,9	2,4	6,0	14,1	93,0
	X	335,1	130,8	1,6	97,8	597,1	83,7	0,5	11,4	26,5	125,5
	XI	170,3	119,3	0,7	166,2	488,3	69,6	0,0	16,2	62,6	154,0
	XII	260,0	76,3	0,6	102,1	463,5	47,7	0,1	32,8	74,9	163,6
	2014	I	180,5	75,9	0,9	85,1	364,1	51,4	0,3	27,6	60,8
	II	199,4	83,7	0,2	73,1	387,0	48,1	1,2	30,5	56,6	141,8
	III	269,3	80,0	0,2	106,4	482,8	38,1	0,2	24,9	23,2	90,7
	IV	345,0	78,3	0,2	107,0	560,9	42,9	0,5	27,6	10,4	86,9
	V	69,5	52,5	0,4	88,0	227,1	30,2	3,6	32,1	6,2	75,1
	VI	160,3	50,0	0,7	42,0	263,6	15,8	1,3	31,4	16,8	68,1
	VII	127,8	24,9	65,9	27,7	268,2	87,4	1,3	31,1	13,9	137,7
	VIII	264,5	102,2	18,5	12,9	482,6	60,3	2,2	20,0	18,7	104,5
	IX	470,0	78,8	2,9	17,1	651,2	45,9	1,8	6,2	30,8	89,8
	X	313,6	74,2	1,6	70,2	515,9	39,4	0,1	11,5	47,7	105,8
	XI	478,5	100,5	30,3	91,9	752,9	28,9	0,1	7,1	30,8	72,8
Zmiana w %											
<u>XI 2014</u> <u>X 2014</u>		52,6	35,5	1783,9	31,0	45,9	-26,6	-18,9	-38,7	-35,6	-31,2
<u>XI 2014</u> <u>XI 2013</u>		180,9	-15,8	4455,0	-44,7	54,2	-58,4	170,1	-56,4	-50,9	-52,7

^a razem z pszenicą durum, ^b razem z owsem, pszenżytem, gryką i prosem,

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiki granulki	ziarno obrobione inaczej	sól	mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiki granulki	ziarno obrobione inaczej	Sól
2012	I-XII	75,1	12,3	30,0	19,1	49,8	56,0	20,4	30,2	30,1	211,6
2013	I-XII	80,0	18,8	57,6	22,7	28,0	55,1	13,0	25,4	36,9	122,8
2013	IX	6,8	1,8	5,5	2,4	2,0	5,0	1,1	2,1	3,5	6,4
	X	5,9	2,2	6,8	1,9	2,5	5,9	1,2	2,7	2,6	6,0
	XI	7,1	1,8	5,5	2,5	1,6	4,9	0,9	2,0	2,9	6,5
	XII	6,8	1,5	4,0	1,9	1,8	4,8	0,8	1,8	2,1	7,4
2014	I	7,1	2,1	5,1	1,3	2,6	4,4	1,0	2,3	1,9	10,2
	II	6,1	1,9	4,9	0,5	4,3	3,5	1,2	2,1	1,9	6,6
	III	7,4	2,1	5,1	0,7	4,4	4,0	1,0	2,6	2,0	10,2
	IV	6,2	1,4	3,0	2,2	4,1	3,6	1,0	1,9	2,1	9,6
	V	7,4	1,5	3,2	2,0	4,5	3,4	0,9	2,1	1,7	15,5
	VI	6,9	1,6	2,9	2,6	4,2	3,2	1,0	1,8	2,3	11,1
	VII	7,8	1,9	2,8	2,7	7,4	3,1	0,8	2,2	2,5	9,5
	VIII	6,7	1,7	2,7	2,9	5,1	3,8	0,9	2,1	2,7	11,1
	IX	9,5	1,7	2,4	3,0	6,7	3,6	1,1	2,5	3,8	9,1
	X	7,4	1,4	4,1	4,1	6,8	4,0	1,3	3,2	3,4	9,1
	XI	7,2	1,6	3,6	3,2	7,2	3,7	0,9	2,2	2,4	9,0
Zmiana w %											
	XI 2014 X 2014	-3,0	15,2	-12,8	-23,2	5,9	-6,1	-28,8	-29,2	-30,7	-0,7
	XI 2014 XI 2013	1,6	-8,8	-35,0	28,5	339,2	-23,9	2,3	10,5	-18,0	39,8

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Eksport i import pasz i produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		ciasto makaron.	Wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	Pasze dla zwierząt domowych	ciasto makaron.	Wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	Pasze dla zwierząt domowych
2012	I-XII	31,5	82,8	287,5	128,3	191,1	66,2	20,3	120,1	384,3	152,7
2013	I-XII	27,4	87,5	329,7	148,5	226,6	70,7	20,2	141,3	401,8	168,1
2013	IX	2,2	7,5	29,4	13,9	22,3	5,9	1,7	12,8	35,9	13,2
	X	2,9	7,9	32,3	13,2	23,6	6,4	1,6	14,0	37,4	14,7
	XI	2,5	7,5	31,0	13,9	21,9	6,6	1,7	12,3	34,7	15,6
	XII	2,2	6,5	27,2	12,3	20,8	5,7	1,6	10,3	36,7	15,4
2014	I	2,4	7,6	28,2	12,6	24,8	5,2	1,5	11,2	39,1	15,7
	II	2,3	7,4	29,8	10,6	19,7	4,9	1,8	11,3	33,9	13,0
	III	2,5	7,5	32,0	12,3	20,8	5,3	2,0	10,6	38,3	13,0
	IV	2,0	8,1	32,5	15,4	19,8	5,8	1,9	10,9	36,9	13,5
	V	1,7	7,2	32,0	13,4	18,6	4,9	1,5	10,1	39,8	13,1
	VI	2,4	7,5	30,9	11,4	20,5	5,1	1,7	10,2	37,5	11,7
	VII	2,2	7,7	30,9	15,5	19,0	5,2	1,9	10,6	38,4	14,0
	VIII	2,2	7,9	29,2	14,9	18,8	4,7	1,7	11,4	34,4	12,8
	IX	2,4	9,0	33,4	15,7	20,8	5,4	2,0	13,2	39,8	15,7
	X	2,4	8,8	33,7	17,3	23,0	6,4	1,9	12,2	29,3	14,9
	XI	2,1	7,4	31,6	13,2	21,3	6,5	1,9	11,6	30,6	14,1
Zmiana w %											
	XI 2014 X 2014	-14,3	-16,4	-6,2	-23,9	-7,4	0,8	-4,2	-4,7	4,5	-5,3
	XI 2014 XI 2013	-15,4	-1,6	2,1	-4,8	-2,7	-2,4	9,7	-5,3	-11,7	-9,6

^a uzyskane przez spęcznianie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 8. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Okresy		Mąka poznańska		Kasza jęczmienna		Chleb mieszany		Chleb razowy	
		cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna
2011	I-XII	1,36	2,29	1,76	4,10	3,58	4,42	4,80	5,59
2012	I-XII	1,32	2,37	1,88	4,36	3,75	4,50	4,87	5,79
2013	X	1,14	2,52	2,08	4,50	3,89	4,46	5,00	5,84
	XI	1,13	2,51	2,05	4,54	3,89	4,44	5,00	5,85
	XII	1,16	2,49	2,10	4,54	3,89	4,44	5,00	5,87
2014	I	1,13	2,50	2,08	4,54	3,91	4,44	4,99	5,87
	II	1,14	2,49	2,13	4,58	3,92	4,42	5,01	5,85
	III	1,11	2,49	2,12	4,58	3,93	4,42	5,01	5,82
	IV	1,13	2,40	2,16	4,48	3,92	4,40	5,01	5,81
	V	1,12	2,46	2,16	4,48	3,93	4,40	5,01	5,84
	VI	1,11	2,47	2,12	4,42	3,93	4,40	5,01	5,84
	VII	1,11	2,45	2,10	4,44	3,93	4,40	5,02	5,83
	VIII	1,08	2,46	2,14	4,46	3,92	4,40	5,03	5,82
	IX	1,05	2,45	2,15	4,44	3,91	4,40	5,00	5,80
	X	1,06	2,44	2,11	4,46	3,92	4,40	5,01	5,82
	XI	1,04	2,41	2,12	4,44	3,92	4,40	5,01	5,82
	XII	1,05	2,39	2,17	4,40	3,92	4,40	5,01	5,85
Zmiana w %									
<u>XII 2014</u> <u>XI 2014</u>		1,0	-0,8	2,4	-0,9	0,0	0,0	0,0	0,5
<u>XII 2014</u> <u>XII 2013</u>		-9,5	-4,0	3,3	-3,1	0,8	-0,9	0,2	-0,3

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 9. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tonę)

Okresy		Mieszanka dla bydła dorosłego (B)	Mieszanka dla loch (L)	Mieszanka dla prosiąt	Mieszanka dla tuczników (T2)	Mieszanka dla kurcząt (DKA-Starter)	Mieszanka dla kur niosek	Koncentrat Provit dla tuczników
2013	I-XII	1734,1	1816,8	2450,8	1520,3	1981,6	1748,2	2744,6
2014	I-XII	1712,3	1797,2	2392,4	1422,2	1919,4	1668,3	2697,3
2013	X	1730,4	1766,1	2439,2	1469,7	1961,1	1708,0	2739,0
	XI	1726,7	1748,1	2434,4	1449,6	1958,2	1700,4	2731,4
	XII	1720,2	1750,8	2434,1	1445,0	1951,9	1693,2	2733,1
2014	I	1715,6	1752,6	2417,7	1435,9	1950,3	1695,2	2731,1
	II	1718,2	1768,6	2414,6	1435,6	1949,4	1682,1	2725,3
	III	1717,5	1815,7	2402,9	1432,7	1938,2	1678,3	2718,1
	IV	1707,6	1825,2	2402,4	1448,6	1934,2	1676,3	2705,9
	V	1718,6	1820,6	2410,8	1446,8	1925,6	1678,3	2724,1
	VI	1719,1	1821,9	2415,3	1445,3	1927,5	1680,1	2715,9
	VII	1714,1	1815,9	2414,7	1439,9	1922,3	1679,7	2709,9
	VIII	1719,4	1813,2	2410,4	1426,3	1920,5	1673,0	2699,5
	IX	1718,7	1810,2	2382,4	1402,8	1906,7	1661,2	2674,4
	X	1704,6	1785,7	2356,9	1390,3	1893,3	1647,9	2661,9
	XI	1700,8	1769,6	2344,3	1382,3	1884,2	1636,7	2651,3
	XII	1692,4	1767,0	2336,6	1379,3	1880,4	1630,5	2649,8
Zmiana w %								
<u>XII 2014</u> <u>XI 2014</u>		-0,5	-0,1	-0,3	-0,2	-0,2	-0,4	-0,1
<u>XII 2014</u> <u>XII 2013</u>		-1,6	0,9	-4,0	-4,5	-3,7	-3,7	-3,0

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 10. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka^a

Miesiące		Mieszanka T2 / ceny targ. Żyta	DKA – Starter / ceny targ. pszenicy	Provit / ceny targ. żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka B	Ceny skupu trzody / Provit	Ceny skupu trzody / mieszanka T2	Ceny skupu drobiu / DKA – Starter
2013	VIII	2,359	2,241	4,251	0,739	2,172	3,911	2,283
	IX	2,244	2,232	4,116	0,795	2,172	3,984	2,293
	X	2,203	2,208	4,105	0,827	2,092	3,899	2,177
	XI	2,198	2,042	4,142	0,869	2,003	3,773	2,204
	XII	2,129	2,182	4,028	0,895	1,933	3,656	2,042
2014	I	2,101	2,140	3,996	0,896	1,852	3,523	1,999
	II	2,115	2,161	4,015	0,883	1,690	3,208	2,089
	III	2,105	2,151	3,993	0,875	1,741	3,303	2,102
	IV	2,119	2,146	3,959	0,852	1,856	3,467	2,057
	V	2,152	2,139	4,053	0,814	1,841	3,467	2,061
	VI	2,164	2,159	4,067	0,790	1,957	3,677	2,164
	VII	2,165	2,166	4,075	0,781	1,967	3,702	2,267
	VIII	2,359	2,361	4,464	0,745	1,923	3,640	2,318
	IX	2,387	2,410	4,551	0,725	1,849	3,525	2,223
	X	2,367	2,442	4,532	0,730	1,732	3,316	2,171
	XI	2,354	2,480	4,516	0,732	1,663	3,190	2,134
	XII	2,416	2,476	4,641	0,779	1,570	3,016	2,122

^a relacje cen wyrażonych w zł/l dla mleka i zł/kg dla pozostałych towarów

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

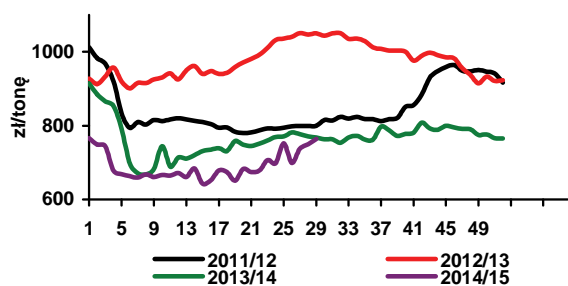
Tab. 11. Ceny zbóż za granicą (EUR/tonę)

Miesiące	Pszenica konsumpcyjna			Jęczmień paszowy			Kukurydza paszowa			
	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Niemcy	Czechy	Słowacja	Węgry	Czechy	
2013	VIII	177	198	147	175	159	144	209	173	170
	IX	179	177	147	173	168	146	160	141	174
	X	187	176	155	178	173	149	140	136	164
	XI	193	165	162	184	178	147	140	140	157
	XII	198	173	167	177	182	.	142	144	156
2014	I	189	172	178	169	177	156	149	146	164
	II	188	174	176	171	176	157	150	149	171
	III	198	175	180	178	180	169	156	157	163
	IV	200	180	188	174	180	164	161	175	171
	V	191	186	180	161	174	165	159	164	171
	VI	184	180	160	155	161	154	160	154	166
	VII	170	164	150	147	144	144	.	148	164
	VIII	165	157	153	149	144	134	110	139	152
	IX	157	158	158	146	138	124	.	121	142
	X	159	152	160	159	139	119	108	115	129
	XI	177	154	161	169	155	120	108	123	131
	XII	202	159	168	177	173	126	98	133	128
Zmiana w %										
<u>XII 2014</u> <u>XI 2014</u>		14,1	3,2	4,3	4,7	11,6	5,0	-9,3	8,1	-2,3
<u>XII 2014</u> <u>XII 2013</u>		2,0	-8,1	0,6	0,0	-4,9	X	-31,0	-7,6	-17,9

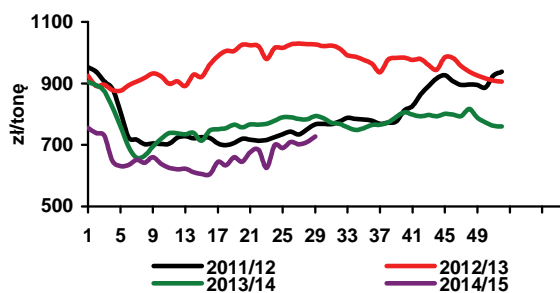
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych ZSRIR.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

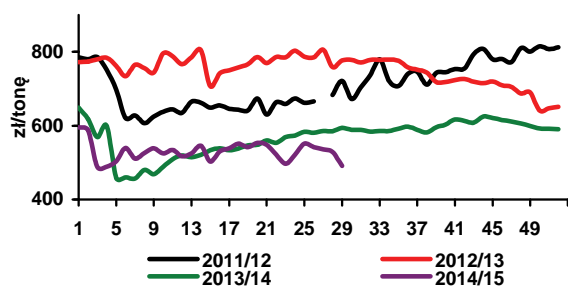
Rys. 1. Pszenica konsumpcyjna

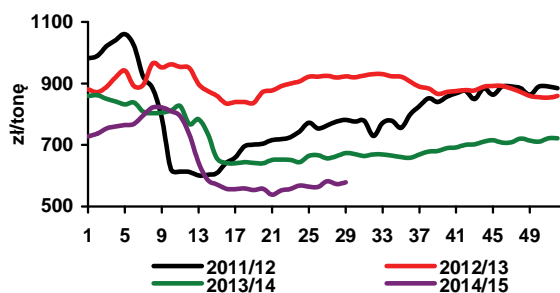
Rys. 2. Pszenica paszowa

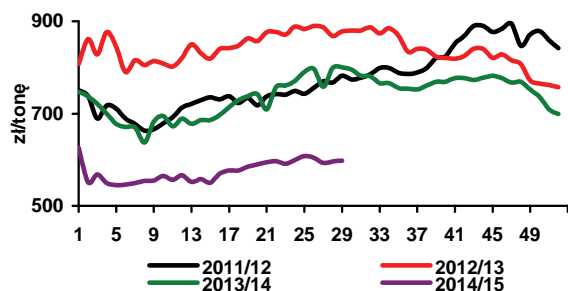
Rys. 3. Żyto paszowe

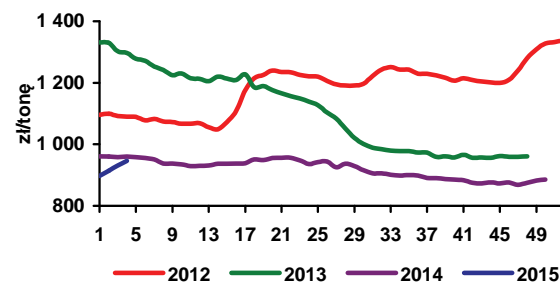
Rys. 4. Kukurydza paszowa

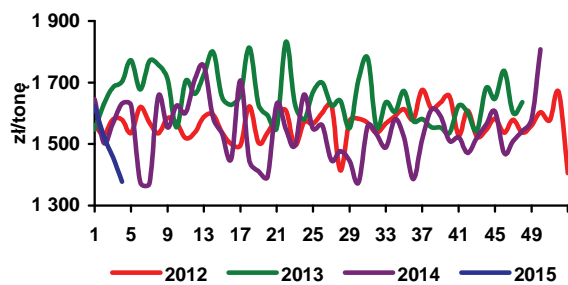
Rys. 5. Jęczmień paszowy

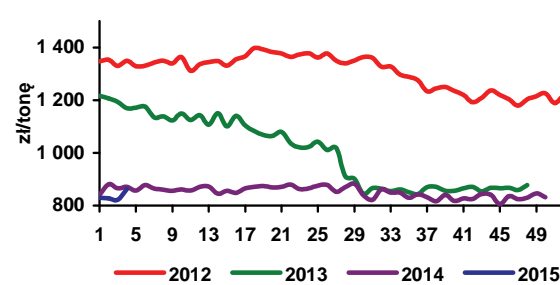
Rys. 6. Mąka pszenna piekarnicza (typ 750) w workach

Rys. 7. Mąka pszenna detaliczna (typ 500) poznańska

Rys. 8. Mąka żytnia piekarnicza (typ 580) w workach

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych ZSRIR.

Piotr Szajner

W okresie wrzesień-grudzień 2014 r. produkcja cukru wyniosła 1783 tys. ton i była o 10% większa niż w analogicznym okresie 2013 r. Kampania cukrownicza 2014/2015 zakończyła się w styczniu i uwzględniając produkcję w tym miesiącu można szacować, że w całej kampanii przewyższyła kwotę produkcyjną (1405 tys. ton). Duża podaż cukru pozakwotowego będzie skutkowałą dużym eksportem w 2015 r., ale relatywnie niskie ceny na światowym rynku będą negatywnie wpływały na opłacalność transakcji eksportowych. Koncerny cukrownicze znaczące ilości cukru pozakwotowego zaliczą na poczet produkcji „kwotowej” w sezonie 2015/2016. W 2015 r. można więc oczekiwać zmniejszonej kontraktacji i spadku powierzchni uprawy buraków cukrowych.

Na krajowym rynku ceny cukru utrzymują się na niskim poziomie. W grudniu 2014 r. średnia cena zbytu w workach 50 kg wyniosła 1,78 zł/kg i była o 1,1% niższa niż w listopadzie br. oraz o 33,5% niższa niż przed rokiem. Cena zbytu cukru w opakowaniach jednokilogramowych spadła o 0,6% do 1,67 zł/kg i była o 34% niższa niż przed rokiem. Ceny detaliczne cukru w grudniu 2014 r. spadły średnio o 2,4% do 2,07 zł/kg i były o 34,7% niższe niż przed rokiem.

Spadek cen cukru przyczynił się do wzrostu konsumpcji w gospodarstwach domowych. W okresie pierwszych trzech kwartałów 2014 r. miesięczne spożycie wzrosło średnio o 3,4% do 1,21 kg/osobę. Wzrost spożycia wystąpił we wszystkich typach gospodarstw domowych: pracowników o 4% do 1,02 kg/osobę, rolników o 0,7% do 1,87 kg/osobę, osób pracujących na

własny rachunek o 3,4% do 0,9 kg/osobę oraz emerytów i rencistów o 1,9% do 1,62 kg/osobę. Dynamika popytu w gospodarstwach domowych była mniejsza od dynamiki produkcji. Popyt ze strony przemysłu spożywczego także wzrasta, ale również z mniejszą dynamiką niż produkcja cukru. Utrzymuje się więc nadwyżka podaży, która wywiera presję na ceny.

W okresie styczeń-listopad 2014 r. sprzedano za granicę 424 tys. ton cukru, z tego 294 tys. ton do UE. Na unijnym rynku największymi odbiorcami były: Niemcy (105 tys. ton), Litwa (39 tys. ton), Słowacja i Węgry (po 34 tys. ton) oraz Czechy (27 tys. ton). W krajach UE eksporterzy uzyskiwali średnio 536 EUR/tonę. Spośród krajów trzecich największe ilości cukru sprzedano do Izraela (38 tys. ton), Kazachstanu (33 tys. ton) oraz Rosji (18 tys. ton) uzyskując średnio 337 EUR/tonę. Import wyniósł w tym czasie 191 tys. ton. Największe ilości importowano w marcu, maju i lipcu (łącznie 122 tys. ton), kiedy sprowadzano cukier do rafinacji. Cukier surowy importowano z Sudanu (54 tys. ton), Zimbabwe (25 tys. ton) i Mozambiku (25 tys. ton). W pozostałych miesiącach import był niewielki. Średnia cena importowa z krajów trzecich wyniosła 537 EUR/tonę. Import z państw UE wyniósł 76 tys. ton po przeciętnej cenie 554 EUR/tonę. Spośród krajów członkowskich największe ilości cukru sprowadzono z Niemiec (28 tys. ton) i Francji (15 tys. ton).

W styczniu 2015 r. ceny na światowym rynku wykazywały niewielkie zmiany i wynosiły 340 USD/tonę cukru surowego oraz 410 USD/tonę cukru białego. Notowania w kontraktach terminowych wskazują, że do połowy 2015 r. nie wystąpi istotny wzrost cen cukru białego (410-420 USD/tonę) i cukru surowego do (320-350 USD/tonę). Relatywnie niskie ceny na światowym rynku niekorzystnie wpływają na opłacalność eksportu i sytuację finansową sektora cukrowniczego.

T ab. 1. Ceny w handlu zagranicznym cukrem (EUR/tonę)

Miesiące		Eksport			Import		
		Ogółem	UE-28	kraje trzecie	ogółem	UE-28	kraje trzecie
2012	XI	620,54	776,91	452,09	693,55	711,13	651,18
	XII	589,95	748,31	453,45	695,49	744,75	649,18
2013	I	696,34	761,95	394,12	697,03	1068,26	683,28
	II	629,25	750,97	390,40	681,62	858,98	588,82
	III	608,95	736,46	408,81	661,61	824,68	576,02
	IV	661,32	742,16	421,84	644,49	736,06	634,00
	V	653,98	752,00	426,87	596,83	839,88	577,21
	VI	624,28	726,72	414,51	425,38	818,13	401,06
	VII	628,47	698,55	407,88	605,98	618,94	585,91
	VIII	652,65	705,62	397,32	661,13	739,36	523,58
	IX	656,55	701,89	401,21	647,78	640,80	668,86
	X	606,47	677,23	386,58	588,59	609,36	467,37
	XI	554,23	684,72	377,35	635,26	635,71	632,82
	XII	504,66	686,98	375,09	595,07	593,72	613,49
2014	I	512,33	635,66	339,30	646,75	647,59	642,80
	II	466,18	624,52	324,75	649,05	634,39	736,22
	III	514,79	634,26	339,30	648,66	650,70	639,44
	IV	468,53	621,06	325,62	648,48	634,58	734,05
	V	505,65	594,74	324,40	578,60	667,31	569,77
	VI	479,49	558,53	332,62	634,52	617,92	725,24
	VII	487,05	535,07	345,12	492,43	631,45	480,69
	VIII	478,12	518,16	340,64	490,26	459,53	721,88
	IX	488,80	516,43	351,80	464,68	523,00	450,03
	X	489,25	511,35	348,47	512,68	497,56	1020,78
	XI	467,58	468,45	420,67	517,44	476,27	831,02

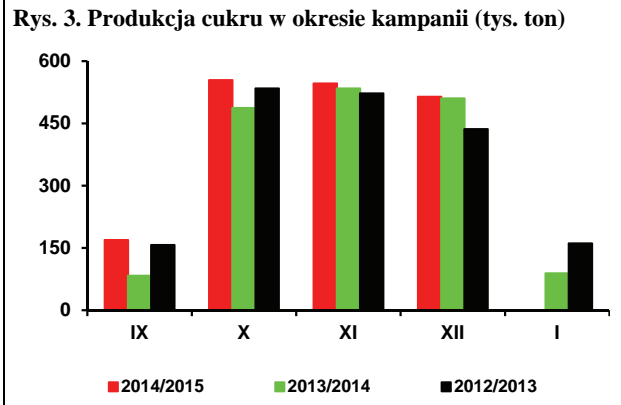
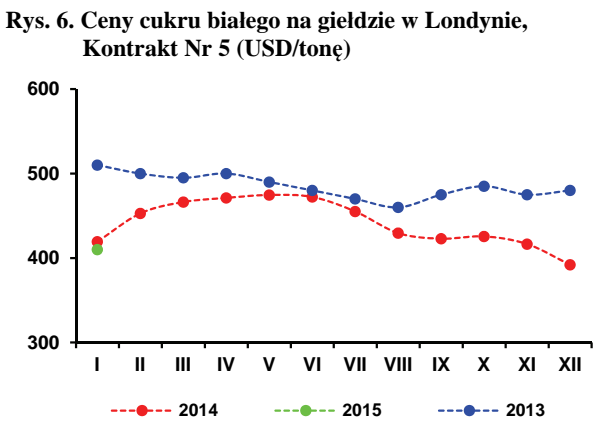
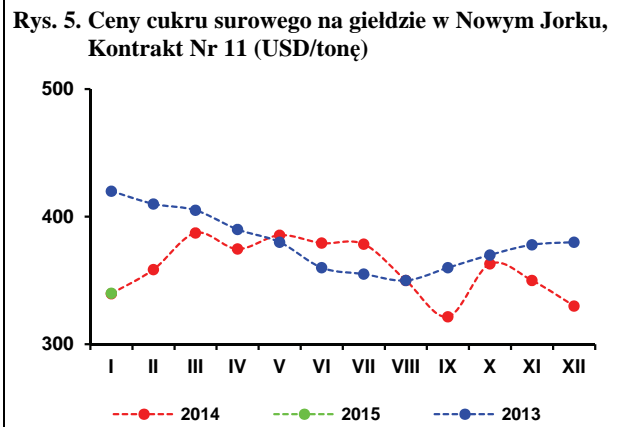
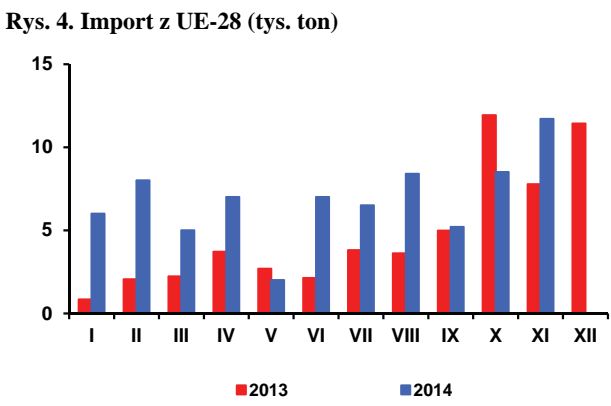
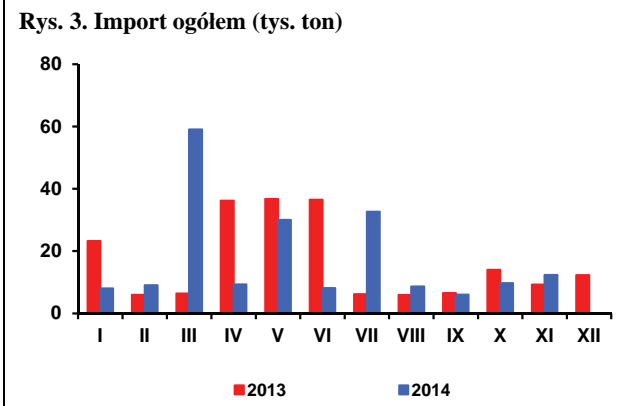
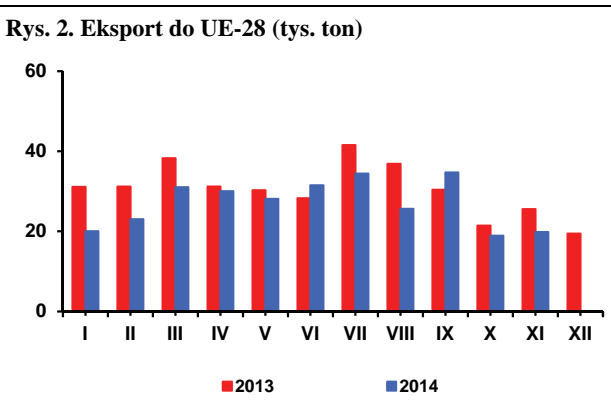
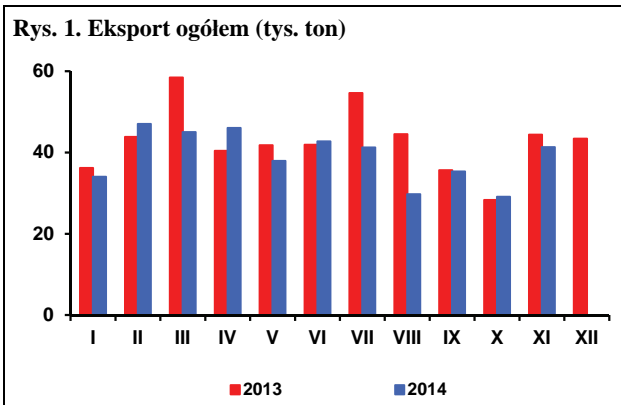
Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 2. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

Miesiące		Ceny zbytu		Cena referencyjna ^a	Cena detaliczna
		workowany	paczkowy		
2012	XI	3,25	3,42	1,66	3,96
	XII	3,23	3,38	1,66	3,93
2013	I	3,27	3,33	1,67	3,92
	II	3,25	3,32	1,69	3,86
	III	3,24	3,29	1,68	3,83
	IV	3,23	3,25	1,67	3,81
	V	3,16	3,17	1,73	3,78
	VI	3,09	2,29	1,73	3,72
	VII	3,04	2,93	1,73	3,57
	VIII	3,03	2,83	1,71	3,46
	IX	3,00	2,86	1,70	3,41
	X	2,94	2,74	1,71	3,35
	XI	2,82	2,70	1,69	3,28
	XII	2,72	2,53	1,69	3,17
2014	I	2,54	2,36	1,69	3,11
	II	2,44	2,33	1,69	2,99
	III	2,32	2,15	1,70	2,87
	IV	2,13	1,94	1,69	2,65
	V	2,08	1,98	1,69	2,58
	VI	2,05	1,95	1,68	2,48
	VII	2,02	1,85	1,70	2,39
	VIII	1,97	1,85	1,70	2,30
	IX	1,94	1,83	1,69	2,23
	X	1,88	1,76	1,70	2,19
	XI	1,80	1,68	1,71	2,12
	XII	1,78	1,67	1,71	2,07

^a cenę referencyjną 404,4 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP, bez VAT

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, F.O Licht's, ERS USDA, CAAC, GUS.

Światowe zbiory rzepaku w sezonie 2014/15 wyniosą według styczniowej oceny Oil World 68,5 mln ton (o 0,3 mln ton mniej niż przed miesiącem) i będą o 1,5 mln ton mniejsze niż w sezonie poprzednim. Ostatnie prognozy zmniejszono przede wszystkim w wyniku obniżenia szacunków zbiorów rzepaku dla Indii, Rosji i Ukrainy, przy niewielkim ich wzroście dla UE. Oczekuje się, że światowe zużycie rzepaku zwiększy się do 69,5 mln ton (o 2,3 mln ton) i przekroczy produkcję o 1,0 mln ton. W rezultacie zapasy rzepaku na koniec sezonu obniżą się do 6,8 mln ton, z 7,8 mln ton przed rokiem.

Po rekordowych zbiorach rzepaku w UE w 2014 r., szacowanych na 24,2 mln ton (o 2,9 mln ton większych w relacji do poprzedniego roku), w 2015 r. przewiduje się ich spadek do 20,5 mln ton (o 3,6 mln ton), w wyniku spodziewanego spadku plonów do 3,2 t/ha (o 11,5%) oraz areалу uprawy do 6,5 mln ha (o 3,8%). Według wstępnej prognozy Oil World najbardziej mogą zmaleć zbiory rzepaku u czterech kluczowych producentów: w Niemczech do 5,0 mln ton (o 1,7 mln ton), we Francji do 4,9 mln ton (o 0,6 mln ton), w Polsce do 2,6 mln ton (o 0,5 mln ton) i w Wielkiej Brytanii do 2,2 mln ton (o 0,3 mln ton), ale mniejsze mogą być też w Czechach, Rumunii, Danii, Bułgarii i na Węgrzech.

Przewaga podaży nad popytem przyczyniła się w 2014 r. do kolejnego spadku cen nasion oleistych i produktów ich przerobu. Na rynku europejskim średnie ceny rzepaku (479 USD/t - cif Hamburg), oleju rzepakowego (907 USD/t - fob ex-mill Holandia) i śrutu rzepakowej (308 USD/t - fob ex-mill Hamburg) były w 2014 r. odpowiednio o 13,1%, 16,2% i 9,1% niższe niż przed rokiem. W styczniu 2015 r. przeciętna cena rzepaku na rynku europejskim wyniosła 416 USD/tonę i była o 12 USD/tonę (o 2,8%) niższa niż przed miesiącem oraz o 80 USD/t (o 16,1%) niższa niż przed rokiem. Olej rzepakowy kosztował 775 USD/tonę i był o 39 USD/t tańszy (o 4,8%) niż przed miesiącem oraz o 177 USD/tonę (o 18,6%) tańszy niż przed rokiem. Za śrutę rzepakową płacono 278 USD/tonę, tj. o 2 USD/tonę (o 0,7%) więcej niż przed miesiącem, ale o 55 USD/tonę (o 16,4%) mniej niż przed rokiem.

Na rynku krajowym przeciętna cena skupu rzepaku wyniosła w styczniu 2015 r. 1501 zł/tonę i była o 6,9% wyższa niż przed miesiącem. Cena zbytu oleju rzepakowego niekonfekcjonowanego wzrosła o 1,1% do 2970 zł/tonę, a śrutu rzepakowej o 8,2% do 859 zł/tonę. W relacji do stycznia 2014 r. cena rzepaku była o 5,4% wyższa, a ceny oleju i śrutu rzepakowej były niższe odpowiednio o 9,6% i 4,9%.

Krajowy przerób rzepaku w listopadzie 2014 r. był o 8% mniejszy niż przed miesiącem, ale w porównaniu z listopadem 2013 r. był o 16% większy. W pierwszych jedenastu miesiącach 2014 r. duże i średnie zakłady przemysłu tłuszczowego (liczące 50 i więcej osób stałej załogi) wyprodukowały 1112 tys. ton surowego oleju

Ewa Rosiak

Magdalena Bodyt

rzepakowego (o 28% więcej niż w pierwszych jedenastu miesiącach poprzedniego roku), z tego rafinowały 665 tys. ton (o 4% więcej). Produkcja margaryn wyniosła 375 tys. ton i była o 4% mniejsza.

Eksport surowców i produktów oleistych w listopadzie 2014 r. był mniejszy niż w poprzednim miesiącu. Zmalał też import nasion oleistych i olejów roślinnych, ale wzrósł śrut oleistych i margaryn. Od stycznia do listopada 2014 r. wywieziono: 759 tys. ton nasion oleistych, w tym 738 tys. ton rzepaku (o 2% więcej niż w tym samym okresie 2013 r.), 464 tys. ton olejów roślinnych, w tym 450 tys. ton oleju rzepakowego (o 30% więcej), 690 tys. ton śrut oleistych, w tym 588 tys. ton śrutu rzepakowej (o 9% więcej) i 112 tys. ton margaryn (o 7% mniej). Przywieziono: 2896 tys. ton śrut oleistych (o 20% więcej niż w analogicznym okresie 2013 r.), 524 tys. ton olejów roślinnych (o 5% więcej), w tym 129 tys. ton oleju rzepakowego (o 44% więcej), 354 tys. ton nasion oleistych (o 5% mniej), w tym 189 tys. ton rzepaku (o 10% mniej) oraz 75 tys. ton margaryn (o 10% mniej). Przy spadku cen na rynkach światowych, wpływ z eksportu surowców i produktów oleistych wyniosły w pierwszych jedenastu miesiącach 2014 r. 921 mln EUR (spadek o 2% w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku), a wydatki na ich import 1661 mln EUR (wzrost o 5%).

Ceny detaliczne tłuszczów roślinnych, podobnie jak wielu innych grup produktów żywnościowych, na ogół malały w 2014 r. Taniały zarówno margaryny, jak i oleje roślinne. Średni poziom cen detalicznych tłuszczów roślinnych był w 2014 r. o 1,8% niższy niż w roku poprzednim. Spadek cen tłuszczów roślinnych był o 0,9 pkt. proc. głębszy niż całej żywności łącznie z napojami bezalkoholowymi. Oleje roślinne potaniały w tym czasie o 2,8%, margaryny o 1,1%, a ceny oliwy z oliwek wzrosły o 1,7%. Tłuszcze roślinne (zarówno margaryny, jak i oleje roślinne) potaniały względem masła, którego ceny wzrosły w 2014 r. o 2,5%, ale podrożały względem „pozostałych tłuszczów zwierzęcych”, których ceny zmaleły o 6,2%, a więc najwięcej spośród wszystkich rodzajów tłuszczów.

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2012 I-XII	831 800	538 233	208 585	1 161 448	30,14	25,1	71,6
2013 I-XII	1 002 336	541 841	408 663	1 135 514	29,49	40,8	88,3
2013 XI	100 958	50 720	44 180	107 498	2,79	43,8	93,9
XII	97 809	42 184	45 284	94 709	2,46	46,3	103,3
2014 I	85 090	39 028	51 241	72 877	1,89	60,2	116,8
II	92 301	46 066	41 543	96 824	2,51	45,0	95,3
III	118 943	52 425	41 413	129 955	3,37	34,8	91,5
IV	112 402	51 204	37 273	126 333	3,28	33,2	89,0
V	85 819	42 640	37 425	91 034	2,36	43,6	94,3
VI	49 667	46 493	33 991	62 169	1,61	68,4	79,9
VII	64 967	49 588	37 150	77 405	2,01	57,2	83,9
VIII	131 237	52 767	42 825	141 179	3,66	32,6	93,0
IX	108 243	53 504	44 984	116 763	3,03	41,6	92,7
X	127 726	49 037	53 066	123 697	3,21	41,5	103,3
XI	117 028	41 021	43 327	114 722	2,98	37,0	102,0
Zmiany w %							
XI 2014 X 2014	-8,4	-16,3	-18,4	-7,3	-7,2	x	x
XI 2014 XI 2013	15,9	-19,1	-1,9	6,7	6,8	x	x
XI 2014 XII 2013	19,6	-2,8	-4,3	21,1	21,1	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2012 I-XII	831 800	102 196	180 949	753 047	19,54	21,8	110,5
2013 I-XII	1 002 336	97 638	390 971	709 003	18,41	39,0	141,4
2013 XI	100 958	9 813	42 830	67 941	1,76	42,4	148,6
XII	97 809	8 218	44 247	61 780	1,60	45,2	158,3
2014 I	85 090	8 681	50 583	43 188	1,12	59,4	197,0
II	92 301	10 302	40 381	62 222	1,61	43,7	148,3
III	118 943	14 554	40 178	93 319	2,42	33,8	127,5
IV	112 402	15 333	33 579	94 156	2,44	29,9	119,4
V	85 819	7 773	36 098	57 494	1,49	42,1	149,3
VI	49 667	5 745	32 881	22 531	0,58	66,2	220,4
VII	64 967	12 414	35 375	42 006	1,09	54,5	154,7
VIII	131 237	17 424	41 865	106 796	2,77	31,9	122,9
IX	108 243	15 994	44 256	79 981	2,08	40,9	135,3
X	127 726	11 538	52 282	86 982	2,26	40,9	146,8
XI	117 028	9 267	42 530	83 765	2,17	36,3	139,7
Zmiany w %							
XI 2014 X 2014	-8,4	-19,7	-18,7	-3,7	-4,0	x	x
XI 2014 XI 2013	15,9	-5,6	-0,7	23,3	23,3	x	x
XI 2014 XII 2013	19,6	12,8	-3,9	35,6	35,6	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych (tony)

Okres	Produkcja śruty rzepakowej ^a	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2012 I-XII	1 247 700	3 566 372	667 354	4 146 718	53,5	30,1
2013 I-XII	1 503 504	2 718 692	714 420	3 507 776	47,5	42,9
2013 XI	151 437	221 748	84 175	289 010	55,6	52,4
XII	146 714	294 629	70 503	370 840	48,1	39,6
2014 I	127 635	241 628	58 026	311 237	45,5	41,0
II	138 452	190 893	47 706	281 639	34,5	49,2
III	178 415	147 560	75 901	250 074	42,5	71,3
IV	168 603	215 527	83 216	300 914	49,4	56,0
V	128 729	364 836	37 603	455 962	29,2	28,2
VI	74 501	287 604	63 531	298 574	85,3	25,0
VII	97 451	254 503	39 054	312 900	40,1	31,1
VIII	196 856	294 550	66 313	425 093	33,7	46,3
IX	162 365	284 164	65 471	381 058	40,3	42,6
X	191 589	212 812	83 325	321 076	43,5	59,7
XI	175 542	402 200	70 352	507 390	40,1	34,6
Zmiany w %						
<u>XI 2014</u> X 2014	-8,4	89,0	-15,6	58,0	x	x
<u>XI 2014</u> XI 2013	15,9	81,4	-16,4	75,6	x	x
<u>XI 2014</u> XII 2013	19,6	36,5	-0,2	36,8	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 4. Krajowy bilans śrutu rzepakowej (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2012 I-XII	1 247 700	23 801	573 713	697 788	46,0	178,8
2013 I-XII	1 503 504	61 051	602 377	962 178	40,1	156,3
2013 XI	151 437	2 685	75 694	78 428	50,0	193,1
XII	146 714	4 354	61 451	89 617	41,9	163,7
2014 I	127 635	3 754	49 261	82 128	38,6	155,4
II	138 452	7 327	41 342	104 437	29,9	132,6
III	178 415	7 401	68 093	117 723	38,2	151,6
IV	168 603	12 056	74 644	106 015	44,3	159,0
V	128 729	5 605	25 718	108 616	20,0	118,5
VI	74 501	3 131	54 948	22 684	73,8	328,4
VII	97 451	3 449	24 186	76 714	24,8	127,0
VIII	196 856	4 587	57 690	143 753	29,3	136,9
IX	162 365	9 148	59 182	112 331	36,5	144,5
X	191 589	6 488	72 969	125 108	38,1	153,1
XI	175 542	4 298	59 645	120 195	34,0	146,0
Zmiany w %						
<u>XI 2014</u> X 2014	-8,4	-33,8	-18,3	-3,9	x	x
<u>XI 2014</u> XI 2013	15,9	60,1	-21,2	53,3	x	x
<u>XI 2014</u> XII 2013	19,6	-1,3	-2,9	34,1	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2012 I-XII	442 290	115 633	134 502	423 421	10,99	30,4	104,5
2013 I-XII	429 975	91 726	130 143	391 558	10,17	30,3	109,8
2013 XI	39 085	5 297	14 078	30 304	0,79	36,0	129,0
XII	28 436	8 148	9 144	27 440	0,71	32,2	103,6
2014 I	32 000	5 982	7 693	30 289	0,79	24,0	105,6
II	31 552	6 624	9 268	28 908	0,75	29,4	109,1
III	36 985	6 109	12 560	30 534	0,79	34,0	121,1
IV	33 552	7 659	8 592	32 619	0,85	25,6	102,9
V	26 938	5 437	9 079	23 296	0,60	33,7	115,6
VI	32 652	5 629	8 806	29 475	0,76	27,0	110,8
VII	30 354	6 158	10 235	26 277	0,68	33,7	115,5
VIII	30 874	5 342	9 313	26 903	0,70	30,2	114,8
IX	38 819	7 510	10 119	36 210	0,94	26,1	107,2
X	41 462	8 804	15 164	35 102	0,91	36,6	118,1
XI	40 016	10 123	11 523	38 616	1,00	28,8	103,6
Zmiany w %							
<u>XI 2014</u> X 2014	-3,5	15,0	-24,0	10,0	9,9	x	x
<u>XI 2014</u> XI 2013	2,4	91,1	-18,1	27,4	26,6	x	x
<u>XI 2014</u> XII 2013	40,7	24,2	26,0	40,7	40,8	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 6. Ceny skupu (zł/tonę)

Okres	Rzepak ^a	Pszenvica	Relacja cen
2012 I-XII	1981,1	893,4	2,22
2013 I-XII	1473,4	796,7	1,85
2013 XII	1531,0	760,5	2,01
2014 I	1493,0	757,6	1,97
II	1555,0	741,7	2,10
III	1595,0	754,8	2,11
IV	1719,0	778,6	2,21
V	1758,0	778,3	2,26
VI	1631,0	750,0	2,17
VII	1261,5	660,8	1,91
VIII	1316,3	638,1	2,06
IX	1316,0	637,1	2,07
X	1327,6	623,0	2,13
XI	1376,0	645,2	2,13
XII	1404,0	672,3	2,09
Zmiany w %			
<u>XII 2014</u> XI 2014	2,0	4,2	x
<u>XII 2014</u> XII 2013	-8,3	-11,6	x
<u>I-XII 2013</u> I-XII 2012	-25,6	-10,8	x

^a ceny roczne oraz za VII, VIII, IX i X – dane GUS, pozostałe miesięczne – dane MRiRW
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 7. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/litr/kg)

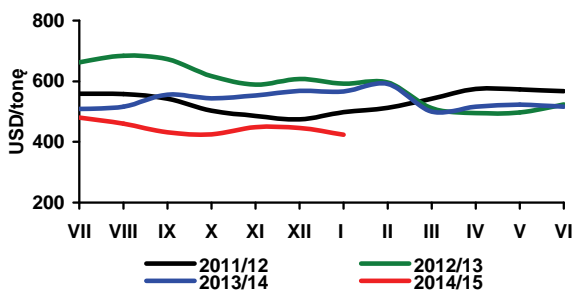
Okres	Ceny zbytu				Ceny detaliczne			
	olej rzepakowy za 1 l	masmix za 1 kg	masło w op. 200 g ^a	smalec w op. 250 g	olej rzepakowy za 1 l	masmix w op. 400 g	masło w op. 200 g ^b	smalec w op. 250 g
2012 I-XII	5,50	7,27	15,95	6,50	6,98	14,15	21,55	7,96
2013 I-XII	5,21	7,16	17,23	6,35	6,87	14,03	22,40	7,92
2013 XII	5,09	7,09	18,77	6,28	6,58	13,93	23,70	7,88
2014 I	5,70	6,89	18,65	6,27	6,66	13,98	23,80	7,72
II	5,44	6,82	18,04	6,17	6,59	13,88	23,75	7,68
III	5,44	6,76	17,72	6,21	6,52	13,95	23,70	7,60
IV	5,23	6,72	17,54	6,19	6,42	13,88	23,30	7,56
V	5,32	6,72	17,21	6,16	6,47	13,90	23,40	7,52
VI	4,99	6,74	17,16	6,16	6,37	13,88	23,00	7,44
VII	5,13	6,69	17,16	6,14	6,32	13,80	23,05	7,44
VIII	5,12	6,64	16,95	6,17	6,23	13,75	22,85	7,36
IX	5,05	6,57	16,09	6,16	6,18	13,70	22,45	7,32
X	5,07	6,48	16,07	6,11	6,11	13,75	22,45	7,32
XI	5,19	6,47	16,09	6,08	6,14	13,73	22,10	7,24
XII	5,22	6,33	15,9	5,97	5,94	13,53	21,95	7,08
Zmiany w %								
<u>XII 2014</u> <u>XI 2014</u>	0,6	-2,2	-1,2	-1,8	-3,3	-1,5	-0,7	-2,2
<u>XII 2014</u> <u>XII 2013</u>	2,6	-10,7	-15,3	-4,9	-9,7	-2,9	-7,4	-10,2
<u>I-XII 2013</u> <u>I-XII 2012</u>	-5,2	-1,5	8,0	-2,4	-1,9	-0,9	3,9	-0,5

^a masło świeże o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy

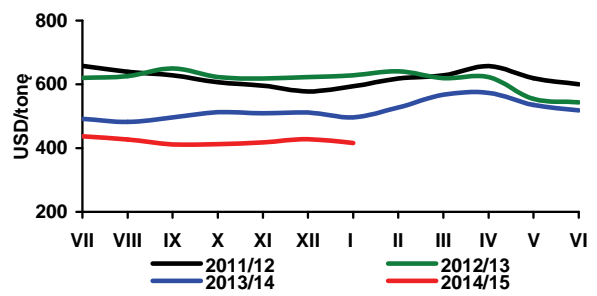
^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

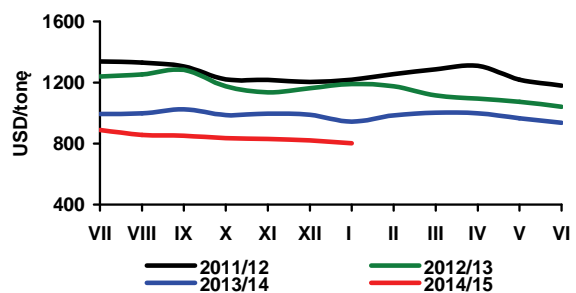
Rys. 1. Ceny amerykańskiej soi (miesięczne - cif Rotterdam)

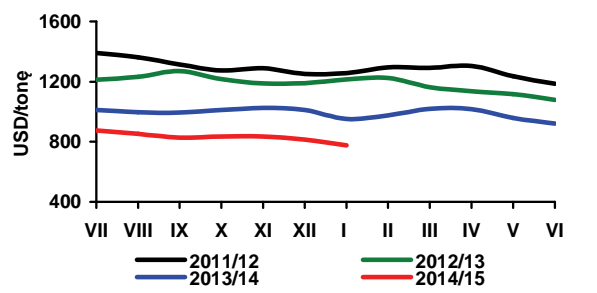
Rys. 2. Ceny europejskiego rzepaku (miesięczne - cif Hamburg)

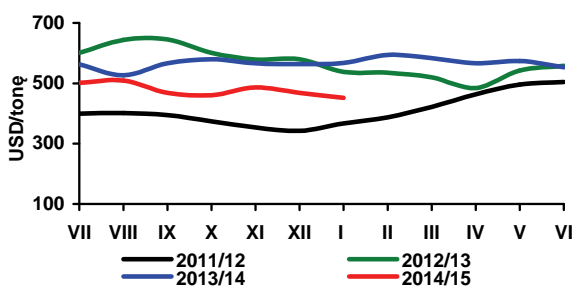
Rys. 3. Ceny holenderskiego oleju sojowego (miesięczne - fob ex-mill)

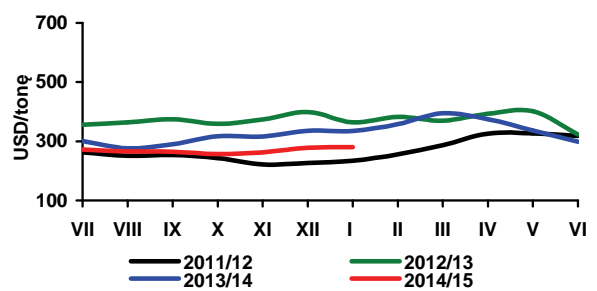
Rys. 4. Ceny holenderskiego oleju rzepakowego (miesięczne - fob ex-mill)

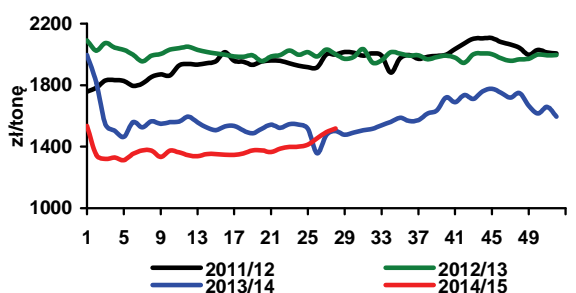
Rys. 5. Ceny argentyńskiej śrutki sojowej 44/45% białka (miesięczne - cif Rotterdam)

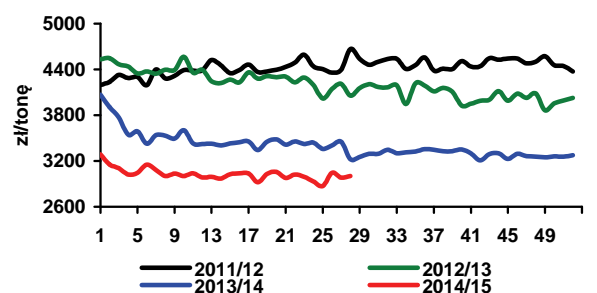
Rys. 6. Ceny niemieckiej śrutki rzepakowej 34% białka (miesięczne - fob ex-mill Hamburg)

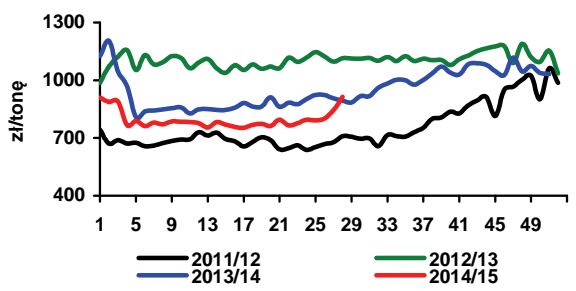
Rys. 7. Ceny skupu rzepaku (tygodniowe - wg notowań MRiRW)

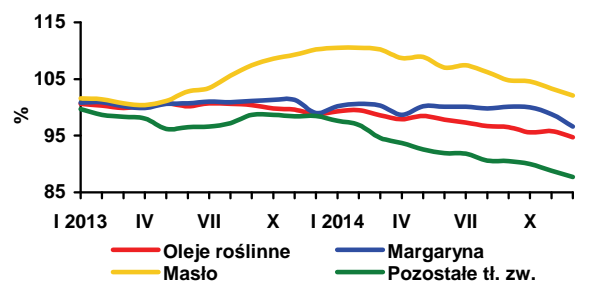
Rys. 8. Ceny zbytu oleju rzepakowego rafinowanego (tygodniowe - wg notowań MRiRW)

Rys. 9. Ceny zbytu śrutki rzepakowej (tygodniowe - wg notowań MRiRW)

Rys. 10. Zmiany cen detalicznych tłuszczów (XII 2012 = 100%)

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, MRiRW i GUS.

Po ubiegłorocznym bardzo silnym wzroście produkcji ziemniaków w Europie Zachodniej, w roku bieżącym przewiduje się kilkuprocentowe ograniczenie arealów uprawy. Również plony mogą nie być tak wysokie jak w rekordowym 2014 r. Produkcja ziemniaków jadalnych w krajach UE-5 (Belgia, Francja, Holandia, Niemcy i Wlk. Brytania) według World Potato Markets może osiągnąć, 26,8 mln ton i byłaby wówczas o 6,5% mniejsza w porównaniu z ubiegłym rokiem. Byłby to jednak trzeci co do wielkości poziom zbiorów (po 2011 r. i 2014 r.) w ostatniej dekadzie. Jeśli te przewidywania znalazłyby potwierdzenie, wówczas należy się spodziewać wzrostu cen w stosunku do krytycznego bieżącego sezonu, ale znaczącego przekroczenia poziomu 100 euro/t nie należy oczekiwać.

Większy spadek powierzchni uprawy ziemniaków jest przewidywany w krajach UE-12, w tym zwłaszcza w Polsce. Według ocen ekspertów World Potato Markets areal uprawy ziemniaków w Polsce może być ograniczony do ok. 237 tys. ha, wobec 277 tys. ha w roku ubiegłym, czyli o prawie 15%. Tak głębokiego spadku przypuszczalnie nie będzie, ale ograniczenie ich uprawy do 265-270 tys. ha jest wielce prawdopodobne. Jeśli warunki pogodowe nie będą odbiegać od przeciętnych, wówczas plony nie powinny być niższe niż 270-280 dt/ha, a to oznacza że w 2015 r. możemy spodziewać się zbiorów 7,3-7,6 mln ton. W przyszłym sezonie można więc oczekiwać wzrostu cen, ale do poziomu najwyżej nieznacznie przekraczającego średnią z ostatnich 5-6 lat.

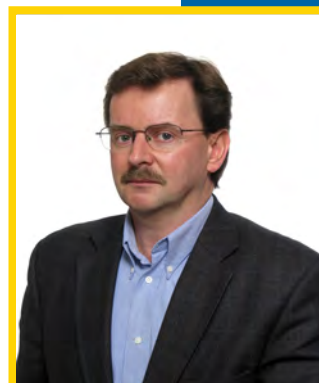
Natomiast można oczekiwać wzrostu zainteresowania uprawą ziemniaków skrobiowych, gdyż już od bieżącego roku zostanie wprowadzona płatność związana z ich produkcją. Płatność będzie przysługiwała do powierzchni uprawy ziemniaków skrobiowych, pod warunkiem, że rolnik zawarł umowę kontraktacyjną, w której odbiorca zobowiąże się przeznaczyć ziemniaki na produkcję skrobi ziemniaczanej. Według wstępnych szacunków płatność ta może wynieść ok. 400 euro/ha.

W bieżącym sezonie ceny ziemniaków na unijnych rynkach są bardzo niskie, a możliwości eksportu na rynki krajów trzecich bardzo ograniczone. Sytuację utrudnia też rosyjskie embargo na ziemniaki jadalne sprowadzane z UE. Jest to działanie niekorzystne także dla Rosji, gdzie zapotrzebowanie na ziemniaki z importu jest duże. W ostatnich dwunastu miesiącach (grudzień 2013 – listopad 2014) import ziemniaków do Rosji wyniósł 663 tys. ton i był o 63% większy w porównaniu z analogicznym okresem poprzednim. Średnia cena w tym imporcie wyniosła 398 euro/t. W sytuacji, gdy ziemniaki z UE nie mają dostępu do rosyjskiego rynku, największym dostawcą był Egipt, skąd Rosja zaimportowała ponad

308 tys. ton ziemniaków (126 tys. ton w poprzednim okresie). Znaczące były też dostawy do Rosji z Chin (wzrost z 56 do 99 tys. ton) i Izraela (wzrost z 10 do 80 tys. ton). Ponadto Rosja importowała ziemniaki z: Azerbejdżanu (49 tys. ton), Bangladeszu (24 tys. ton), Maroka (20 tys. ton), Indii (18 tys. ton) i Białorusi (15 tys. ton).

Ceny ziemniaków na polskim rynku, po nieznacznym wzroście w pierwszej połowie stycznia, w ostatnich tygodniach ponownie się obniżyły. Średni poziom cen na rynkach hurtowych w ostatnim tygodniu stycznia wyniósł 0,40 zł/kg, podczas gdy w końcu grudnia wynosiły ok. 0,43 zł/kg. Ich poziom był na poszczególnych rynkach dosyć mocno zróżnicowany. W Broniszach ziemniaki oferowano w cenie 0,40-0,55 zł/kg, w Lublinie 0,40-0,50 zł/kg, a w Poznaniu 0,40-0,53 zł/kg. Najniższe ceny hurtowe ziemniaków były w Kaliszu (0,20 zł/kg), a nieco wyższe w Sandomierzu (0,25-0,40 zł/kg) i w Łodzi (0,27—0,47 zł/kg). Ponadto na wybranych rynkach hurtowych oferowane były ziemniaki z importu w cenie 0,48-0,53 zł/kg oraz importowane ziemniaki młode w cenie 2,75-3,30 zł/kg. Bardziej zróżnicowane są ceny ziemniaków na targowiskach, od 0,27-0,30 zł/kg w województwie małopolskim i łódzkim, do 0,94-1,07 zł/kg w pomorskim i lubuskim.

Ostatnie tygodnie na większości zachodnioeuropejskich rynków nie przyniosły zmian cen. W Niemczech ceny ziemniaków jadalnych w końcu stycznia, podobnie jak przed miesiącem, wynosiły 62-66 euro/t, wobec 247-256 euro/t w analogicznym okresie 2014 r. Ceny ziemniaków do przetwórstwa nie uległy zmianie i w zależności od wielkości, jakości bulw oraz od regionu wynoszą od 10 do 40 euro/t (poza kontraktacją), a ziemniaków na pasze od 0 do 15 euro/t. We Francji ceny ziemniaków z przeznaczeniem na eksport w ciągu ostatniego miesiąca nieznacznie wzrosły do 75-85 euro/t, a bulw umytych wybranych odmian nieznacznie przekraczają 100 euro/t. Tradycyjnie najdroższe we Francji są ziemniaki odmiany Agata, której ceny osiągają obecnie 330 euro/t (wobec 460 euro/t w sezonie poprzednim). Ceny ziemniaków do przetwórstwa na wolnym rynku wahały się od 15 do 22 euro/t. W Belgii ceny ziemniaków odmiany Bintje wzrosły w ostatnich tygodniach o ok. 25%, do ok. 23 euro/t. Szacuje się, że ceny ziemniaków tej samej odmiany w kontraktacji są o ok. 100 euro/t wyższe i przekraczają 120 euro/t.

**Wiesław
Dzwonkowski**

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków				Produkcja skrobi ziemniaczanej			
	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014
I	.	.	31 700	50 300	-	-	777	140
II	.	.	59 000	48 400	-	-	-	141
III	.	.	52 200	61 000	-	-	-	100
IV	36 000	45 700	77 400	58 900	-	-	-	198
V	36 900	48 500	68 000	48 300	-	-	-	268
VI	12 700	41 700	42 800	56 700	-	-	-	77
VII	26 500	37 700	43 500	55 900	-	-	-	114
VIII	61 800	88 700	78 100	92 500	910	3 520	1 463	2 369
IX	289 100	282 800	225 100	318 100	35 524	36 492	27 800	39 274
X	302 700	324 000	328 200	350 200	42 123	47 238	43 925	46 459
XI	183 100	207 700	172 100	260 800	28 881	32 663	21 775	38 522
XII	69 200	72 400	77 900	113 100	5 506	7 513	6 091	
RAZEM	932 400 ^a	1 013 300 ^a	924 900 ^a	1 247 300 ^a	112 944	127 426	101 831	127 662

^a okres VII-XII

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	Susze
2007 I-XII	1 522	1 651	20 097	25 523	151	46 386	11 390	90 153	14 190	5 429
2008 I-XII	2 733	2 631	32 484	34 764	520	52 220	6 447	99 533	14 272	6 325
2009 I-XII	2 673	2 078	35 609	47 156	151	46 568	3 991	108 414	18 167	7 706
2010 I-XII	1 637	1 803	39 794	54 626	134	44 623	10 058	118 614	20 716	7 388
2011 I-XII	2 914	1 703	69 426	34 546	14 325	46 229	10 374	131 809	22 333	9 297
2012 I-XII	2 023	2 457	46 076	72 333	9 917	41 193	14 989	153 610	30 732	17 989
2013 I-XII	1 990	2 887	41 247	61 186	18 468	41 925	16 318	175 920	31 064	16 390
2013 VII	135	0	846	6 313	1 435	3 102	2 054	18 497	3 268	832
VIII	44	0	365	5 481	1 594	3 569	1 431	18 161	2 866	1 017
IX	118	0	877	6 173	1 393	3 496	1 083	14 836	1 937	1 104
X	74	0	2 250	9 298	1 193	4 338	1 488	15 666	3 077	2 081
XI	35	23	4 199	6 413	1 130	3 846	1 021	14 784	2 533	1 574
XII	19	233	2 898	3 637	1 321	2 572	1 188	14 642	2 948	1 186
2014 I	27	358	2 219	4 005	1 615	3 370	835	13 381	2 098	1 474
II	38	355	3 571	3 630	1 204	3 004	826	12 911	3 067	1 108
III	22	542	5 340	3 525	669	3 108	778	13 083	3 169	1 259
IV	190	2 489	3 765	6 431	1 119	4 227	655	14 283	3 048	1 751
V	150	3	7 790	5 556	1 109	3 512	758	13 785	2 783	1 399
VI	465	0	1 734	3 877	1 257	3 666	712	15 119	2 822	1 199
VII	163	0	406	4 025	1 231	3 184	708	16 242	2 295	1 247
VIII	86	14	186	2 118	302	3 217	881	17 608	2 343	1 015
IX	32	0	1 031	4 371	622	3 906	857	13 701	2 691	1 724
X	29	0	2 977	7 132	401	3 507	825	12 160	1 973	1 385
XI	37	0	4 531	5 604	423	3 824	891	12 494	1 447	1 559

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	Susze
2007 I-XII	79 048	32 086	66 176	9 295	50 721	152 471	86 443	50 624	5 065	2 987
2008 I-XII	51 815	14 610	19 541	11 184	34 691	95 504	68 731	40 163	4 342	1 853
2009 I-XII	42 996	15 660	80 878	10 347	61 991	147 459	75 593	42 315	3 556	1 996
2010 I-XII	48 353	29 761	157 323	9 828	81 482	180 352	63 478	41 595	5 714	875
2011 I-XII	49 240	20 173	174 105	11 235	97 528	242 516	77 888	52 352	8 596	3 103
2012 I-XII	35 670	14 719	76 107	11 466	72 918	257 295	90 269	35 304	8 829	2 661
2013 I-XI	32 728	17 802	55 038	11 817	111 666	233 318	85 496	48 370	8 456	2 972
2013 VII	6	51	4 258	666	8 681	20 019	7 760	3 505	620	284
VIII	3	1	480	679	9 297	21 651	7 029	3 669	730	182
IX	13	2	844	735	8 858	17 723	6 532	5 279	669	236
X	7	1	3 804	1 207	9 080	18 556	7 103	4 663	740	173
XI	128	274	5 827	2 347	10 690	19 224	6 472	4 460	498	277
XII	556	326	7 359	992	11 615	16 061	6 054	5 417	647	162
2014 I	1 181	157	7 342	1 089	12 247	17 083	6 706	8 199	573	135
II	1 529	397	8 751	798	11 154	16 455	6 574	6 712	758	150
III	4 121	8 796	18 479	899	10 622	18 336	6 165	6 310	543	177
IV	10 368	7 986	21 755	1 027	11 324	16 031	6 273	4 772	728	102
V	28 828	1 524	26 804	613	10 619	19 422	6 378	5 823	788	218
VI	8 912	1 020	16 720	436	11 924	18 571	6 279	7 008	789	191
VII	153	356	4 735	666	10 343	26 994	6 666	7 472	883	160
VIII	3	0	968	914	7 880	14 616	6 042	3 415	804	133
IX	2	0	2 753	820	10 212	16 334	6 624	4 251	1 118	478
X	30	0	4 045	1 031	14 006	17 754	6 751	4 921	684	382
XI	13	423	3 184	857	12 360	16 107	5 965	3 827	615	260

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

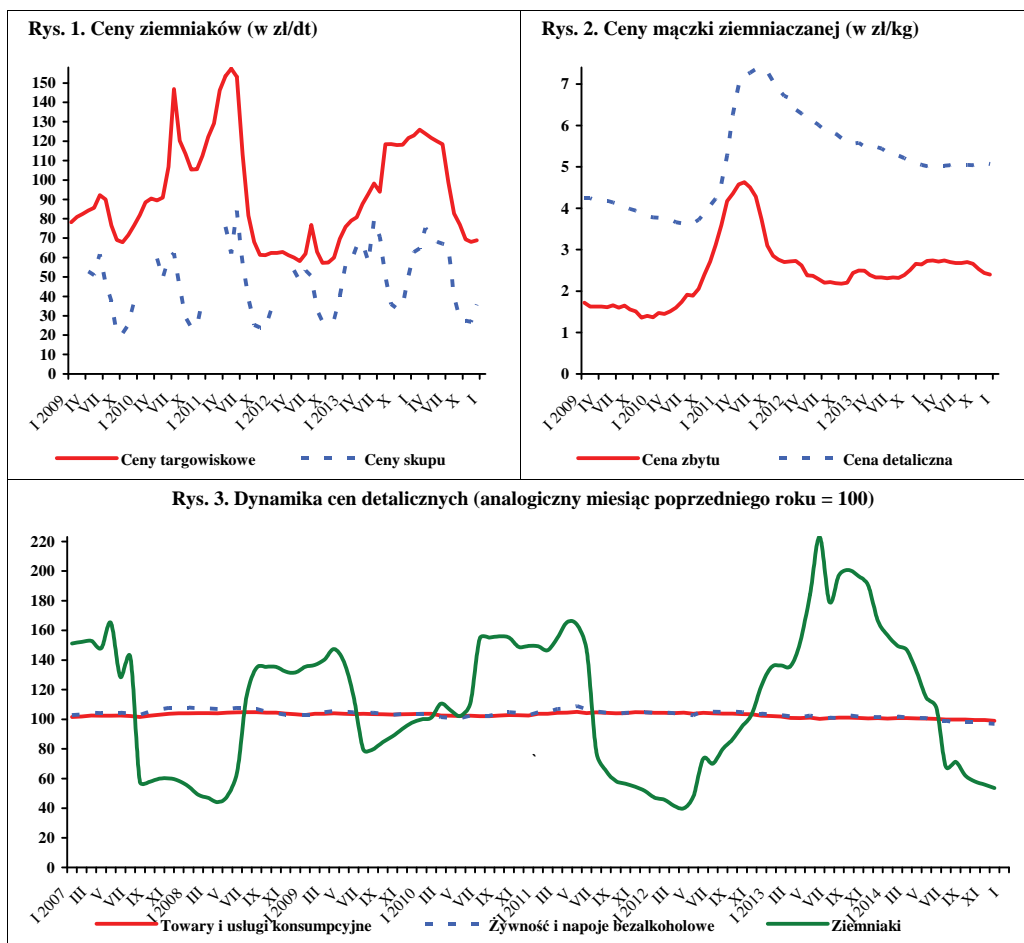
Wyszczególnienie	Rodzaj	XII	X	XI	XII	Wskaźnik zmian cen	
	Ceny	2013	2014	2014	2014	roczny	miesięcz.
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
Ziemniaki	skupu	50,4	27,5	26,8	35,7	70,8	133,2
	targowiskowa	121,3	69,4	68,0	68,9	56,8	101,3
	detaliczna (zł/kg)	1,47	0,84	0,83	0,82	55,8	98,8
	importowa	107,6	39,6	48,4	.	48,3	122,4
	eksportowa	63,9	37,6	47,5	.	59,5	126,4
Relacje cen	skup / targowisko	0,42	0,40	0,39	0,52	124,7	131,5
	targowisko / detal	0,83	0,83	0,82	0,84	101,8	102,6
	skup / detal	0,34	0,33	0,32	0,44	127,0	134,8
Skrobia ziemniaczana	zbytu (zł/kg)	2,64	2,53	2,44	2,40	90,9	98,4
	detaliczna (zł/kg)	5,05	5,07	5,11	5,07	100,4	99,2
Frytki	detaliczna (zł/kg)	9,06	8,92	8,86	8,90	98,2	100,5
Chipsy	detaliczna (zł/kg)	35,90	35,80	35,90	35,90	100,0	100,0
Kopytka	detaliczna (zł/kg)	9,98	10,02	10,12	10,00	100,2	98,8

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

Wyszczególnienie		2013				2014		wsk. zmian cen	
		grudzień		październik	listopad	grudzień		roczny	miesięczny
		zł/dt		zł/dt	zł/dt	zł/dt		%	%
1	Dolnośląskie	133,8	80,0	79,8	76,3	57,0	95,6		
2	Kujawsko-pomorskie	116,8	76,3	77,2	78,6	67,3	101,7		
3	Lubelskie	109,9	67,4	67,4	66,6	60,6	98,8		
4	Lubuskie	140,4	78,0	76,5	74,0	52,7	96,8		
5	Łódzkie	114,4	54,7	53,4	55,1	48,2	103,1		
6	Małopolskie	113,6	65,7	59,1	64,8	57,0	109,5		
7	Mazowieckie	128,9	63,7	61,8	63,3	49,1	102,5		
8	Opolskie	138,0	62,8	62,1	59,8	43,3	96,3		
9	Podkarpackie	125,3	71,4	71,5	72,5	57,8	101,3		
10	Podlaskie	115,9	60,1	57,3	65,3	56,3	113,9		
11	Pomorskie	117,8	86,0	83,3	83,9	71,2	100,7		
12	Śląskie	123,1	67,0	68,6	69,6	56,6	101,4		
13	Świętokrzyskie	102,3	53,3	48,8	47,7	46,6	97,7		
14	Warmińsko-mazurskie	140,0	74,4	75,6	77,3	55,2	102,2		
15	Wielkopolskie	118,1	79,0	74,8	74,9	63,4	100,1		
16	Zachodniopomorskie	124,6	85,3	90,4	89,2	71,6	98,7		
	maksimum	140,4	86,0	90,4	89,2	X			
	minimum	102,3	53,3	48,8	47,7				
	różnica w %	37,3	61,3	85,2	87,1				

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS.

W styczniu 2015 r., w porównaniu z grudniem ub.r., w skupie na rynek produktów świeżych, wyższe były ceny skupu kapusty białej (o 43%), marchwi (o 24%) i pieczarek (o 2%). Stabilne były ceny skupu buraków ćwikłowych. W zakładach przetwórczych wzrosły ceny skupu kapusty białej (o 30%), buraków (o 19%), marchwi na kostkę (o 4%) i cebuli obieranej (o 1%). W firmach skupujących warzywa na eksport wzrosły ceny skupu kapusty białej (o 78%), kapusty pekińskiej (o 27%), marchwi (o 18%), kapusty czerwonej (o 10%) i buraków (o 3%). Nie zmieniły się ceny skupu porów, a ceny cebuli i selerów obniżyły się po 2%. W handlu hurtowym wzrosły ceny ogórków spod osłon (o 66%), kapusty białej (o 51%), marchwi (o 13%) i buraków ćwikłowych (o 2%).

W relacji do stycznia 2014 r., potaniała większość gatunków warzyw, na rynku krajowym, w eksporcie i w przetwórstwie (w zależności od kierunku zagospodarowania), przy tym najbardziej spadły ceny: kapusty białej (o 13-57%), cebuli (o 57-58%), marchwi (o 7-15%) i buraków (24-34%). Na rynkach hurtowych obniżyły się ceny wszystkich gatunków warzyw: cebuli (o 42%), kapusty białej (o 38%), buraków ćwikłowych (34%), ogórków spod osłon (o 19%) i marchwi (o 2%).

W grudniu ub.r., w stosunku do listopada ub.r., wzrosły ceny detaliczne kalafiorów (o 64%), papryki (o 24%), pomidorów (o 21%), porów (o 4%), marchwi (o 3%), pieczarek (o 2%) i cebuli (o 1%). Obniżyły się natomiast ceny kapusty białej (o 4%), selerów (o 2%) i buraków ćwikłowych (o 1%). W relacji do cen detalicznych z grudnia 2013r. potaniała kapusta biała (o 38%), cebula (o 29%), buraki ćwikłowe (o 26%), marchew (o 15%), pory (o 12%) i selery (o 10%). Wzrosły ceny kalafiorów (o 33%), papryki (o 2%) i pomidorów (o 1%). Wśród przetworów warzywnych zmiany cen nie przekraczały 3%.

W listopadzie 2014 r., w stosunku do analogicznego okresu w 2013r., w średnich i dużych zakładach przetwórczych wyprodukowano więcej konserw warzywnych (o 79 %), a mniej warzyw mrożonych (o 18%) i soku pomidorowego (o 12%).

W listopadzie 2014 r. eksport warzyw świeżych wyniósł 28,2 tys.t, a jego wartość 12,7 mln EUR. W porównaniu z listopadem 2013 r. wolumen sprzedanych warzyw świeżych spadł o 21%, a jego wartość obniżyła się o 30%. Do spadku eksportu przyczyniła się niższa niż w listopadzie 2013 r. sprzedaż kalafiorów

Paweł Kraciński

Tomasz Smoleński

(67%), ogórków (o 64%), pomidorów (o 48%), i kapusty (o 25%). W tym czasie wyeksportowano 50,2 tys.t przetworów warzywnych o wartości 36,2 mln EUR. Wolumen eksportu przetworów warzywnych oraz jego wartość obniżyły się o 18% w stosunku do listopada 2013 r. Mniej niż w listopadzie 2013 r. sprzedano konserw (o 26%) i mrożonek (o 22%).

W listopadzie 2014 r. zaimportowano 37,2 tys. t warzyw świeżych o wartości 32,1 mln EUR. W relacji do listopada 2013 r. import warzyw świeżych obniżył się o 14%, a jego wartość zwiększyła się o 5%. Spadek wolumenu importu spowodowany był zmniejszeniem przywozu kapusty (o 72%), czosnku (o 39%), cebuli (o 31%) i papryki (o 18%). Import przetworów warzywnych wyniósł 19,1 tys.t, a jego wartość 19,1 mln EUR. Wzrósł także o 11% wolumen importu przetworów warzywnych, przy wyższej o 10% jego wartości. Więcej zaimportowano mrożonek (o 42%) i suszy (o 15%).

Ujemne saldo w handlu warzywami świeżymi pogłębiło się o 7,0 mln EUR do 19,4 mln EUR. Dodatkowo saldo w handlu przetworami warzywnymi zmalało o 10,0 mln EUR do 17,1 mln EUR. Saldo handlu zagranicznego całego sektora warzywniczego było ujemne i w listopadzie 2014 r. wyniosło 2,3 mln EUR, podczas gdy w listopadzie 2013 r. było dodatnie i wyniosło 14,7 mln EUR.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania ^c	Ogórki do kwaszenia ^c	Pomidory gruntowe ^c	Pomidory szklarniowe	Kalafioły gruntowe (szt.)	Pieczarki
2013 I-XII	1,06	1,70	0,59	1,07	0,79	2,24	1,89	1,54	4,13	2,47	5,24
2014 I	1,14	1,79	0,56	0,73	0,80	-	-	-	-	-	5,19
II	1,25	1,78	0,59	0,77	0,88	-	-	-	-	-	5,34
III	1,14	1,74	0,57	0,68	0,86	-	-	-	-	-	5,29
IV	1,25	1,77	0,71	0,81	0,86	-	-	-	6,75	-	5,14
V	1,54	1,97	0,98	0,95	0,87	-	-	-	3,41	-	4,91
VI	1,58	2,43	1,42	0,95	0,96	-	2,10	-	3,52	1,54	4,98
VII	1,33	2,25	0,37	0,99	0,77	3,20	1,18	-	3,20	1,78	5,23
VIII	0,68	1,77	0,28	0,65	0,57	1,58	0,91	1,13	1,32	1,32	5,02
IX	0,60	1,53	0,22	0,57	0,54	2,41	1,94	1,31	2,20	1,99	5,19
X	0,48	1,29	0,22	0,54	0,50	-	-	1,60	3,45	1,50	5,00
XI	0,48	1,21	0,25	0,55	0,51	-	-	-	4,13	1,62	4,91
XII	0,48	1,23	0,28	0,55	0,53	-	-	-	4,38	-	5,15
2014 I-XII	1,00	1,73	0,59	0,73	0,72	2,40	1,53	1,15	3,62	1,73	4,93
2015 I	0,48	1,21	0,40	0,68	0,53	-	-	-	-	-	5,25
Wskaźnik zmian w %											
I 2015 XII 2014	100	98	143	124	100	x	x	x	x	x	102
I 2015 I 2014	42	68	71	93	66	x	x	x	x	x	101

^a z notowań spółdzielni ogrodnich, ^b cena targowiskowa z notowań ZSRIR MRiRW, ^c ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodnich.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew na kostkę	Buraki	Groszek zielony	Fasola szparag. ^a	Brokuly różyczk. ^a	Kalafioły różyczk. ^a	Ogórki do konserw. ^a	Pomidory do mrożenia ^a	Pomidory do tłoczenia ^a
2013 I-XII	1,08	0,51	0,27	0,26	1,14	0,83	1,51	1,13	1,91	0,59	0,35
2014 I	1,09	0,60	-	0,38	-	-	-	-	-	-	-
II	1,15	0,59	-	0,38	-	-	-	-	-	-	-
III	1,16	-	-	0,40	-	-	-	-	-	-	-
IV	1,35	-	-	0,40	-	-	-	-	-	-	-
V	1,42	0,65	-	0,40	-	-	-	-	-	-	-
VI	1,41	0,65	-	-	1,67	-	-	-	-	-	-
VII	1,26	-	-	-	1,17	0,78	1,68	0,98	1,79	-	-
VIII	1,01	-	-	0,35	1,22	0,78	1,58	1,01	1,38	0,60	-
IX	0,75	0,30	0,27	0,28	-	0,75	1,57	1,06	-	0,64	0,33
X	0,75	0,31	0,26	0,30	-	-	1,57	1,11	-	0,57	-
XI	0,98	0,34	0,25	0,30	-	-	1,54	1,14	-	-	-
XII	1,08	0,20	0,25	0,31	-	-	1,48	1,13	-	-	-
2014 I-XII	1,12	0,45	0,26	0,35	1,35	0,77	1,57	1,07	1,59	0,60	0,33
2015 I	1,09	0,26	0,26	0,37	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźnik zmian w %											
I 2015 XII 2014	101	130	104	119	x	x	x	x	x	x	x
I 2015 I 2014	100	43	x	97	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory spod osłon	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki czerwone	Ziemniaki
2013 XII	-	-	0,81	0,53	1,08	-	0,58	1,80	0,95	0,96	1,38	0,59	-
2013 I-XII	3,22	1,05	1,33	0,56	1,03	3,78	0,86	1,93	1,31	0,81	1,58	0,66	0,74
2014 I	-	-	1,21	0,55	1,08	-	0,61	1,86	0,95	0,97	1,40	0,60	-
II	-	-	1,49	0,52	1,05	-	0,66	1,75	1,04	0,95	1,40	0,64	0,83
III	-	-	1,46	0,54	1,09	-	0,68	1,88	1,16	0,94	1,41	0,69	0,76
IV	5,00	-	1,70	0,75	1,21	-	0,71	2,10	1,31	0,94	1,42	0,76	0,72
V	3,90	-	1,50	0,97	1,38	-	0,92	-	-	1,32	-	0,78	0,80
VI	2,83	-	0,85	0,64	1,26	-	1,05	-	-	1,50	-	0,90	-
VII	2,55	1,26	0,75	0,50	0,65	4,63	0,57	-	-	1,11	-	0,56	-
VIII	1,00	0,79	0,95	0,40	0,50	2,98	0,52	-	-	0,65	-	0,46	0,30
IX	3,80	0,92	1,10	0,35	-	2,88	0,49	-	-	0,44	-	0,43	0,29
X	3,25	-	0,74	0,27	-	2,70	0,46	-	0,60	0,43	1,10	0,44	0,32
XI	-	-	0,69	0,27	-	-	0,44	-	0,60	0,43	1,10	0,41	0,33
XII	-	-	0,63	0,27	0,30	-	0,44	1,30	0,90	0,48	1,40	0,40	-
2014 I-XII	3,19	0,99	1,09	0,50	0,95	3,30	0,63	1,78	0,94	0,85	1,32	0,59	0,54
2015 I	-	-	0,80	0,48	0,33	-	0,52	1,30	0,88	0,47	1,40	0,41	-
Wskaźnik zmian w %													
<u>I 2015</u> XII 2014	x	x	127	178	110	x	118	100	98	98	100	103	x
<u>I 2015</u> I 2014	x	x	66	87	31	x	85	70	93	48	100	68	x

^a cena za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne*	Marynaty
2013 X	3 003	77 851	17 860	5038
XI	2 858	67 222	16 115	3 597
XII	2 342	47 426	15 146	2 523
2013 I-XII	30 615	497 747	144 354	46 027
2014 I	2 862	42 644	17 119	2 308
II	2 995	45 504	17 669	1 945
III	3 832	44 192	22 859	2 151
IV	3 462	31 189	19 514	1 452
V	2 837	28 850	15 824	1 482
VI	2 544	27 921	23 864	1 877
VII	3 001	54 582	30 109	9 369
VIII	3 069	54 273	24 013	11 999
IX	3 175	78 845	34 079	7 447
X	3 442	82 721	53 735	4 313
XI	2 527	55 008	28 815	3 163
Wskaźnik zmian w %				
<u>XI 2014</u> XI 2013	88	82	179	88

*/ w tym: przecier pomidorowy i pasta oraz warzywa i mieszanki warzywne zamrożone, gotowane lub nie, zakonserwowane octem lub kwasem octowym Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

	2013												2014												XI 2014 XI 2013 (%)
	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI									
Warzywa ogółem	40290	53780	35810	32779	503364	38267	42543	54274	65836	62311	42474	44113	35480	35133	40450	28216	79								
Cebula	7232	7585	6985	7040	113108	10195	12840	18376	20493	11428	6243	7081	7325	7973	7711	7341	105								
Kapusta	1484	3888	2333	2283	52453	3807	6821	9762	19615	14650	3576	1981	1635	1748	2920	3438	147								
Marchew	1935	4143	2984	4640	35694	5214	6209	5069	4064	2349	1878	3120	1644	1998	2565	3472	116								
Ogórki	597	820	365	990	9809	508	466	430	1164	1197	1256	2085	1213	779	336	132	36								
Pomidory	12833	18800	5505	1771	106922	1358	1056	1500	6529	19225	17101	16439	11310	7343	10460	2859	52								
Kalafiorzy	4665	4634	4651	302	25661	496	593	639	475	1731	4251	6037	3913	4292	5762	1547	33								
Przetwory ogółem	53441	67007	60923	48081	661025	56661	58030	61819	50168	42617	38038	41700	36413	48205	54177	50168	82								
Susze	2032	2127	2133	1964	27722	2599	2311	3479	2109	2249	2100	2201	1742	2506	2556	2511	118								
Marynaty	3985	3847	4445	3285	43671	3366	3294	3994	3427	2888	2492	3162	3796	4552	4416	4353	98								
Konserwy	5089	7715	7768	5957	63318	4759	4584	5541	4682	4141	3411	4275	5579	5902	7139	5765	74								
-kapusta kwasz.	780	985	1072	918	9683	648	649	711	762	573	470	486	462	746	877	892	83								
Mrożonki	37797	42432	41485	32480	449796	40378	41954	41829	34124	26948	24814	26416	20862	28771	34057	32218	78								
Pieczarki i ich przetwory	19896	23514	24535	24658	263914	24937	24005	26984	24981	21509	21648	19567	18567	21499	22447	22519	79								
Warzywa ogółem	23802	30358	18156	15902	261644	16333	18082	21872	28612	35869	27615	25501	17000	18749	20470	12702	70								
Cebula	3064	3433	3295	3042	39729	3986	4780	6136	6263	4395	3051	3143	2893	3161	3034	2954	90								
Kapusta	406	837	489	475	10883	712	1324	1765	3364	3140	932	498	315	308	413	575	118								
Marchew	434	739	578	961	9354	1089	1574	1242	1075	608	467	733	355	461	500	798	138								
Ogórki	477	787	406	1265	9624	710	593	492	1085	1002	853	1026	637	504	372	120	30								
Pomidory	8778	14065	4892	1710	85241	1384	1084	1626	6620	14921	13733	11697	5388	5392	7910	2303	47								
Kalafiorzy	2777	2566	1962	277	14909	378	456	443	345	1142	2106	3518	2083	2699	2783	869	44								
Przetwory ogółem	37552	44876	44366	34923	455270	40788	41614	45537	37348	33077	28975	32873	28017	35516	39024	36220	82								
Susze	3796	3941	3697	2951	42810	4769	4260	5333	4154	4029	3603	3829	3206	4158	4322	4252	115								
Marynaty	3577	3464	3979	5424	39956	2973	2915	3703	3105	2675	2298	2799	3169	3822	4006	3978	100								
Konserwy	4942	7169	6960	590	55986	5093	4818	5522	5126	4331	3830	4735	5329	5798	6724	5671	81								
-kapusta kwasz.	476	586	674	590	5547	409	429	476	493	360	314	349	305	453	554	564	84								
Mrożonki	20837	24139	24221	18851	244247	22303	23307	23312	19015	15096	13843	15453	11686	15652	17935	17242	71								
Pieczarki i ich przetwory	28976	33781	35364	35463	384437	36409	34928	38783	35914	30700	30819	27496	27473	31006	31064	30956	88								

Źródło: Opracowanie IEiRiGZ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2013												2014												XI 2014 XI 2013 (%)
	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI									
	12124	23571	43454	45597	463745	54817	63575	70038	74784	58187	38233	22086	12 618	12255	19893	37170									
Warzywa ogółem	3514	6985	8267	6106	71401	5526	12038	11887	10377	13392	9863	4097	3 975	4647	6062	5734	86								
Cebula	327	139	77	112	9330	126	191	741	7342	5314	666	155	13	10	8	21	69								
Kapusta	1776	134	185	312	31317	780	636	1188	2688	5419	7588	722	96	109	110	125	28								
Marchew	1680	3239	6045	6181	45936	6697	6307	5985	2241	784	2156	3649	1 658	1343	2122	5479	67								
Ogórki	2160	4401	13023	16254	140169	19737	18056	19179	18405	15971	8520	6944	3 841	2440	3230	10834	91								
Pomidory	664	2740	5656	4564	45361	5102	5094	6021	7160	5487	4497	4064	636	897	3042	4653	82								
Papryka	166	382	409	440	6811	402	406	503	852	558	855	373	260	368	432	248	61								
Czosnek	18745	19007	17146	18908	202619	17938	18695	20514	18683	19136	15797	16041	13 594	17344	19120	19059	111								
Przetwory ogółem	3442	3434	2716	3356	39561	4026	4220	3974	4298	3033	4354	3202	2 813	2891	3490	3868	142								
Mrożonki	966	2279	1951	2301	16446	2007	2086	1494	1721	2917	2128	1953	1 286	1134	1586	2235	115								
Susze	1361	1432	1573	1229	14073	1376	1165	1451	1434	1442	889	720	850	1081	1574	1679	107								
Marynaty	4472	5302	4899	5782	46796	3008	3068	4979	4157	2814	2528	3249	3 010	3801	3681	4364	89								
Konserwy																									
-kukurydza																									
-kukurydza																									
konserw.	2217	2134	2061	2557	17818	817	966	2383	1606	867	731	855	1 353	2264	1435	1724	84								
Koncentrat pomid.	6166	4215	3935	3718	58577	5189	5620	6212	4814	6621	3533	4652	3 687	5201	6051	4044	103								
Warzywa ogółem	6262	15433	30623	48736	420421	56224	55591	61890	60012	39153	27638	17615	7 864	8503	16947	32124	105								
Cebula	732	1328	1469	1086	14388	1125	2218	3167	2442	3396	2607	1047	731	616	680	753	51								
Kapusta	89	44	12	26	3920	44	88	371	2502	1395	203	54	7	4	5	13	111								
Marchew	74	80	109	221	12067	389	394	696	937	1514	1542	303	94	104	98	138	126								
Ogórki	743	1907	4231	7006	40942	7578	7062	4361	1402	404	951	1602	676	636	2022	3611	85								
Pomidory	1800	3792	9690	18920	143729	22165	19927	23432	21517	12918	7567	5579	2 886	3161	5016	11965	123								
Papryka	439	2417	5446	5725	70830	7120	7628	8686	9417	8415	9447	5749	660	849	2940	4785	88								
Czosnek	271	627	589	691	10748	683	617	729	1157	800	757	604	394	444	559	365	62								
Przetwory ogółem	19036	18569	17316	20108	207827	18429	18589	21931	20600	19805	15868	16441	14 789	17691	19717	19070	110								
Mrożonki	2838	2680	2240	2858	32123	3274	3328	3250	3461	2380	3104	2504	2 172	2276	2738	3016	135								
Susze	1815	2495	2254	2564	28613	2462	2359	2262	3757	3282	2623	2383	2 138	2049	2599	2581	115								
Marynaty	1481	1425	1486	1422	14479	1427	1251	1555	1427	1519	1008	836	833	1161	1609	1769	119								
Konserwy	5485	6461	6073	7160	58830	4076	3929	6236	5209	3552	3538	4489	3 781	4682	4506	5405	89								
-kukurydza																									
konserw.	2355	2292	2216	2708	19106	848	1066	2596	1706	941	817	945	1 386	2329	1446	1830	83								
Koncentrat pomid.	5212	3235	3096	3597	47936	4813	5334	6007	4352	6807	3169	3934	3 719	4585	5865	3728	120								

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafiory	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2013 IX	0,42	0,27	0,22	0,80	0,68	0,60	1,50	0,83	0,61	0,54
X	0,45	0,22	0,18	0,96	0,75	0,55	1,44	0,82	0,59	0,52
XI	0,47	0,21	0,19	1,11	0,89	0,42	1,45	0,84	0,63	0,51
XII	0,43	0,21	0,21	1,28	0,97	0,92	1,46	0,85	0,64	0,50
2013 I-XII	0,35	0,21	0,26	0,98	0,80	0,58	1,49	0,80	0,47	0,50
2014 I	0,39	0,19	0,21	1,40	1,02	0,76	1,49	0,84	0,63	0,50
II	0,37	0,19	0,25	1,27	1,03	0,77	1,48	0,83	0,66	0,51
III	0,33	0,18	0,25	1,15	1,08	0,69	1,46	0,87	0,67	0,50
IV	0,31	0,17	0,26	0,93	1,01	0,73	1,45	0,87	0,65	0,50
V	0,38	0,21	0,26	0,84	0,78	0,66	1,44	0,90	0,63	0,50
VI	0,49	0,26	0,25	0,68	0,80	0,50	1,42	0,87	0,67	0,50
VII	0,44	0,25	0,23	0,49	0,71	0,58	1,43	0,82	0,72	0,50
VIII	0,39	0,19	0,22	0,53	0,48	0,53	1,47	0,80	0,66	0,53
IX	0,40	0,18	0,23	0,65	0,73	0,63	1,44	0,80	0,61	0,59
X	0,39	0,14	0,20	1,11	0,76	0,48	1,40	0,84	0,63	0,51
XI	0,40	0,17	0,23	0,91	0,81	0,56	1,34	0,83	0,63	0,45
Wskaźnik zmian w %										
<u>XI 2014</u> X 2014	102	118	118	82	106	116	96	99	100	89
<u>XI 2014</u> XI 2013	86	80	121	82	90	134	93	99	100	89

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych FM

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafiory gruntowe ^a
2013 IX	1,24	1,01	0,95	1,00	2,47	1,25	2,31	2,07	2,66
X	1,23	0,79	0,83	0,92	4,52	1,34	2,75	2,81	2,71
XI	1,23	0,77	0,81	0,92	6,94	-	3,56	3,73	2,27
XII	1,26	0,83	0,81	0,96	-	-	6,70	4,15	-
2013 I-XII	1,10	0,70	1,15	0,97	3,49	1,30	5,23	6,47	2,85
2014 I	1,20	0,85	0,83	1,02	-	-	13,00	-	-
II	1,18	0,86	0,88	1,11	-	-	10,96	-	-
III	1,14	0,76	0,84	1,11	-	-	-	13,74	-
IV	1,30	0,89	0,90	1,05	-	-	3,35	3,18	-
V	1,75	1,20	1,04	1,08	-	-	2,41	3,90	-
VI	1,78	1,54	1,25	1,31	3,12	-	1,43	3,84	1,89
VII	1,50	0,95	0,95	1,05	1,82	1,56	1,14	2,72	2,03
VIII	1,02	0,50	0,83	0,80	1,75	1,75	1,59	1,31	2,47
IX	0,72	0,51	0,73	0,68	1,78	1,73	1,57	2,97	2,71
X	0,64	0,47	0,69	0,69	4,33	1,88	3,65	2,14	2,03
XI	0,63	0,31	0,69	0,67	5,93	-	5,93	4,33	2,94
XII	0,67	0,35	0,72	0,66	-	-	6,38	4,21	-
2014 I-XII	1,13	0,77	0,86	0,94	3,12	1,73	4,67	4,23	2,35
2015 I	0,70	0,53	0,81	0,67	-	-	10,58	-	-
Wskaźnik zmian w %									
<u>I 2015</u> XII 2014	104	151	113	102	x	x	166	x	x
<u>I 2015</u> I 2014	58	62	98	66	x	x	81	x	x

^{aa} ceny za sztukę Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Kecup	Sok pomidorowy ^a
2013 X	3,61	13,10	3,36	3,25	3,34	6,21	1,98
XI	3,67	13,10	3,40	3,22	3,39	6,20	1,99
XII	3,60	12,91	3,41	3,26	3,39	6,20	1,99
2013 I-XII	3,31	12,83	3,33	3,31	3,51	6,18	2,00
2014 I	3,66	10,70	3,50	3,19	3,50	5,29	1,94
II	3,72	10,36	3,59	3,21	3,48	5,21	1,90
III	3,76	10,33	3,54	3,14	3,49	5,30	1,95
IV	3,76	10,33	3,61	3,12	3,49	5,28	1,98
V	3,72	10,46	3,63	3,11	3,39	5,33	1,99
VI	3,74	10,38	3,64	3,10	3,42	5,26	1,99
VII	3,70	10,38	3,63	3,14	3,37	5,24	1,99
VIII	3,61	10,42	3,63	3,28	3,41	5,27	1,98
IX	3,20	10,40	3,65	3,31	3,44	5,29	1,95
X	3,54	10,31	3,61	3,29	3,42	5,21	1,95
XI	3,51	10,30	3,54	3,10	3,36	5,36	1,94
XII	3,49	10,22	3,52	3,11	3,28	5,23	1,96
Wskaźnik zmian w %							
<u>XII 2014</u> XI 2014	99	99	99	100	98	98	101
<u>XII 2014</u> XII 2013	97	79	103	95	97	84	98

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory	Ogórki gruntowe	Kalafiory*	Pieczarki
2013 X	2,16	1,65	1,74	1,78	3,85	4,67	5,51	4,27	5,13	4,28	7,70
XI	2,16	1,44	1,71	1,78	3,65	4,45	6,98	5,18	-	3,28	7,58
XII	2,16	1,49	1,70	1,78	3,56	4,33	8,48	6,89	-	4,76	7,95
2013 I-XII	2,10	1,34	2,17	1,97	3,85	6,05	10,35	6,15	4,63	5,26	7,68
2014 I	2,23	1,53	1,72	1,82	3,55	4,54	10,24	8,40	-	6,92	7,96
II	2,22	1,47	1,75	1,87	3,61	4,53	10,64	7,97	-	6,52	7,79
III	2,23	1,40	1,78	1,87	3,65	5,03	10,58	8,02	-	6,04	7,66
IV	2,24	1,44*	1,84	1,91	3,72	4,45	10,33	8,51	-	6,09	7,66
V	2,67	3,35*	2,10	1,95	4,57	4,63	10,80	5,74	6,02	5,02	7,47
VI	3,18	2,65*	2,26	2,55	5,12	5,39	11,96	4,97	4,35	3,41	7,50
VII	3,01	2,35*	2,07	2,27	5,84	5,47	10,97	4,77	3,23	3,32	7,65
VIII	2,33	2,19*	1,66	1,78	4,61	4,55	5,46	2,95	2,73	3,00	7,66
IX	1,84	1,13	1,53	1,56	3,96	4,03	4,98	4,22	3,36	3,86	7,58
X	1,61	0,96	1,43	1,39	3,51	3,94	5,28	4,71	5,07	3,34	7,50
XI	1,52	0,96	1,40	1,32	3,30	3,68	6,98	5,79	-	3,85	7,50
XII	1,54	0,92	1,44	1,31	3,22	3,81	8,64	6,98	-	6,33	7,66
Wskaźnik zmian w %											
<u>XII 2014</u> XI 2014	101	96	103	99	98	104	124	121	x	164	102
<u>XII 2014</u> XII 2013	71	62	85	74	90	88	102	101	x	133	96

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy ^b	Szpinak mrożony	Kalafioły mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczup	Sok pomidorowy ^a	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny ^a
2013 X	5,53	15,15	8,36	9,48	8,46	10,40	3,90	6,25	9,26	4,28
XI	5,69	15,30	8,34	9,46	8,46	10,30	3,90	6,28	9,31	4,29
XII	5,68	15,20	8,50	9,52	8,46	10,40	3,90	6,18	9,11	4,27
2013 I-XII	5,55	14,89	8,31	9,45	8,42	10,34	3,89	6,17	9,16	4,29
2014 I	5,83	15,55	8,52	9,52	8,42	10,50	3,88	6,25	9,20	4,24
II	5,79	15,40	8,52	9,54	8,44	10,40	3,89	6,25	9,34	4,28
III	5,90	15,55	8,52	9,46	8,34	10,45	3,88	6,28	9,29	4,27
IV	5,74	15,40	8,58	9,46	8,24	10,45	3,88	6,15	9,00	4,26
V	5,86	15,45	8,60	9,42	8,28	10,40	3,88	6,23	9,06	4,24
VI	5,90	15,50	8,60	9,44	8,34	10,35	3,88	6,28	9,09	4,21
VII	5,92	15,50	8,58	9,38	8,34	10,35	3,88	6,30	9,14	4,24
VIII	5,94	15,40	8,48	9,32	8,36	10,25	3,87	6,28	9,11	4,19
IX	5,91	15,20	8,58	9,44	8,48	10,30	3,88	6,30	9,18	4,13
X	5,89	15,00	8,60	9,34	8,54	10,30	3,87	6,30	9,20	4,13
XI	5,82	14,90	8,54	9,40	8,46	10,30	3,83	6,35	9,14	4,14
XII	5,72	14,90	8,66	9,34	8,44	10,35	3,87	6,15	8,89	4,14
Wskaźnik zmian w %										
XII 2014 XI 2014	98	100	101	99	100	100	101	97	97	100
XII 2014 XII 2013	101	98	102	98	100	100	99	100	98	97

^a w zł/l, ^b cena koncentratu pomidorowego w zł/kg: do 2008 r. po przeliczeniu opakowania puszka 0,07 kg, od 2009 r. po przeliczeniu opakowania słoik 0,20 kg

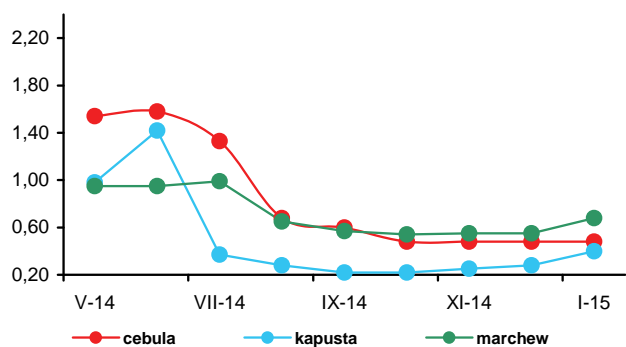
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych w Polsce i w Niemczech (%)

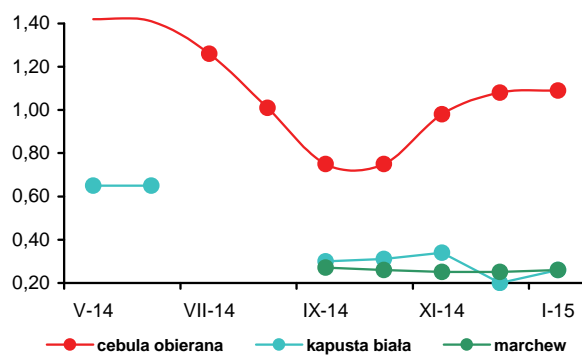
Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Ogórki	Kalafioły
2013 IV	65	76	49	44	-	-
V	64	69	51	48	52	49
VI	68	72	55	44	48	52
VII	64	79	52	42	45	48
VIII	68	81	51	38	42	45
IX	72	89	55	39	-	-
X	77	77	47	31	-	-
XI	76	82	48	39	-	-
XII	77	86	49	44	-	-
I	79	86	51	38	-	-
2014 II	85	79	48	38	-	-
III	87	82	41	38	-	-
IV	86	79	38	35	-	-
V	88	84	36	36	55	49
VI	89	91	35	32	49	55
VII	72	69	44	45	43	46
VIII	68	65	46	44	48	44
IX	64	61	48	49	-	-
X	66	60	49	48	-	-
XI	72	58	46	44	-	-
XII	78	55	47	38	--	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS, i Markt Woche Grosshandelsabgabepreise Obst und Gemüse – Agramarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy

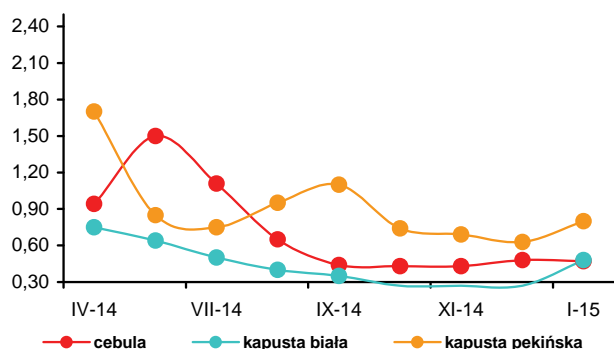
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)

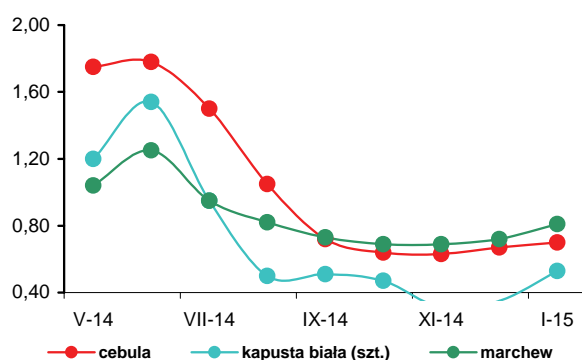
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)

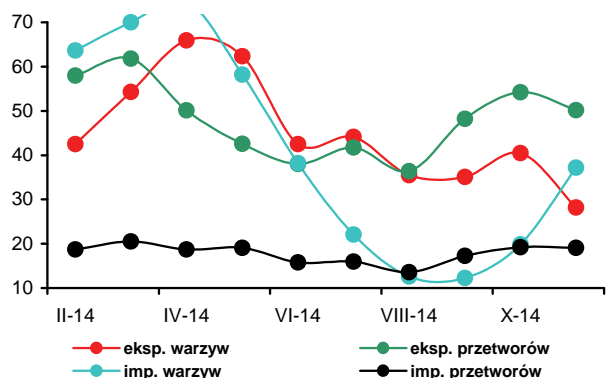
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

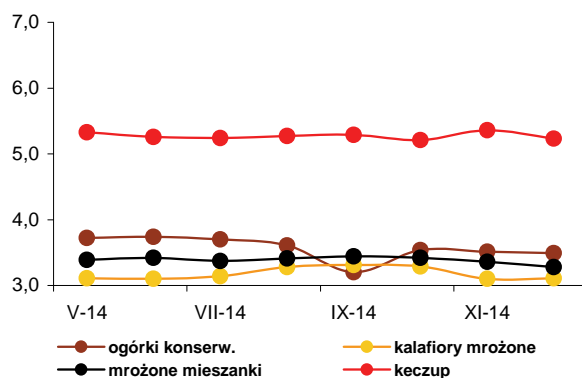
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

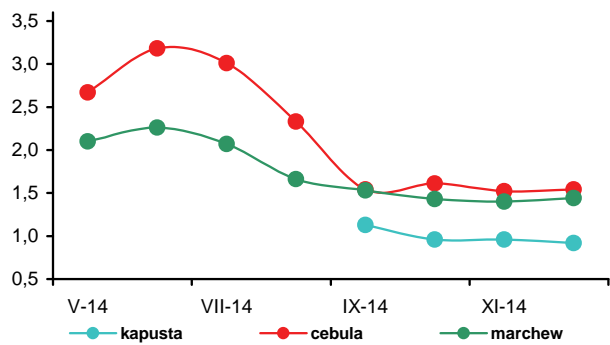
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. ton)

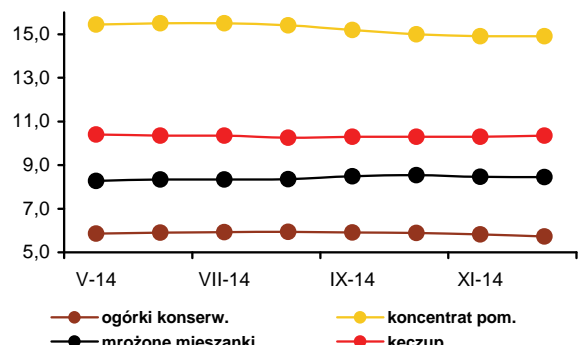
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Irena Strojewska

W styczniu 2015 r. w relacji do stycznia poprzedniego roku ceny jabłek były niższe: na rynkach hurtowych o 34%, w spółdzielniach ogrodniczych o 41%, a w firmach eksportujących o 48%. Zakłady przetwórcze oferowały ceny niższe o 37%. Gruszki potaniały na rynku hurtowym (o 7%), a podrożały w spółdzielniach ogrodniczych (o 2%) oraz w skupie na eksport (o 15%). Na rynkach hurtowych wyższe były ceny winogron

(o 12%) i bananów (o 6%), a potaniały mandarynki (o 13%), pomarańcze (o 11%) i cytryny (o 9%). W styczniu 2015 r. w porównaniu do grudnia 2015 r. ceny jabłek na rynkach hurtowych wzrosły o 2%, a oferowane przez firmy eksportowe o 5%. O 5% obniżyły się ceny w spółdzielniach ogrodniczych, a nie zmieniły się ceny jabłek do przetwórstwa. Ceny gruszek zmniejszyły się w hurcie (o 1%), nie zmieniły się w spółdzielniach ogrodniczych, a wzrosły w skupie na eksport (o 2%). Na rynkach hurtowych podrożały winogrona (o 29%), mandarynki (o 7%), a także banany (o 3%). Nie zmieniły się ceny pomarańcz, a cytryny potaniały o 5%.

W grudniu 2014 r. w relacji do grudnia 2013 r. średnie ceny detaliczne owoców spadły o 3,5%, a przetworów owocowych wzrosły o 1,4 %, przy obniżeniu cen żywności i napojów bezalkoholowych o 3,2%. Jabłka potaniały o 27,7%, owoce pestkowe o 19,8%, a owoce mrożone o 1,8%. Wzrosły ceny owoców jagodowych (o 17,4%), a także owoców suszonych i orzechów (o 4,3%). Nie zmieniły się ceny bananów oraz owoców cytrusowych.

W firmach średnich i dużych produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych w listopadzie 2014 r. w relacji do listopada 2013 r. była większa o 16%. Produkcja soków pitnych wytwarzanych z jabłek wzrosła o 22%, a pozostałych soków pitnych warzywnych i owocowo warzywnych zwiększyła się o 21%. Nie zmieniła się produkcja soków wytwarzanych z owoców cytrusowych. Większa o 20% była produkcja soków zagęszczonych. Obniżyła się produkcja owoców mrożonych (o 7%), dżemów (o 5%), a także kompotów i owoców pasteryzowanych (o 4%). W listopadzie 2014 r., w porównaniu do poprzedniego miesiąca, nie zmieniła się produkcja

pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych. Zmalała natomiast o 33% produkcja soków zagęszczonych, o 22% dżemów, o 11% owoców mrożonych oraz o 8% kompotów i owoców pasteryzowanych. W miesiącach I-XI 2014 r. produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych wzrosła w relacji do analogicznego okresu 2013 r. o 20% do 529,2 tys. ton. Produkcja soków z jabłek zwiększyła się o 39%, pozostałych soków pitnych warzywnych, owocowych i owocowo-warzywnych o 20%, a soków pitnych wytwarzanych z owoców cytrusowych o 4%. O 3% wzrosła produkcja soków zagęszczonych, mniejsza była zaś produkcja dżemów (o 42%), owoców mrożonych (o 5%) oraz kompotów i owoców pasteryzowanych (o 2%). Średnie ceny zbytu pitnych soków jabłkowych były w grudniu 2014 r. niższe niż w grudniu 2013 r. o 16%, a pitnych soków pomarańczowych wzrosły o 8%. Ceny zbytu dżemów produkowanych z czarnych porzeczek i z truskawek obniżyły się o 2%.

Eksport przetworów owocowych w listopadzie 2014 r. ilościowo zwiększył się o 13%, a owoców świeżych zmniejszył o 4%. O spadku eksportu owoców świeżych zadecydowało ograniczenie zagranicznej sprzedaży gruszek (o 42%). Eksport jabłek wzrósł o 5%. W grupie przetworów owocowych najbardziej zwiększył się eksport zagęszczonego soku jabłkowego (o 52%). Wpływy z eksportu owoców świeżych zmalały o 21% do 35,9 mln euro, a przetworów owocowych podniosły się o 1% do 96,3 mln euro. Import owoców świeżych zmalał ilościowo o 14% do 102,4 tys. ton, głównie w wyniku mniejszych zakupów owoców cytrusowych. Przywóz przetworów owocowych spadł o 7%, o czym zadecydował mniejszy import zagęszczonych soków (o 13%), a także suszonych owoców (o 40%) i ananasów w puszkach (o 24%). Większy był jedynie import brzoskwiń w puszkach (o 23%). Ujemne saldo obrotów owocami i ich przetworami wyniosło 3,2 mln euro, wobec 2,2 mln euro w listopadzie 2013 r. W okresie I-XI 2014 r. dodatnie saldo handlu owocami i ich przetworami wyniosło 146,4 mln euro, w porównaniu do 357,9 mln euro w analogicznym okresie roku poprzedniego. Wartość eksportu zmniejszyła się o 4%, a importu o 2% do odpowiednio 1574,5 i 1428,1 mln euro.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)^a

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2013 XII	1,25	2,17	-	-	-	-	-
2013 I-XII	1,54	2,21	4,42	3,02	2,83	2,19	2,16
2014 I	1,23	2,37	-	-	-	-	-
II	1,39	-	-	-	-	-	-
III	1,32	-	-	-	-	-	-
IV	1,37	-	-	-	-	-	-
V	1,36	-	6,79	-	-	-	-
VI	1,34	-	3,18	-	-	-	-
VII	1,34	-	3,5	2,39	4,69	2,36	1,74
VIII	1,12	2,27	-	2,00	4,85	1,53	1,04
IX	0,99	1,66	-	-	-	-	1,15
X	0,71	2,10	-	-	-	-	1,62
XI	0,73	2,28	-	-	-	-	-
XII	0,77	2,41	-	-	-	-	-
2014 I-XII	1,13	1,91	3,34	2,2	4,77	1,91	1,39
2015 I	0,73	2,41	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>I 2015</u> XII 2014	95	100	x	x	x	x	x
<u>I 2015</u> I 2014	59	102	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)^a

Miesiące	Jabłka przemysłowe	Truskawki bez szypułki	Truskawki z szypułką	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tloczenia	Śliwki do mrożenia
2013 XII	0,40	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2013 I-XII	0,39	3,03^a	1,80^a	1,70^a	1,47^a	4,46^a	1,62^a	2,42^a	1,79^a	0,95^a
2014 I	0,40	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,35	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,35	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,30	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,30	2,77	1,51	1,50	0,65	5,51	-	-	-	-
VII	-	2,58	-	1,46	0,60	4,26	-	1,18	0,94	-
VIII	0,20	-	-	-	-	4,02	1,25	1,54	1,30	0,65
IX	0,15	-	-	-	-	5,26	1,40	-	-	0,70
X	0,18	-	-	-	-	-	-	-	-	0,70
XI	0,25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2014 I-XII	0,28	2,68	1,51	1,48	0,63	4,76	1,33	1,36	1,12	0,68
2015 I	0,25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)										
<u>I 2015</u> XII 2014	100	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>I 2015</u> I 2014	63	x	x	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jabłka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka deserowa	Gruszka Lukaszówka	Truskawki	Czeresnie	Śliwki
2013 I-XII	1,31	1,83	1,79	1,25	1,28	1,30	1,27	2,41	2,15	3,83	4,40	1,64
2014 I ^a	1,17	2,10	1,80	0,99	1,15	1,15	1,24	1,92	2,03	-	-	-
II ^a	1,19	1,97	1,76	1,13	1,15	1,15	1,24	2,01	2,25	-	-	-
III ^a	1,11	1,79	1,65	1,02	1,04	1,04	1,12	2,04	2,18	-	-	-
IV ^a	1,15	1,83	1,65	1,09	1,06	1,07	1,14	2,23	2,23	-	-	-
V ^a	1,19	1,80	1,68	1,11	1,11	1,13	1,18	-	-	-	-	-
VI	1,15	1,80	1,61	1,03	1,04	1,09	1,15	-	-	2,92	5,50	-
VI ^a	1,14	1,80	1,60	1,08	1,05	1,08	1,13	-	-	5,25	4,00	-
VIII	0,90	-	-	0,97	-	-	-	1,40	-	10,50	-	0,82
IX	0,55	0,90	0,85	-	0,51	0,55	0,60	1,33	1,50	-	-	0,99
X	0,52	0,85	0,80	0,40	0,46	0,47	0,47	1,42	1,50	-	-	1,20
XI	0,52	0,94	0,80	0,40	0,45	0,45	0,47	1,69	1,70	-	-	-
XII	0,58	1,04	0,87	0,50	0,54	0,55	0,54	2,16	2,09	-	-	-
2014 I-XII	0,93	1,53	1,37	0,88	0,87	0,88	0,93	1,80	1,94	6,22	4,75	1,00
2015 I	0,61	1,11	0,98	0,50	0,54	0,55	0,57	2,21	2,20	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)												
<u>I 2015</u> <u>XII 2014</u>	105	107	113	100	100	100	106	102	105	x	x	x
<u>I 2015</u> <u>I 2014</u>	52	53	54	51	47	48	46	115	108	x	x	x

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne warzywne, owocowe i owocowo-warzywne ^a	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty i owoce pasteryzowane
2013 X	13 563	10 089	26 950	71 208	15 468	3 957	5 227
XI	10 228	11 647	23 501	40 447	13 722	3 426	5 193
XII	9 336	10 400	22 300	14 595	12 122	2 877	6 139
2013 I-XII	94 438	109 574	278 857	296 363	368 528	46 332	64 678
2014 I	6 929	8 608	24 383	10 980	13 019	3 885	5 210
II	10 281	8 059	24 311	11 321	14 632	3 657	5 487
III	12 222	9 283	28 251	11 848	16 533	3 512	5 758
IV	11 732	12 346	25 646	11 586	11 902	4 103	5 845
V	9 974	9 816	25 336	13 757	13 159	4 044	5 387
VI	11 115	9 111	22 702	12 840	84 182	4 087	4 506
VII	9 984	7 079	38 244	21 687	96 253	3 582	5 906
VIII	12 780	10 496	29 255	30 288	36 652	3 660	4 513
IX	8 240	7 258	30 998	44 472	24 461	4 192	4 455
X	12 880	9 123	30 240	72 828	14 255	4 190	5 410
XI	12 446	11 650	28 389	48 489	12 703	3 249	4 987
Wskaźniki zmian (%)							
<u>XI 2014</u> <u>X 2013</u>	97	128	94	67	89	78	92
<u>XI 2014</u> <u>XI 2013</u>	122	100	121	120	93	95	96

^a łącznie z pojedynczymi sokami warzywnymi (bez soku pomidorowego), b/ ze względu na zmiany w klasyfikacji GUS dane z 2011 r. nie są porównywalne z danymi w latach poprzednich

Źródło: Dane GUS.

Tabela 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2013												2014*						XI 2014	XI 2013
	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	(%)			
Owoce świeże	51 698	97 843	103 242	117 095	1 515 250	145 782	161 463	155 260	183 322	158 198	118 491	86 381	44 409	39 232	66 879	98 934	96			
Jabłka	28 807	74 233	76 712	81 692	1 230 449	120 540	142 895	140 990	172 286	146 097	86 092	40 617	11 750	17 904	51 002	80 554	105			
Gruszki	6 492	7 918	7 188	5 507	41 957	4 759	4 052	3 462	2 901	1 671	395	416	1 295	4 858	5 657	4 191	58			
Truskawki	251	220	162	95	14 332	269	208	376	440	928	13 986	2 433	862	85	128	145	89			
Śliwki	3 639	1 530	78	35	8 380	10	10	34	93	8	118	1 427	4 526	5 048	846	66	85			
Maliny	3 237	1 080	600	362	16 221	248	425	180	142	55	834	5 297	5 071	3 520	1 149	487	81			
Wiśnie	46	-	26	-	11 410	65	34	77	6	1	734	7 098	370	20	22	6	23			
Przetwory owocowe	71 825	75 391	76 025	55 719	837 093	63 926	60 161	70 940	67 884	68 077	67 034	74 543	70 680	73 412	84 586	86 083	113			
Zagęszczony sok jabłkowy	22 448	24 437	23 230	14 497	263 456	16 884	13 420	18 020	17 919	21 510	17 145	16 656	19 813	19 971	35 038	35 385	152			
Truskawki w puszkach	441	447	564	492	7 131	506	572	621	637	341	760	693	493	501	618	588	104			
Wiśnie w puszkach	717	437	178	262	4 487	298	361	582	554	334	377	536	640	513	507	345	194			
Dżemy	2 424	2 533	2 663	2 240	29 807	2 024	2 189	2 796	2 764	2 727	2 471	3 339	2 807	3 213	2 802	2 608	98			
Mrożonki	28 989	24 648	24 046	18 920	310 174	25 299	26 082	28 793	25 650	25 172	28 296	29 347	25 952	29 876	26 749	23 850	99			
Owoce świeże	33 170	42 606	45 347	54 221	727 881	58 623	64 055	60 073	68 493	62 033	59 687	62 246	42 455	29 374	27 083	35 935	79			
Jabłka	8 688	21 937	23 706	27 769	446 607	39 780	48 787	48 073	58 447	50 878	29 381	14 577	3 795	4 540	12 567	20 628	87			
Gruszki	3 589	4 084	4 014	3 274	27 012	2 939	2 449	1 987	1 765	1 148	309	280	462	1 596	2 104	1 661	41			
Truskawki	430	551	198	135	19 307	301	364	478	648	1 201	12 693	2 454	1 318	222	144	136	68			
Śliwki	2 222	1 168	66	29	5 624	8	11	28	154	15	94	1 087	2 225	1 955	421	50	75			
Maliny	5 556	2 003	1 342	856	23 933	595	943	354	334	135	1 551	6 828	6 143	5 108	2 189	1 260	94			
Wiśnie	43	1	17	1	10 179	60	37	77	6	1	733	4 717	198	25	14	18	106			
Przetwory owocowe	109 972	103 750	95 424	72 036	1 179 141	87 813	79 239	91 313	87 806	87 126	84 549	95 018	94 175	100 129	100 969	96 284	101			
Zagęszczony sok jabłkowy	30 063	32 929	30 232	18 481	362 987	21 938	17 320	22 363	21 908	25 802	20 609	20 036	22 316	20 483	30 045	29 125	96			
Truskawki w puszkach	740	719	817	796	11 763	745	869	972	958	489	912	983	727	718	795	831	102			
Wiśnie w puszkach	919	567	269	385	6 343	436	513	780	651	464	508	623	786	636	623	452	168			
Dżemy	4 201	4 644	4 693	3 645	49 071	4 147	3 726	4 276	4 319	4 162	3 914	5 246	4 556	5 609	4 909	4 014	86			
Mrożonki	39 891	33 095	31 507	24 856	416 442	33 805	34 530	37 554	33 420	32 525	32 848	35 461	34 134	38 628	34 294	30 718	97			

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych (MF) Ministerstwo Finansów.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2013												2014*												XI 2014 XI 2013 (%)
	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI									
	102 376	112 770	119 244	148 708	1 361 078	125 098	115 784	103 600	96 958	102 829	108 265	137 892	128 777	82 009	89 437	102 434									
Owoce świeże	21 772	25 092	27 335	22 459	299 745	29 153	30 743	26 648	26 809	34 010	23 893	21 267	24 762	18 774	22 338	29 988									
Banany	12 825	31 877	52 941	99 334	489 822	71 802	61 964	49 820	39 258	23 301	14 574	12 590	10 659	12 228	24 861	42 031									
Owoce cytrusowe	17 592	5 413	261	30	97 050	67	6	53	78	5 104	21 069	38 120	34 244	12 654	861	107									
Brzoskwinie i nekt.	18 578	18 673	14 096	6 187	114 237	4 495	4 420	4 267	6 082	6 208	3 649	7 056	13 611	14 145	16 962	8 465									
Winogrona	5 203	987	371	302	110 262	375	270	990	2 442	11 329	26 617	39 623	27 576	3 808	459	131									
Arbuzy	11 180	12 306	1 713	711	42 332	427	1 010	1 580	2 009	1 772	2 417	2 991	1 192	2 909	1 914	698									
Jabłka	30 826	30 426	32 063	35 446	364 191	29 862	31 967	33 808	30 320	30 068	22 298	22 554	22 840	26 987	29 882	29 825									
Przetwory razem	15 895	13 839	15 503	19 095	182 317	16 988	17 646	18 620	15 347	16 560	9 567	7 580	9 090	11 916	13 281	13 459									
Soki zagęszczone	2 285	2 359	2 907	2 932	29 948	2 361	1 999	2 867	2 949	2 908	2 585	2 359	2 299	2 354	3 366	2 893									
-sok pomarańczowy	3 652	3 617	2 870	2 772	44 239	2 704	3 118	3 487	3 056	3 572	2 555	4 521	4 721	4 705	3 440	2 810									
Mrożonki	2 061	1 922	2 287	1 470	17 117	1 413	1 241	1 077	882	1 028	871	1 202	1 025	1 360	1 531	1 379									
Susze	713	667	628	599	7 815	628	674	796	892	632	866	863	645	801	762	624									
Dżemy	8 396	10 070	10 540	11 260	110 420	7 919	8 930	9 516	10 040	8 217	8 303	8 301	7 281	8 013	10 692	11 386									
Przetwory puszkow.	1 430	1 663	1 835	2 798	20 215	1 295	1 248	1 639	1 462	1 350	850	1 529	962	1 061	1 756	1 391									
-ananasy	2 008	2 134	2 968	3 218	25 174	1 160	1 515	2 439	2 902	1 318	1 102	998	1 360	1 795	2 748	3 655									
-brzoskwinie	75 843	83 772	92 118	110 308	1 060 704	96 340	90 863	91 910	88 316	94 390	86 885	88 012	85 211	73 849	84 775	88 775									
Owoce świeże	13 167	13 108	15 890	13 989	186 331	18 776	19 952	19 904	20 849	22 881	14 523	12 777	15 360	13 054	15 988	19 390									
Banany	10 850	22 509	31 773	58 409	323 645	43 000	37 001	29 676	22 689	17 398	12 378	12 383	13 287	13 617	20 180	26 858									
Owoce cytrusowe	10 131	2 827	150	34	78 504	69	12	125	131	5 359	18 028	23 067	18 796	8 225	693	87									
Brzoskwinie i nekt.	14 740	15 668	12 795	8 028	122 824	7 329	7 125	7 627	9 224	8 176	4 257	8 798	12 294	11 844	14 793	10 918									
Winogrona	884	376	302	241	30 699	303	274	821	1 910	5 092	8 927	6 977	4 347	715	261	155									
Arbuzy	1 735	1 914	704	606	16 762	438	849	1 303	1 737	1 606	1 859	1 639	720	664	749	483									
Jabłka	46 024	47 196	46 435	41 604	514 033	40 062	39 559	43 687	42 577	41 571	37 853	36 989	37 949	43 107	48 735	46 671									
Przetwory razem	15 625	15 638	16 278	14 830	181 749	12 868	12 210	14 964	15 433	15 515	12 209	10 148	10 299	11 462	14 174	12 878									
Soki zagęszczone	3 797	3 906	4 903	5 102	50 435	4 132	3 536	4 900	5 092	4 602	4 237	4 076	4 048	4 146	6 025	5 178									
-sok pomarańczowy	6 018	5 827	4 763	4 636	72 922	4 361	4 914	5 809	4 805	6 054	4 075	7 805	7 954	7 521	5 388	113									
Mrożonki	4 645	4 482	5 366	3 964	40 891	3 939	3 400	3 269	2 552	3 044	2 461	3 475	3 070	4 561	6 156	5 267									
Susze	1 353	1 268	1 109	1 224	14 973	1 166	1 102	1 437	1 387	1 300	1 371	1 296	1 058	1 131	1 406	1 266									
Dżemy	18 160	19 356	18 565	16 463	199 566	17 354	17 375	17 723	18 232	15 490	17 465	14 078	15 403	18 082	20 615	21 538									
Przetwory puszkow	1 324	1 355	1 517	2 522	17 023	1 158	1 036	1 405	1 270	1 302	726	1 259	948	965	1 565	1 336									
-ananasy	1 470	1 643	2 398	2 746	19 708	1 072	1 331	2 092	2 439	1 194	945	878	1 261	1 432	2 230	2 858									
-brzoskwinie																									

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jabłkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2013 X	0,30	0,52	2,51	0,74	1,86	2,45	1,29	0,97	1,35	1,61	1,30
XI	0,31	0,56	1,22	0,82	2,24	0,65	1,33	0,94	1,30	1,45	1,51
2013 XII	0,34	0,59	1,42	0,67	2,36	2,99	1,33	0,96	1,27	1,62	1,47
2013 I-XII	0,36	0,64	1,35	0,48	1,48	0,89	1,41	1,16	1,38	1,65	1,41
2014 I	0,33	0,62	1,12	0,99	2,40	0,91	1,27	0,95	1,30	1,47	1,47
II	0,34	0,60	1,75	0,65	2,22	1,06	1,28	0,94	1,29	1,52	1,42
III	0,34	0,57	1,27	0,65	1,97	1,00	1,30	0,94	1,24	1,57	1,34
IV	0,34	0,61	1,47	-	2,36	0,99	1,29	0,97	1,22	1,50	1,18
V	0,35	0,69	1,29	0,69	2,46	1,08	1,28	0,95	1,20	1,43	1,39
VI	0,34	0,78	0,91	0,65	1,86	1,00	1,03	0,93	1,20	1,20	1,35
VII	0,36	0,67	1,01	0,40	1,29	0,66	1,22	0,83	1,20	1,42	1,16
VIII	0,32	0,36	1,53	0,75	1,21	0,53	1,25	0,83	1,13	1,47	1,23
IX	0,25	0,33	2,63	0,47	1,45	1,24	1,23	0,92	1,03	1,43	1,24
X	0,25	0,37	1,13	0,45	1,91	0,62	1,21	0,88	0,86	1,29	1,23
XI	0,26	0,40	0,94	0,72	2,59	2,98	1,24	0,86	0,82	1,41	1,31
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>XI 2014</u> <u>X 2014</u>	104	108	83	160	136	481	102	98	95	109	107
<u>XI 2014</u> <u>XI 2013</u>	84	71	77	88	116	458	93	91	63	97	87

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czereśnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
I	1,61	1,62	1,59	1,64	1,65	2,92	-	-	-	-	3,95	4,67	4,64	4,16	9,04
II	1,70	1,68	1,69	1,72	1,69	3,07	-	-	-	-	4,25	4,49	4,52	4,06	10,45
III	1,68	1,66	1,69	1,69	1,66	2,80	-	-	-	-	4,61	4,39	4,84	4,01	11,60
IV	1,75	1,73	1,76	1,76	1,79	3,05	-	-	-	-	4,87	4,49	5,01	3,98	11,55
V	1,81	1,76	1,89	1,84	1,86	3,83	8,81	-	-	-	4,40	5,83	4,90	3,82	10,57
VI	1,77	1,74	1,78	1,79	1,80	4,19	3,24	-	7,99	-	4,05	6,71	6,72	3,92	10,92
VII	1,69	1,68	1,73	1,76	1,75	3,63	6,11	3,67	8,32	3,55	3,70	7,24	5,36	3,96	7,84
VIII	1,97	-	-	-	-	3,94	7,38	3,46	10,50	2,38	3,86	7,58	6,17	4,45	5,67
IX	-	1,16	1,18	1,25	1,20	2,63	8,33	-	-	1,38	4,31	11,28	5,71	4,18	4,78
X	1,12	1,14	1,16	1,19	1,15	2,46	9,88	-	-	1,89	4,38	6,87	6,53	4,23	4,66
XI	1,10	1,05	1,15	1,20	1,08	2,63	-	-	-	-	4,18	4,94	5,26	4,16	5,71
XII	1,04	1,03	1,06	1,10	1,05	2,77	-	-	-	-	4,09	4,47	3,77	3,70	7,85
2014 I-XII	1,54	1,48	1,52	1,53	1,52	3,16	7,29	3,57	8,94	2,30	4,22	6,08	5,29	4,05	8,39
2015 I	1,06	1,04	1,07	1,10	1,07	2,73	-	-	-	-	4,20	4,25	4,02	3,71	10,13
Wskaźniki zmian cen (%)															
<u>I 2015</u> <u>XII 2014</u>	102	101	101	100	102	99	x	x	x	x	103	95	107	100	129
<u>I 2015</u> <u>I 2014</u>	66	64	67	67	65	93	x	x	x	x	106	91	87	89	112

^a truskawki spod osłon wg Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące		Dżem z czarnej porzeczki	Dżem truskawkowy	Sok jablkowy ^a	Sok pomarańczowy ^a
2013	XI	7,50	8,80	2,21	2,34
	XII	7,53	8,80	2,19	2,29
2013	I-XII	7,47	8,80	2,22	2,39
2014	I	7,73	9,00	2,16	2,39
	II	7,60	9,23	2,14	2,42
	III	7,70	9,10	2,15	2,40
	IV	7,70	9,13	2,13	2,37
	V	7,70	9,10	2,15	2,45
	VI	7,77	8,97	2,15	2,43
	VII	7,63	8,97	2,13	2,45
	VIII	7,83	8,83	2,12	2,44
	IX	7,87	8,87	2,11	2,48
	X	7,70	8,67	1,94	2,50
	XI	7,53	8,60	1,91	2,50
	XII	7,40	8,60	1,85	2,47
2014	I-XII	7,68	8,92	2,08	2,44
Wskaźniki zmian cen (%)					
<u>XII 2014</u> <u>XI 2014</u>		98	100	97	99
<u>XII 2014</u> <u>XII 2013</u>		98	98	84	108

^a w zł/l

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące		Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czereśnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki
2013	XI	2,66	4,72	-	-	-	-	7,50	4,60	5,42	6,16	5,80
	XII	2,67	5,06	-	-	-	-	9,01	4,83	4,70	5,90	4,93
2013	I-XII	2,95	6,72	6,40	20,95	9,78	15,71	10,57	4,95	5,38	6,80	6,83
2014	I	2,71	5,28	-	-	-	-	13,27	4,87	4,53	5,96	4,98
	II	2,77	5,53	-	-	-	-	13,42	4,89	4,50	5,92	5,34
	III	2,78	5,69	-	-	-	-	13,71	5,28	4,57	5,94	6,02
	IV	2,77	5,74	-	-	-	-	13,15	5,52	4,57	5,94	6,41
	V	2,93	6,50	-	25,21	12,38	-	11,96	5,33	4,75	7,11	6,36
	VI	3,03	6,70	10,23	12,62	5,24	-	11,03	5,03	4,92	7,82	7,22
	VII	3,17	6,35	5,54	11,89	8,25	15,94	10,24	4,63	5,16	8,33	7,26
	VIII	2,85	5,39	3,28	-	-	15,42	7,49	4,57	5,37	10,67	7,14
	IX	2,25	4,36	2,75	-	-	15,16	6,16	4,87	5,58	12,87	7,85
	X	2,00	4,11	3,87	-	-	-	6,54	5,07	5,58	8,16	7,54
	XI	1,96	4,35	-	-	-	-	8,40	5,00	4,96	6,82	5,92
	XII	1,95	4,56	-	-	-	-	11,25	4,84	4,49	6,05	4,80
2014	I-XII	2,60	5,38	5,13	16,57	8,62	7,75	10,55	4,99	4,92	7,63	6,40
Wskaźniki zmian cen (%)												
<u>XII 2014</u> <u>XI 2014</u>		99	105	x	x	x	x	134	97	91	89	81
<u>XII 2014</u> <u>XII 2013</u>		73	90	x	x	x	x	125	100	96	103	97

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżemy	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2013 XI	14,19	3,82	4,58	16,72	7,46	6,34
XII	14,25	3,79	4,51	16,74	7,40	6,21
2013 I-XII	14,20	3,80	4,56	16,80	7,43	6,39
2014 I	14,17	3,79	4,53	16,80	7,52	6,33
II	14,11	3,81	4,53	16,74	7,50	6,38
III	13,89	3,80	4,51	16,68	7,46	6,34
IV	13,89	3,81	4,46	16,46	7,38	6,24
V	13,94	3,81	4,47	16,60	7,40	6,31
VI	14,00	3,80	4,47	16,66	7,40	6,38
VII	14,00	3,83	4,47	16,62	7,36	6,45
VIII	13,89	3,80	4,47	16,32	7,34	6,38
IX	13,83	3,78	4,48	16,64	7,34	6,38
X	13,58	3,75	4,47	16,60	7,34	6,38
XI	13,36	3,72	4,44	16,56	7,32	6,36
XII	13,22	3,72	4,38	16,48	7,20	6,25
2014 I-XII	13,83	3,79	4,47	16,60	7,38	6,34
Wskaźniki zmian cen (%)						
XII 2014 XI 2014	99	100	99	100	98	98
XII 2014 XII 2013	93	98	97	98	97	101

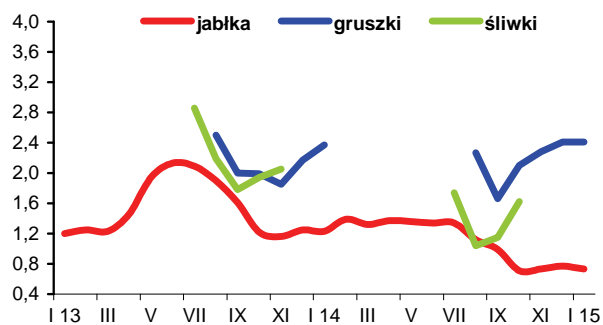
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych owoców w Polsce i w Niemczech (%)

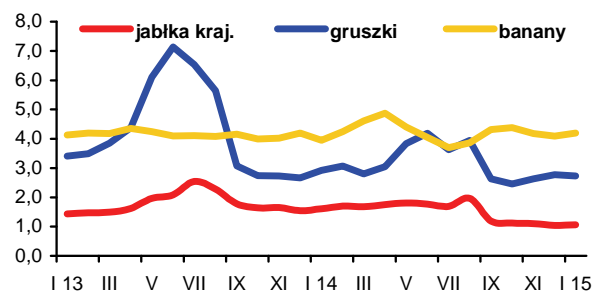
Miesiące	Jabłko odm. Jonagold	Gruszki	Truskawki	Banany	Pomarańcze	Śliwki
2013 VI	-	85	65	55	54	45
VII	-	84	63	54	49	49
VIII	93	87	-	55	48	46
IX	89	75	-	53	45	32
X	87	79	-	48	44	34
XI	88	66	-	49	46	-
XII	81	68	-	52	49	-
2014 I	89	72	-	55	53	-
II	77	79	-	59	52	-
III	82	65	-	55	48	-
IV	79	69	-	52	51	-
V	82	74	74	48	49	-
VI	78	69	67	45	46	35
VII	72	66	66	47	52	31
VIII	62	65	-	49	56	26
IX	59	67	-	51	58	29
X	56	68	-	55	54	-
XI	55	72	-	51	48	-
XII	56	66	-	49	47	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS i Markt Woche Grosshandelsabgabepreise Obst und Gemüse – Agramarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy

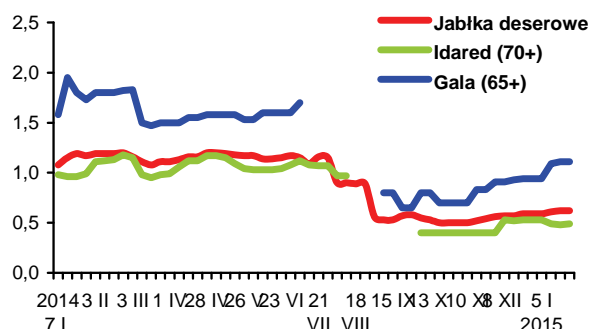
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych w latach 2013 - 2015 r. (zł/kg)

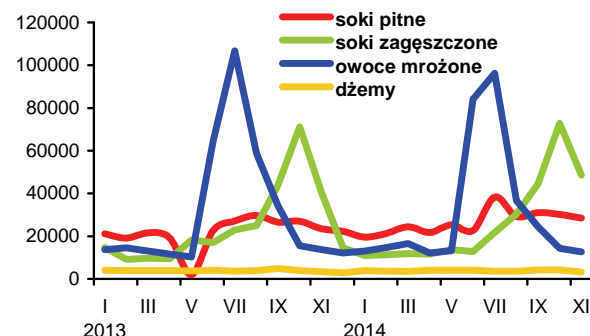
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w latach 2013 -2015 (zł/kg)

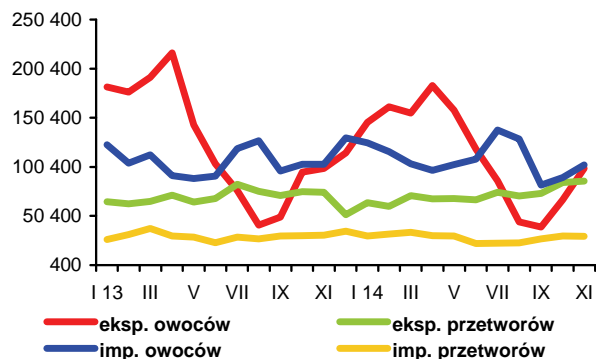
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w okresie od I 2014 r. do I 2015 r. (zł/kg)

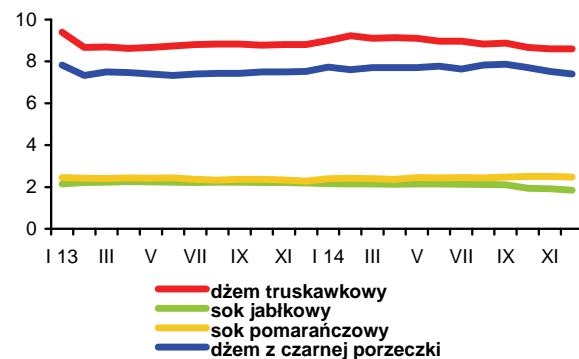
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w latach 2013 - 2014 r. (tony)

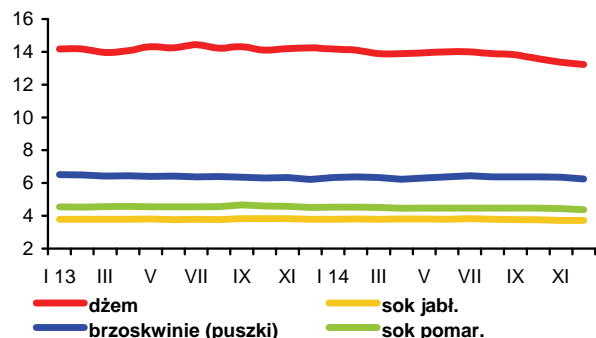
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w 2013 - 2014 r. (tony)

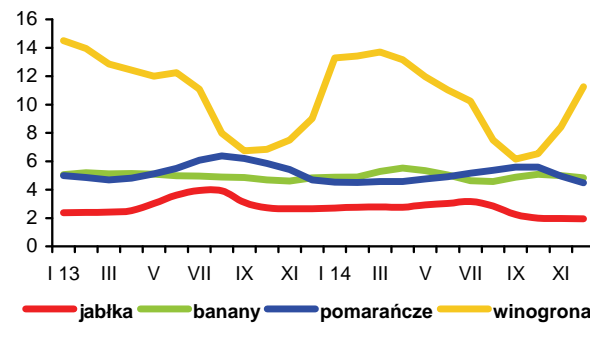
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w 2013 - 2014 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w 2013 - 2014 r. (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w 2013 - 2014 r. (zł/kg)

Ceny podstawowych produktów mlecznych na światowych rynkach nadal spadają choć z mniejszą dynamiką (wg firmy CLAL i Komisji Europejskiej). W styczniu br. średnie ceny masła na giełdach europejskich obniżyły się do 2892 EUR/t, tj. o 1% w porównaniu z grudniem. Chude mleko w proszku potaniało o 2% do 1833 EUR/t, przy 2% wzroście cen pełnego proszku mlecznego (do 2331 EUR/t). Ceny serów dojrzewających typu Edam, Gouda zmalały po 3% do 2700-2830 EUR/t. Na giełdzie w Chicago spadki cen były głębsze, ale na giełdzie Fonterra przeważały wzrosty cen. W porównaniu ze styczniem 2014 r. ceny masła na świecie spadły o 15-30%, serów dojrzewających o 25-30%, a mleka w proszku o 30-50%.

Na rynku krajowym przez cały 2014 rok notowano obniżki cen skupu mleka. Wyjątkiem był listopad, kiedy zanotowano minimalny wzrost. W grudniu rolnicy otrzymywali przeciętnie 123,48 zł/hl, tj. o 0,8% mniej niż w listopadzie, a także o 19,8% mniej niż w grudniu 2013 r., kiedy ceny mleka były rekordowe (153,93 zł/hl). Średnia cena skupu mleka w 2014 r. (wg wstępnych danych GUS) wyniosła 136,63 zł/hl i była o 2,3% wyższa niż w roku poprzednim. Zdecydował o tym 16,2% wzrost cen w I półroczu, przy 10,5% spadku w II połowie roku. Wyższy niż w 2013 r. był także przeciętny poziom cen bydła mlecznego. Krowy podrożały średnio o 3,8% do 3169 zł/szt., a jałówki o 0,8% do 1981 zł/szt.

Ceny skupu mleka w Polsce są niższe niż w pozostałych krajach Unii Europejskiej, z wyjątkiem Litwy, Łotwy i Estonii. W listopadzie cena mleka surowego w Polsce stanowiła równowartość 29,61 EUR/100 kg i była o 16% niższa od średniej ceny w UE-15 (35,06 EUR/100 kg) i o 2% niższa niż w UE 13 (30,10 EUR/100 kg). Krajowe mleko było również o 27% tańsze niż w USA (40,66 EUR/100 kg), ale o 24% droższe niż w Nowej Zelandii (23,86 EUR/100 kg).

Od lutego 2014 r. spadają ceny zbytu przetworów mlecznych. W grudniu obniżyły się średnio o ok. 1% w stosunku do listopada. Potaniała większość przetworów mlecznych, w tym najsilniej chude mleko w proszku (o 6,8%), pełny proszek mleczny i serki homogenizowane (o 1,7-2,0%). Ceny masła konfekcjonowanego spadły o 1,2%, a masła w blokach i masła z dodatkiem oleju po 0,4%. Ceny serów dojrzewających obniżyły się o 0,4-1,1%. Mleko spożywcze potaniało o 0,5-1,0%, z wyjątkiem chudego mleka w folii i tłustego mleka w kartonie (ceny bez zmian). Spadły również ceny śmietany (18% tł.) i twarogów (po 0,5%). Serki twarogowe, mleko skondensowane i pozostałe rodzaje śmietany podrożały o 0,1-0,7%. Nie zmieniły się ceny jogurtów.

W 2014 r. średni poziom cen zbytu trwałych produktów mlecznych był wyraźnie niższy niż w 2013 r. Ceny chudego mleka w proszku i masła w blokach obniżyły się o 7-8%, serów dojrzewających, pełnego proszku mlecznego i masła z dodatkiem oleju o 4-6%, a masła konfekcjonowanego o 1%. Natomiast znacznie wzrosły ceny jogurtu owocowego (o 11%), a także mleka w folii i mleka skondensowanego (o 7-9%). Pozostałe przetwory mleczne podrożały o 1-5%.

W handlu detalicznym przetwory mleczne tanieją od kwietnia ub. roku, ale dynamika spadku cen jest znacznie mniejsza niż na poziomie zbytu. W grudniu ceny zmalały średnio o 0,2% w stosunku do listopada. Podrożały tylko jogurty (o 0,1%). Najbardziej obniżyły się ceny śmietany (o 0,5%), serów dojrzewających i topionych (o 0,4%) oraz twarogów (o 0,3%), a najmniej pełnego mleka spożywczego (o 0,1%). Mleko zagęszczone i w proszku potaniało o 0,2%, a pozostałe produkty mleczne kosztowały tyle samo co w listopadzie. Ceny masła spadły o 1,2%. Średni poziom cen przetworów mlecznych w 2014 r. był o 3,8% wyższy niż w 2013 r. Najbardziej podrożało mleko spożywcze, sery dojrzewające i topione oraz śmietana (o 4,2-5,4%), a najmniej mleko zagęszczone i w proszku, twarogi oraz jogurty (o 2,1-2,7%). Ceny pozostałych przetworów wzrosły średnio o 3,5%. Średnioroczny poziom cen masła podniósł się w detalu o 2,5%.

Skup mleka w grudniu wyniósł 814,5 mln l i był o 4,6% większy niż w listopadzie i o 3,6% większy niż przed rokiem. Przez

Jadwiga
Seremak-Bulge

Teresa Zdziarska

cały 2014 rok skup utrzymywał się na wyższym poziomie niż w 2013 r. Od stycznia do grudnia rolnicy dostarczyli ok. 10,3 mld mleka surowego, tj. o 7,2% więcej niż 2013 r.

Pod wpływem malejących dostaw i mniej opłacalnego eksportu, w listopadzie spadła produkcja większości przetworów mlecznych, zwłaszcza mleka w proszku, serów (z wyjątkiem twarogowych), mleka zagęszczonego oraz jogurtów i innych fermentowanych napojów mlecznych (o 10-20% w stosunku do października). Zwiększono tylko produkcję masła i twarogów (po 3%) oraz nieznacznie mleka płynnego i śmietany.

W okresie jedenastu miesięcy ub. roku, w porównaniu z analogicznym okresem 2013 r., w wyniku większego skupu surowca silnie wzrosła produkcja mleka w proszku (chudego o 70%, a pełnego o 28%). Również więcej wytworzono śmietany, masła i tłuszczów mlecznych (o 7-7,5%), twarogów, mleka zagęszczonego (o 2-3%) i mleka płynnego do bezpośredniego spożycia (o 0,6%). Mniej wyprodukowano natomiast serów pleśniowych i proszkowanych (o 30%), suszonej serwatki (o 13%), mleka płynnego, serów topionych, jogurtów i innych fermentowanych napojów mlecznych (o 4-6%) oraz nieznacznie mniej serów dojrzewających.

Pogarszająca się koniunktura na światowym rynku mleka powoduje, że maleje wartość obrotów handlu zagranicznego krajowej branży mleczarskiej. W listopadzie wartość eksportu przetworów mlecznych zmniejszyła się do 124,8 mln EUR, tj. o 16% w stosunku do października i o 13% w porównaniu z listopadem 2013 r. Dodatkowo saldo obrotów zmalało do 61,0 mln EUR, czyli odpowiednio o 32 i 23%.

W okresie styczeń-listopad 2014 r. wyniki obrotów handlowych z zagranicą były lepsze niż w tym samym okresie roku poprzedniego, na czym zaważyły bardzo dobre wyniki I półroczu. Eksport zwiększył się o 26% do 2,63 mld l w ekwiwalencie mleka surowego, a jego wartość wzrosła o 12% do 1,79 mld EUR, o czym zdecydował silny wzrost sprzedaży zagranicznej mleka w proszku (ilościowo o 70%, a wartościowo o 74%). Zwiększono również eksport mleka płynnego i śmietany (o 26%), masła, lodów (po 8%), suszonej serwatki (o 4%) oraz jogurtów i innych fermentowanych napojów mlecznych (o 0,5%). Natomiast ograniczono sprzedaż zagraniczną kazeiny (o 23%) oraz serów i twarogów (o 2%). W tym czasie import zwiększył się o 27% do 1,37 mld l w ekwiwalencie surowca, a jego wartość wzrosła o 15% do 725,3 mln EUR. Zwiększono przywóz wszystkich przetworów mlecznych, w tym najsilniej mleka zagęszczonego i w proszku (o 44%), a także kazeiny, mleka płynnego i śmietany (o 17-20%). Import pozostałych przetworów wzrósł o 5-11%. W rezultacie ilościowa nadwyżka eksportu nad importem przetworów mlecznych wzrosła o 24% do 1,26 mld l w przeliczeniu na mleko surowe. Dodatnie saldo wymiany poprawiło się o 11% do 1,06 mld EUR.

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka	
		średnia (zł/100 litrów)	o standardowych parametrach (zł/100 kg)
2013 I-XII	9 643,0	135,64	.
2014 I-XII	10 273,6*	136,63*	.
2013 XI	745,8	150,03	153,07
XII	786,5	153,93	155,26
2014 I	809,2	153,65	149,49
II	757,3	151,65	148,83
III	852,3	150,31	147,58
IV	850,0	145,47	141,59
V	932,7	139,89	137,78
VI	910,8	135,73	134,12
VII	932,1	133,97	132,77
VIII	912,5	128,17	126,48
IX	865,7	124,68	124,64
X	842,6	124,38	124,63
XI	778,8	124,47	124,76
XII	841,5	123,48	126,57
Wskaźnik zmian w %			
<u>XII 2014</u> XI 2014	104,6	99,2	101,5
<u>XII 2014</u> XII 2013	103,6	80,2	81,5

Źródło: Dane GUS i ZSRIR. * dane wstępne

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2012 I-XII	2 691,1	116,0	38,9	450,0	359,2	171,6	385,8	312,7
2013 I-XII	3 025,1	108,2	45,6	433,7	350,6	172,5	405,2	312,9
2013 ^a X	240,2	7,8	3,4	36,2	28,0	14,3	33,7	26,0
XI	223,1	6,0	3,3	33,0	25,9	13,1	34,5	25,3
XII	250,2	9,3	4,4	28,2	27,6	16,8	32,6	25,6
2014 ^a I	217,4	11,1	4,9	36,1	26,8	15,5	34,7	26,2
II	208,8	11,7	5,4	33,2	26,1	13,0	31,8	22,3
III	235,2	13,8	5,4	39,1	31,0	15,2	36,9	25,5
IV	231,6	16,0	4,0	36,3	32,4	14,5	36,6	24,3
V	237,5	17,8	4,1	39,2	36,5	15,1	35,2	26,3
VI	225,9	18,2	3,1	35,2	35,4	14,8	31,9	26,4
VII	234,1	16,9	3,4	36,7	34,5	15,9	32,4	29,2
VIII	232,9	14,4	4,3	34,5	29,6	14,7	31,5	25,7
IX	228,1	15,1	4,1	32,8	29,3	16,0	32,4	25,2
X	234,1	12,6	3,1	34,9	29,5	14,9	34,6	25,8
XI	235,4	10,0	2,5	31,4	29,6	15,3	35,6	21,5
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)								
<u>XI 2014</u> X 2014	100,6	79,2	80,0	90,2	100,4	102,7	102,9	83,4
<u>XI 2014</u> XI 2013	105,5	167,2	74,1	95,2	114,1	116,8	103,1	85,1

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej pracowników.

Źródło: Dane GUS.

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże i chłodnicze do 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2013 XI	1,84	2,25	13,50	16,49	18,19	18,47	0,87	5,91	10,34	17,15
XII	1,88	2,24	13,87	16,51	18,46	18,77	0,87	5,90	10,42	17,41
2014 I	1,91	2,28	14,02	16,63	17,71	18,65	0,92	5,91	10,38	17,50
II	1,94	2,28	14,16	16,37	16,66	18,04	0,93	5,92	10,46	17,21
III	1,94	2,27	14,08	16,21	16,32	17,72	0,93	5,86	10,45	16,60
IV	1,95	2,23	13,13	15,60	16,09	17,54	0,93	5,81	10,36	15,52
V	1,95	2,18	12,35	15,00	15,20	17,21	0,93	5,80	10,36	14,54
VI	1,96	2,14	12,30	14,81	15,14	17,16	0,94	5,74	10,32	14,34
VII	1,97	2,12	12,30	14,60	15,27	17,16	0,98	5,72	10,34	14,47
VIII	1,98	2,11	11,71	14,24	15,02	16,95	0,97	5,71	10,36	14,35
IX	1,97	2,08	10,58	13,20	13,93	16,09	0,97	5,67	10,25	13,47
X	1,94	2,07	9,96	12,75	13,95	16,07	0,97	5,66	10,21	13,25
XI	1,94	2,05	9,59	12,41	14,29	16,09	0,96	5,62	10,19	13,27
XII	1,93	2,04	8,94	12,20	14,23	15,90	0,96	5,59	10,14	13,13
2015 I ^a	1,90	2,03	7,57	9,55	11,85	13,87	.	5,62	9,38	11,90
Wskaźnik zmian w %										
<u>XII 2014</u> <u>XI 2014</u>	99,5	99,5	93,2	98,3	99,6	98,8	100,0	99,5	99,5	98,9
<u>XII 2014</u> <u>XII 2013</u>	102,7	91,1	64,5	73,9	77,1	84,7	110,3	94,7	97,3	75,4

^a ceny 1 kg produktu wg ZSRIR notowane w dniach 19-25 I 2015 r.

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3,2-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku pełne (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (400 g)	Masło Ekstra konfekcj. (200 g)	Kefir (150 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	paster.	UHT								
2013 XI	2,74	2,91	15,77	3,37	4,70	0,72	1,25	1,73	14,01	22,59
XII	2,76	2,93	15,87	3,39	4,74	0,72	1,27	1,73	14,23	22,65
2014 I	2,81	2,98	16,09	3,38	4,76	0,73	1,27	1,75	14,26	23,15
II	2,84	3,01	16,17	3,35	4,75	0,73	1,28	1,75	14,28	23,35
III	2,82	3,05	16,50	3,36	4,74	0,73	1,26	1,75	14,30	23,30
IV	2,80	3,00	16,74	3,37	4,66	0,73	1,28	1,74	14,31	22,98
V	2,78	3,01	16,88	3,39	4,68	0,73	1,26	1,77	14,32	22,45
VI	2,79	3,03	16,85	3,36	4,60	0,73	1,25	1,75	14,31	21,99
VII	2,78	3,00	16,93	3,36	4,61	0,72	1,25	1,74	14,35	21,67
VIII	2,76	2,98	16,94	3,35	4,57	0,72	1,26	1,73	14,42	21,60
IX	2,76	2,95	16,84	3,37	4,49	0,73	1,26	1,71	14,42	21,32
X	2,74	2,94	16,83	3,39	4,49	0,73	1,25	1,72	14,41	20,92
XI	2,73	2,94	16,79	3,38	4,42	0,73	1,25	1,72	14,46	20,80
XII	2,71	2,95	16,80	3,38	4,37	0,73	1,25	1,71	14,28	20,42
Wskaźnik zmian w %										
<u>XII 2014</u> <u>XI 2014</u>	99,3	100,3	100,1	100,0	98,9	100,0	100,0	99,4	98,8	98,2
<u>XII 2014</u> <u>XII 2013</u>	98,2	100,7	105,9	99,7	92,2	101,4	98,4	98,8	100,4	90,2

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

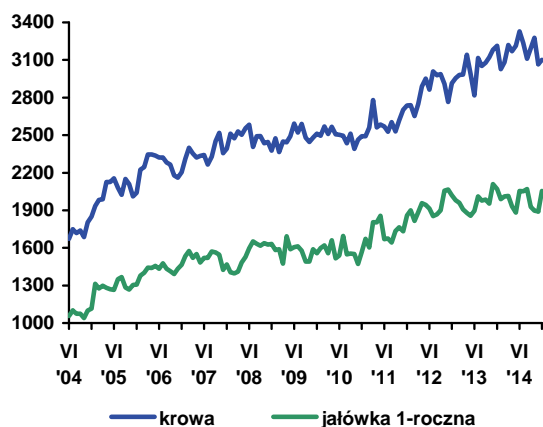
Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2012 I-XII	111,5	177,6	31,2	297,2	110,4	48,7	50,9	12,2	132,7	33,6
2013 I-XII	94,6	207,6	32,5	300,6	107,9	84,2	60,9	13,6	166,0	30,4
2013 X	7,9	18,1	2,0	33,3	8,7	9,0	5,7	1,3	14,0	2,7
XI	7,9	17,3	2,3	29,0	9,3	7,0	5,7	1,5	12,8	2,5
XII	6,3	15,3	1,8	21,2	7,5	12,1	5,0	1,3	16,9	2,2
2014 I	9,5	16,7	2,8	22,4	10,0	13,4	5,8	1,0	14,3	2,8
II	14,0	16,7	3,6	23,8	9,3	11,8	5,6	1,1	13,4	2,5
III	12,3	18,1	3,6	28,2	9,5	14,4	4,7	2,1	14,3	2,6
IV	17,7	18,6	3,4	27,0	9,0	13,1	6,0	1,1	16,2	2,9
V	15,3	16,4	3,8	29,5	9,0	12,2	5,1	0,9	18,2	2,7
VI	15,2	17,9	3,4	29,9	9,0	8,9	4,9	0,9	17,3	2,9
VII	17,5	20,9	2,6	31,5	9,1	6,7	5,7	1,2	17,7	2,6
VIII	10,0	16,0	2,6	30,8	8,6	6,6	5,0	1,1	19,1	2,8
IX	11,3	17,3	2,7	44,8	9,1	4,9	4,6	1,2	13,8	2,8
X	14,3	15,8	2,6	47,0	9,7	5,9	5,9	1,4	14,3	3,3
XI	13,1	14,3	1,9	36,9	8,6	6,2	6,5	1,5	16,6	3,2
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)										
<u>XI 2014</u> X 2014	91,3	90,3	75,5	78,5	89,2	105,9	111,0	106,3	116,2	96,1
<u>XI 2014</u> XI 2013	165,5	82,5	83,5	127,3	93,4	88,2	113,8	100,6	129,4	129,3

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tonę)

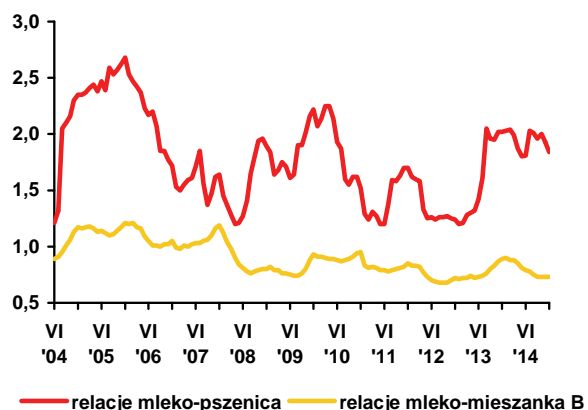
Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2012 I-XII	2 111	3 116	2 952	617	1 056	2 016	3 338	3 857	528	1 200
2013 I-XII	2 778	3 332	3 770	760	1 108	1 838	3 627	4 384	636	1 404
2013 X	2 907	3 472	4 134	755	1 122	1 863	3 762	4 540	697	1 468
XI	3 033	3 580	4 204	740	1 046	2 033	3 881	4 566	692	1 470
XII	3 167	3 542	4 242	751	1 136	1 617	3 974	4 516	727	1 628
2014 I	3 195	3 492	4 092	755	1 224	1 659	3 886	4 700	654	1 689
II	3 188	3 444	3 776	813	1 178	1 836	3 699	4 525	528	1 687
III	3 211	3 494	3 534	787	1 201	1 562	4 048	4 064	542	1 602
IV	3 224	3 317	3 478	794	1 172	1 432	3 539	4 122	474	1 554
V	3 040	3 195	3 271	794	1 203	1 558	3 706	4 122	407	1 506
VI	2 954	3 054	3 330	782	1 185	1 977	3 655	3 981	501	1 575
VII	2 794	3 154	3 469	776	1 223	1 931	3 789	3 905	525	1 596
VIII	2 786	3 183	3 353	689	1 212	2 221	3 754	4 108	413	1 508
IX	2 407	3 034	3 059	561	1 195	2 297	3 815	3 736	450	1 489
X	2 141	3 040	3 150	600	1 205	2 375	3 772	3 631	375	1 426
XI	1 915	3 163	3 339	591	1 230	2 404	3 758	3 601	456	1 457
Wskaźnik zmian w %										
<u>XI 2014</u> X 2014	89,4	104,0	106,0	98,5	102,1	101,2	99,6	99,2	121,6	102,2
<u>XI 2014</u> XI 2013	63,1	88,4	79,4	79,9	117,6	118,2	96,8	78,9	65,9	99,1

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF.

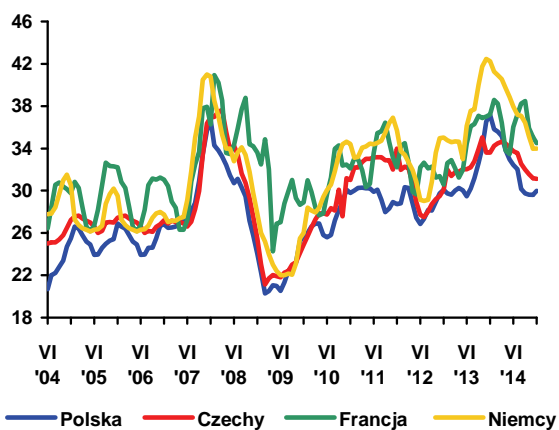
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

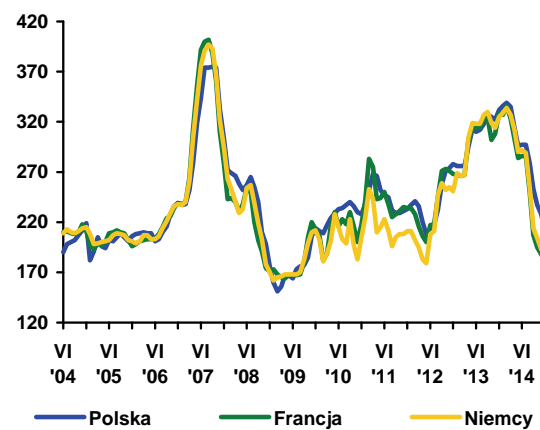
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

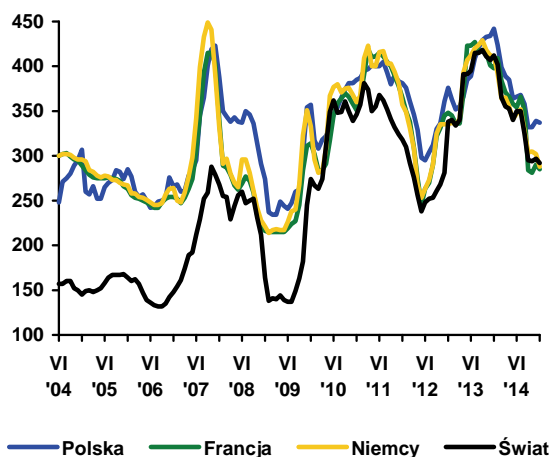
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

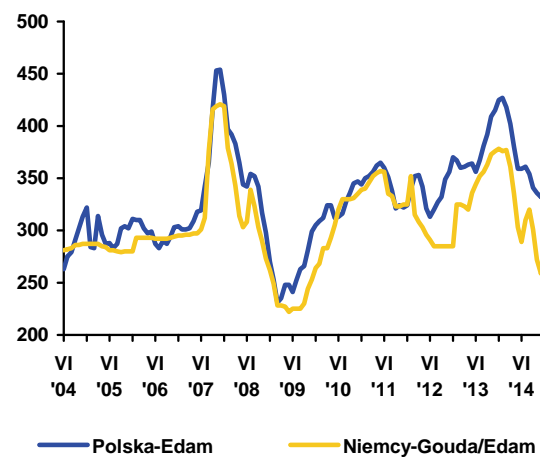
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odtłuszczonego w proszku (EUR/100 kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Komisji Europejskiej, Dairy Markets i Dairy Economic Consulting CLAL.

**Dorota
Pasińska**

Cena skupu bydła w 2014 r. była niższa o 3,4% niż w analogicznym okresie roku poprzedniego i wyniosła 5,99 zł/kg. W grudniu w porównaniu z poprzednim miesiącem cena skupu wzrosła o 1,8% do 5,75 zł/kg w.ż. pod wpływem mniejszej podaży. Ceny zbytu i ceny detaliczne mięsa wołowego z kością (rostbef) w analizowanym miesiącu nieznacznie spadły (odpowiednio do 24,75 zł/kg i 25,89), pomimo wzrostu cen skupu bydła o 1,8% (w porównaniu z poprzednim miesiącem).

Polska wołowina jest nadal konkurencyjna cenowo, a polskie ceny były niższe o około 20% niż średnio w UE-28. W trzecim tygodniu stycznia średnia cena rynkowa tuszy młodego bydła męskiego w Polsce wzrosła do 305,69 EUR/100 kg, zaś w UE-28 do 383,14 EUR/100 kg.

Skup żywca wołowego (bez cieląt) w 2014 r. był większy o 12,8% niż w analogicznym okresie roku poprzedniego i wyniósł 486,8 tys. ton w.ż., z tego w grudniu spadł w porównaniu z listopadem o 1,8% do 27,5 tys. ton. W tym miesiącu w przedsiębiorstwach przemysłu mięsnego zatrudniających 50 i więcej pracowników wytworzono 15,0 tys. ton mięsa wołowego wbc, tj. o 1,3% mniej niż przed miesiącem i o 6,4% więcej niż w analogicznym miesiącu roku poprzedniego. Łącznie w 2014 r. produkcja mięsa wołowego wyniosła 189 tys. ton wbc, tj. o 0,5% więcej niż przed rokiem.

Eksport żywca wołowego, mięsa oraz przetworów wołowych w pierwszych jedenastu miesiącach 2014 r. był podobny jak przed rokiem (308,8 tys. ton w wadze produktu). Było to wypadkową zmniejszenia eksportu mięsa wołowego świeżego i schłodzonego o ok. 7% (do 200,6 tys. ton), bydła żywego o ok. 20% (do 19,2 tys. ton) oraz wzrostu eksportu mięsa mrożonego o ok. 23% (do 65,8 tys. ton), konserw wołowych o ok. 4% (do 17,7 tys. ton), a także mięsa solonego, wędzonego i suszonego z 0,5 do 5,5 tys. ton. O ok. 30% zmniejszyła się liczba wyeksportowanych sztuk bydła, o czym zdecydowało przede wszystkim zmniejszenie o ok. 33% liczby wyeksportowanych cieląt. Spadek wywozu cieląt spowodowany był między innymi obniżeniem ich średniej ceny o ok. 4,4% do 181 EUR/szt. Dominującą pozycję w polskim eksporcie, podobnie jak przed rokiem, miało mięso wołowe schłodzone i mrożone, którego udział w strukturze ilościowej wywozu wyniósł około 86%.

Średnia cena transakcyjna eksportowanej wołowiny schłodzonej w pierwszych jedenastu miesiącach 2014

r. wynosiła 3,14 EUR/kg i była o ok. 4% niższa od ceny uzyskanej rok temu. Wołowina mrożona staniała w tym czasie o ok. 12% do 2,98 EUR/kg, bydło (o ok. 3%) do 2,55 EUR/kg, przetwory wołowe (o ok. 9%) do 3,48 EUR/kg, a mięso solone, suszone i wędzone (o 5%) do 3,29 EUR/kg. Głównymi rynkami zbytu polskiego bydła, podobnie jak przed rokiem, były Włochy (48,3 tys. sztuk), Holandia (44,9 tys. sztuk), Hiszpania (22,2 tys. sztuk) a mięsa mrożonego i chłodzonego Włochy (60,5 tys. ton), Niemcy (41,2 tys. ton), Holandia (31,3 tys. ton), Hiszpania (20,8 tys. ton) i Francja (15,2 tys. ton).

Łączny import żywca wołowego, mięsa oraz przetworów wołowych w ciągu jedenastu miesięcy 2014 r. wzrósł w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego o ok. 18% do 39,1 tys. ton wagi produktu, co stanowiło 13% eksportu produktów wołowych. Było to uwarunkowane przede wszystkim 23% zwiększeniem importu żywca wołowego (do 24,9 tys. ton). Import cieląt o wadze do 80 kg zwiększył się o ok. 41% (do 30,2 tys. szt.) i był o ok. 8,8 tys. sztuk większy niż przed rokiem. Dodatnia różnica (15 EUR/szt.) pomiędzy cenami importowanych cieląt (196 EUR/szt.) i eksportowanych cieląt (181 EUR/szt.) wynikała przede wszystkim z wyższej wagi importowanych sztuk (o 5 kg), która wynosiła średnio 71 kg, a w pewnym stopniu także zróżnicowanych kierunków geograficznych wywozu i przywozu.

Średnia cena transakcyjna importowanej wołowiny schłodzonej w pierwszych jedenastu miesiącach 2014 r. wynosiła 3,09 EUR/kg i była o ok. 4% niższa od ceny uzyskanej rok temu. Wołowina mrożona staniała w tym czasie o ok. 12% do 3,31 EUR/kg, a bydło o ok. 4% do 2,02 EUR/kg. Mięso solone, suszone i wędzone zdrożało w tym czasie o 66% a cena przetworów wołowych była podobna jak przed rokiem.

Głównym rynkiem zaopatrzenia w bydło żywe, podobnie jak przed rokiem, były: Litwa (26,3 tys. szt.) i Słowacja (20,5 tys. szt.). Przywóz wołowiny wzrósł o ok. 14,2% do 12,5 tys. ton, w tym wołowiny świeżej i schłodzonej o ok. 31% do 9,5 tys. ton, a wołowiny mrożonej zmalał o 18% do 3,1 tys. ton. Największymi dostawcami wołowiny chłodzonej i mrożonej były: Niemcy (3,2 tys. ton), Irlandia (2,7 tys. ton), Słowacja (1,5 tys. ton), Wielka Brytania (1,4 tys. ton) i Czechy (1,3 tys. ton). Znaczny wzrost importu produktów wołowych skutkowało obniżeniem dodatniego salda obrotów handlu zagranicznego sektora wołowego do ok. 858,2 mln EUR.

Tab. 1. Skup, eksport i import produktów wołowych (w tys. ton)

Wyszczególnienie		Skup żywca wołowego w wadze żywej ¹	Eksport produktów wołowych w tys. ton			Import produktów wołowych w tys. ton		
			Ogółem	Żywiec	Mięso świeże, schłodzone i mrożone	Ogółem	Żywiec	Mięso świeże, schłodzone i mrożone
2012	I-XII	528,4	321,1	28,3	272,9	26,3	11,7	13,2
2013	I-XII	645,5	334,5	25,4	289,9	36,9	22,8	12,0
2013	IX	26,3	29,6	2,0	26,0	3,6	2,4	1,0
	X	28,8	29,1	2,1	25,3	3,8	2,8	0,9
	XI	25,7	26,2	1,9	22,7	4,2	3,2	0,9
	XII	23,5	24,3	1,4	21,2	3,9	2,7	1,0
2014	I	23,4	24,2	2,0	20,6	3,9	2,7	1,1
	II	24,4	25,2	1,5	22,2	4,0	2,8	1,1
	III	26,3	28,8	1,4	25,6	3,7	2,1	1,4
	IV	28,5	27,5	1,6	23,5	3,6	2,2	1,2
	V	29,0	33,2	2,1	28,5	3,4	2,3	1,0
	VI	25,9	30,1	1,5	26,3	3,0	2,0	1,0
	VII	27,9	28,5	1,8	24,6	3,2	2,0	1,0
	VIII	25,1	25,9	1,6	22,0	2,9	1,5	1,3
	IX	30,6	28,9	1,8	25,0	3,9	2,5	1,2
	X	32,0	31,2	2,0	26,9	3,5	2,3	1,0
	XI	28,0	25,3	1,9	21,1	3,9	2,5	1,2
	XII	27,5	-	-	-	-	-	-
w % skupu	sprzed roku	117,0	-	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	98,2	-	-	-	-	-	-

¹ Dane za okresy miesięczne dotyczące skupu produktów rolnych dotyczą danych meldunkowych o ilości skupu realizowanego przez osoby prawne i samodzielne jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej.

Źródło: Na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej), skup na podstawie Biuletynu Statystycznego GUS.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie		Cena skupu żywca wołowego w zł/kg żywca	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością Rostbef w zł/kg	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością* w zł/kg	Relacje ceny skupu bydła rzeźnego do ceny mięsa wołowego z kością	
						zbytu	detalicznej
2013	VIII	6,02	9,48	25,89	26,29	4,30	4,37
	IX	6,11	9,21	25,80	26,37	4,22	4,31
	X	6,11	9,65	25,75	26,44	4,21	4,32
	XI	6,04	10,04	25,78	26,58	4,26	4,40
	XII	6,10	9,69	25,63	26,40	4,20	4,33
2014	I	6,17	9,51	25,33	26,37	4,11	4,27
	II	6,12	9,46	25,23	26,31	4,12	4,30
	III	6,00	9,65	25,11	26,22	4,19	4,37
	IV	6,11	9,70	25,17	26,26	4,12	4,30
	V	6,05	9,90	25,11	26,32	4,15	4,35
	VI	5,99	9,70	25,10	26,18	4,19	4,37
	VII	5,89	9,68	25,13	26,24	4,27	4,46
	VIII	5,99	9,55	25,09	26,22	4,19	4,38
	IX	5,85	9,38	25,02	26,19	4,28	4,48
	X	5,62	9,40	24,93	26,10	4,44	4,64
	XI	5,65	9,50	24,82	26,09	4,39	4,62
	XII	5,75	-	24,75	25,89	4,30	4,50
w % ceny	sprzed roku	94,3	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	101,8	-	-	-	-	-

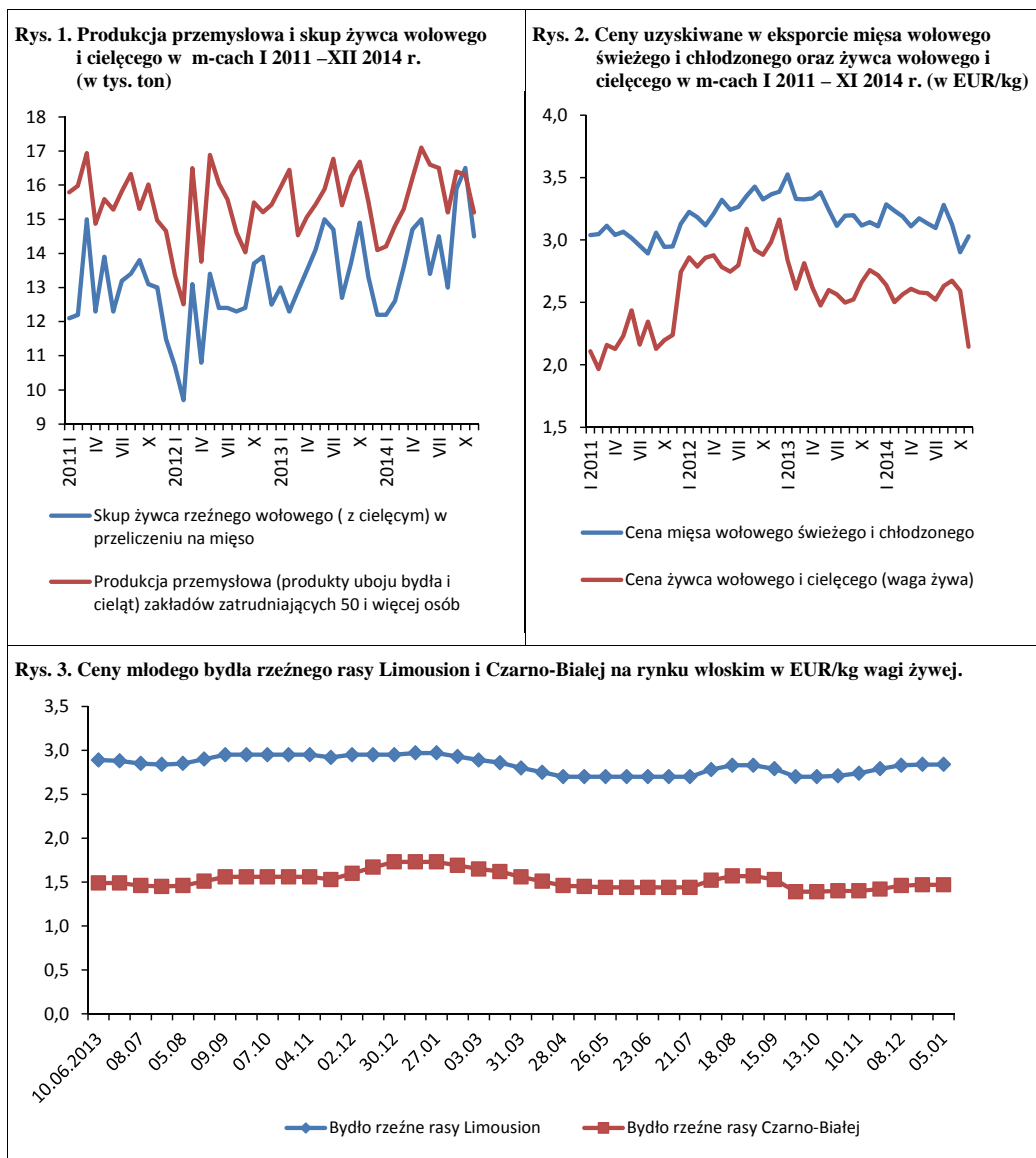
* obejmuje średnie ceny detaliczne antrykotu i rostbefu

Źródło: Na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Ceny zakupu bydła rzeźnego w ubojniach, ceny targowiskowe cieląt i ceny zbytu wołowiny

Wyszczególnienie	V 2014	VI 2014	VII 2014	VIII 2014	IX 2014	X 2014	XI 2014	XII 2014	I 2014
	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach (zł/kg wagi żywej):									
Bydło ogółem	5,91	5,91	5,78	5,81	5,80	5,48	5,66	5,79	5,90
Byki do 2 lat	6,52	6,51	6,44	6,56	6,63	6,37	6,58	6,66	6,84
Krowy	4,73	4,73	4,59	4,56	4,51	4,12	4,18	4,27	4,44
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg (zł/kg wagi żywej)	11,47	11,05	11,19	10,78	10,48	10,66	10,38	10,37	10,65
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych (zł/tonę):									
ćwierci z byków do 2 lat	11932	11872	11755	12096	12216	11732	12278	12358	12558
ćwierci z krów rzeźnych	9941	9778	9381	9290	9245	8763	8862	9173	9222
Średnia cena rynkowa (EUR/100 kg) tuszy od młodego bydła męskiego:									
UE	375,00	370,87	363,46	369,97	373,30	365,76	369,52	375,40	383,14
Polska	300,24	302,90	300,17	300,69	302,66	294,81	296,37	302,20	305,69

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Rynków Rolnych MRiRW.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS, CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej), FAMMU.

W ubiegłym roku producenci trzody chlewnej podejmowali decyzje produkcyjne w trudnych warunkach. Wprawdzie targowiskowe ceny żyta były niższe o 12%, a jęczmienia o 8% niż w 2013 r., ale spadły też ceny skupu trzody o 9%. W dodatku ceny te były niestabilne. W I kwartale w wyniku rosyjskiego embarga cena skupu trzody wynosiła 4,80 zł/kg i była o 8% niższa aniżeli przed rokiem. W II kwartale sytuacja trochę się poprawiła. Cena trzody podniosła się do 5,12 zł/kg i była tylko o 4% niższa niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Jednakże w drugiej połowie 2014 r. ceny te obniżały się z miesiąca na miesiąc. W III kwartale przeciętna cena skupu trzody wyniosła 5,16 zł/kg i była niższa o 13% niż w III kwartale 2013 r. Absolutny poziom cen trzody był jednak na tyle wysoki, a zbóż na tyle niski, że relacje cen trzody do cen zbóż były relatywnie szerokie i zapewniały dalszy wzrost pogłowia. W IV kwartale przeciętna cena skupu obniżyła się do 4,37 zł/kg, w tym w grudniu do 4,16 zł/kg, a więc o 20 i 21% poniżej analogicznego okresu poprzedniego roku. Załamanie się cen trzody nie zostało więc w pełni zrekomensowane spadkiem cen zbóż. Przyczyniło się to z pewnością do osłabienia rozwoju pogłowia i nie wyklucza jego załamania się już w marcu 2015 r.

Z ostatniego badania reprezentacyjnego stanu pogłowia trzody przeprowadzonego przez GUS wynika, że na początku grudnia 2014 r. pogłowie trzody chlewnej wyniosło 11 240,2 tys. sztuk i było większe niż rok wcześniej o 2,2%. Pogłowie prosiąt było mniejsze o 2,7%. Warchlaków o wadze od 20 do 50 kg było więcej o 2%, a trzody chlewnej na ubój o wadze 50 kg i więcej – o 6,8%. Pogłowie trzody chlewnej na chów o wadze 50 kg i więcej było mniejsze o 1,6%, ale loch prośnych było więcej o 1,2%. Znacząco większe pogłowie tuczników uzasadnia dość wysoki skup trzody w grudniu 2014 r., podobnie jak we wcześniejszych miesiącach, do którego przyczynił się wzrost pogłowia trzody w sierpniu.

W 2015 r. wystąpi najprawdopodobniej dalszy spadek cen trzody. W styczniu przeciętna cena skupu trzody mogła wynieść nieco powyżej 4 zł/kg i być o około 20% niższa niż przed rokiem.

Z krótkookresowej prognozy Komisji Europejskiej, z września 2014 r. wynika, że w 2015 r. produkcja wie-

Jan Małkowski

Danuta Zawadzka

przowiny w UE-28 może być o 0,8% większa niż rok wcześniej. Jednocześnie Komisja Europejska przewiduje, że eksport utrzyma się na ubiegłorocznym poziomie, obniżonym w związku z rosyjskim embargiem. Gdyby tak było to rynkowa podaż mięsa byłaby większa niż w 2014 r. o ponad 170 tys. ton. Z danych dotyczących 2014 r. wynika, że nadwyżka podaży związana ze spadkiem eksportu częściowo pokryła spadek produkcji i w rezultacie podaż była znacznie mniejsza niż prognozowana na rok 2015. W tej sytuacji skala spadku cen trzody może być w 2015 r. większa niż w roku ubiegłym.

W październiku Komisja Europejska przewidywała, że w I kwartale 2015 r. przeciętna cena trzody klasy E może w UE-28 wynieść 138,76 EUR/100 kg wagi poubojowej. Przy zachowaniu odpowiednich proporcji cen w Polsce i w UE-28, oraz wagi żywej do poubojowej oznaczałoby to, że przy aktualnym kursie złotego względem euro wynoszącym około 4,22, cena trzody w Polsce mogłaby wynieść w I kwartale około 4,30 zł/kg, a więc byłaby o około 10% niższa od ubiegłorocznej. Na drugi kwartał Komisja Europejska przewiduje cenę 145,85 EUR, co przy analogicznych warunkach oznacza cenę w Polsce wynoszącą około 4,50 zł/kg, a więc niższą od ubiegłorocznej o około 12%.

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Import mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Saldo handlu zagranicznego tys. ton
	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	
2013 I	96,7	107,2	58,3	131,6	47,4	105,3	10,9
2013 II	85,9	98,4	55,5	108,6	43,7	92,4	11,8
2013 III	93,5	97,1	59,9	109,5	59,3	95,6	0,6
2013 IV	91,9	106,3	59,6	119,7	47,2	109,5	12,4
2013 V	89,6	95,8	57,5	113,0	53,9	114,2	3,6
2013 VI	81,0	98,3	62,4	137,7	51,2	98,8	11,2
2013 VII	89,4	108,6	66,0	118,1	54,2	102,1	11,8
2013 VIII	84,4	98,9	67,0	110,4	52,5	87,4	14,5
2013 IX	87,2	107,5	60,8	108,6	52,4	108,1	8,4
2013 X	96,7	99,2	72,6	114,0	58,5	111,0	14,1
2013 XI	90,6	99,4	68,8	113,3	53,9	109,1	14,9
2013 XII	91,8	100,7	64,7	122,8	52,6	113,1	12,1
2014 I	94,2	97,4	66,7	114,4	52,9	111,6	13,8
2014 II	83,7	97,5	50,8	91,5	44,9	102,7	5,9
2014 III	107,7	115,2	49,7	83,0	55,6	93,8	-5,6
2014 IV	114,4	124,6	56,4	94,6	57,4	121,6	-1,0
2014 V	91,4	102,0	61,8	107,5	49,2	91,3	12,6
2014 VI	95,6	118,0	51,0	81,7	52,3	102,1	-1,3
2014 VII	105,1	117,5	57,1	86,5	53,6	98,9	3,5
2014 VIII	102,0	120,8	58,6	87,5	53,9	102,9	4,7
2014 IX	116,3	133,4	68,5	112,7	54,8	104,6	13,7
2014 X	120,1	124,2	69,5	95,7	62,8	107,4	6,7
2014 XI	112,0	123,7	61,9	90,0	52,5	97,4	9,4
2014 XII	119,1	129,8	x	x	x	x	x

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki, w przeciwieństwie do okresów rocznych i półrocznych, ^b analogiczny okres poprzedniego roku= 100, ^c w wadze produktu, ^d dane miesięczne eksportu i importu nie są pełne, gdyż nie obejmują żywych zwierząt, niektórych przetworów i podrobów.

Źródło: Dane GUS, CIHZ, CAAC i przeliczenia własne.

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, mieszanki T-2, Prowitu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Relacje cen trzody do targowiskowych cen:		Cena mieszanki T-2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanka T-2	Cena Prowitu w zł/dt	Relacja cen trzoda: Prowit	Cena prosiąt w zł/szt.
		żyta	jęczmienia					
2013 IV	5,30	6,7	5,6	156,45	3,4	274,91	1,9	172
2013 V	5,16	6,7	5,6	155,81	3,3	274,94	1,9	168
2013 VI	5,56	7,3	6,1	155,51	3,6	275,28	2,0	165
2013 VII	5,80	7,7	6,4	155,04	3,7	275,58	2,1	166
2013 VIII	5,97	9,2	7,5	152,59	3,9	275,00	2,2	167
2013 IX	5,96	8,9	7,5	149,58	4,0	274,39	2,2	177
2013 X	5,73	8,7	6,9	146,97	3,9	273,90	2,1	175
2013 XI	5,47	8,3	6,6	144,96	3,8	273,14	2,0	172
2013 XII	5,28	7,8	6,3	144,50	3,7	273,31	1,9	169
2014 I	5,06	7,4	5,9	143,59	3,5	273,11	1,9	170
2014 II	4,60	6,8	5,3	143,56	3,2	272,53	1,7	167
2014 III	4,73	7,0	5,4	143,27	3,3	271,81	1,7	160
2014 IV	5,02	7,3	5,8	144,86	3,5	270,59	1,9	169
2014 V	5,02	7,5	5,9	144,68	3,5	272,41	1,8	175
2014 VI	5,31	8,0	6,3	144,53	3,7	271,59	2,0	168
2014 VII	5,33	8,0	6,4	143,99	3,7	270,99	2,0	165
2014 VIII	5,19	8,6	6,8	142,33	3,6	269,95	1,9	161
2014 IX	4,95	8,4	6,7	140,28	3,5	267,44	1,9	162
2014 X	4,61	7,9	6,4	139,03	3,3	266,19	1,7	165
2014 XI	4,41	7,5	6,2	138,23	3,2	265,13	1,6	159
2014 XII	4,16	7,3	5,8	137,93	3,0	264,98	1,6	154

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

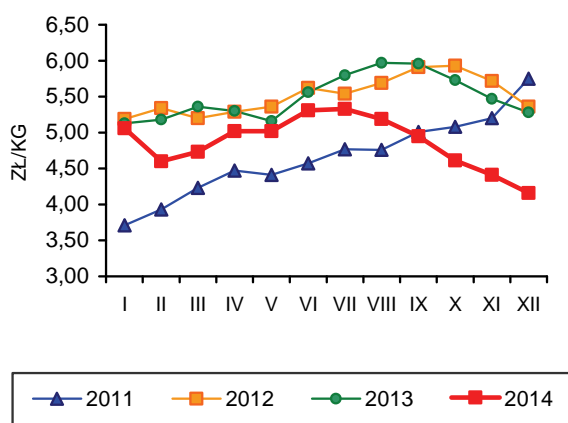
Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojow- ą schłodzo- ną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu		
		schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej
2013 IV	6,95	13,70	19,84	12,76	15,21	23,78	15,99	111,0	119,9	125,3
V	6,77	13,71	19,88	12,73	15,13	23,80	15,87	110,4	119,7	124,5
VI	7,29	13,84	19,93	12,74	15,16	23,80	16,11	109,5	119,4	126,5
VII	7,60	14,06	20,01	12,80	15,47	24,09	15,85	110,0	120,4	123,8
VIII	7,82	14,28	20,20	12,95	15,62	24,18	15,93	109,4	119,7	123,0
IX	7,81	14,44	20,43	13,08	16,06	24,36	16,08	111,2	119,2	122,9
X	7,51	14,27	20,47	13,05	15,73	24,62	16,11	110,2	120,3	123,4
XI	7,17	14,06	20,49	13,03	15,57	24,50	15,97	110,7	119,6	122,6
XII	6,92	14,04	20,44	12,99	15,51	24,51	15,72	110,5	119,9	121,0
2014 I	6,63	13,83	20,39	12,92	15,43	24,49	15,90	111,6	120,1	123,1
II	6,03	13,31	20,23	12,83	15,01	24,47	15,83	112,8	121,0	123,4
III	6,20	13,10	20,13	12,79	14,53	24,49	15,84	110,9	121,7	123,8
IV	6,58	13,40	20,19	12,83	14,76	24,55	15,87	110,1	121,6	123,7
V	6,58	13,44	20,21	12,81	15,02	24,57	15,80	111,8	121,6	123,3
VI	6,96	13,53	20,21	12,82	15,03	24,32	15,75	111,1	120,3	122,9
VII	7,00	13,56	20,33	12,86	15,23	24,40	15,90	112,3	120,0	123,6
VIII	6,82	13,49	20,30	12,87	15,08	24,47	15,80	111,8	120,5	122,8
IX	6,50	13,41	20,27	12,86	14,93	24,37	15,89	111,3	120,2	123,6
X	6,05	13,02	20,20	12,82	14,59	24,24	15,94	112,1	120,0	124,3
XI	5,79	12,85	20,12	12,80	14,50	24,22	15,70	112,8	120,4	122,7
XII	5,46	12,71	19,98	12,71	14,28	24,12	15,63	112,4	120,7	123,0

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne
Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

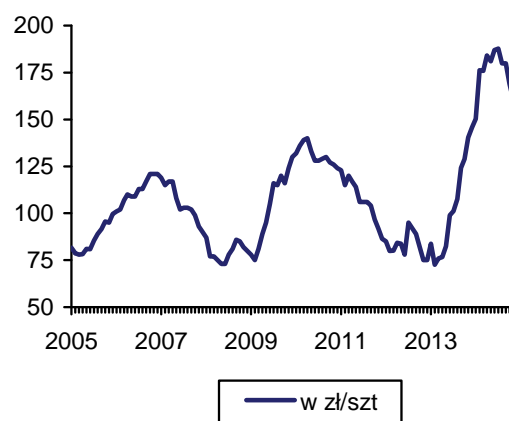
Lata i miesiące	UE-28	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:		
					UE-27	Niemczech	Danii
2013 I	169,93	165,81	169,35	159,84	97,6	97,9	103,7
II	171,12	166,30	171,03	156,70	97,2	97,2	106,1
III	171,95	170,04	171,36	155,16	98,9	99,2	109,6
IV	170,86	171,89	171,43	154,39	100,6	100,3	111,3
V	165,45	164,74	163,53	150,93	99,6	100,7	109,1
VI	172,08	172,89	170,82	154,16	100,5	101,2	112,1
VII	181,09	179,81	177,84	159,75	99,3	101,1	112,6
VIII	190,07	187,97	189,82	165,69	98,9	99,0	113,4
IX	191,04	187,49	185,86	169,39	98,1	101,1	110,7
X	180,44	181,19	177,27	166,78	100,4	102,2	108,6
XI	171,55	169,44	168,18	162,94	98,8	100,7	104,0
XII	170,13	168,41	170,18	158,40	99,0	99,0	106,3
2014 I	159,69	159,53	159,78	151,40	99,9	99,8	105,4
II	154,69	149,20	155,26	147,95	96,5	96,1	100,8
III	153,65	149,30	156,28	143,22	97,2	95,5	104,2
IV	161,51	160,70	163,56	148,26	99,5	98,3	108,4
V	163,90	163,05	166,47	150,31	99,5	97,9	108,5
VI	170,88	171,07	176,48	155,83	100,1	96,9	109,8
VII	169,51	170,12	171,23	152,73	100,4	99,4	111,4
VIII	164,80	162,18	167,28	149,69	98,4	96,9	108,3
IX	161,48	158,52	164,75	150,14	98,2	96,2	105,6
X	143,49	144,97	144,41	134,14	101,0	100,4	108,1
XI	140,85	140,37	143,08	135,56	99,7	98,1	103,5
XII	134,80	129,68	135,83	134,91	96,2	95,5	96,1
2015 I	129,70	125,60	131,50	124,80	96,8	95,5	100,6

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

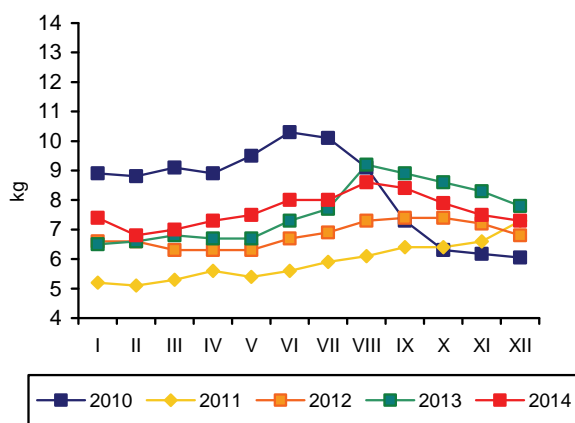
Rys. 1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

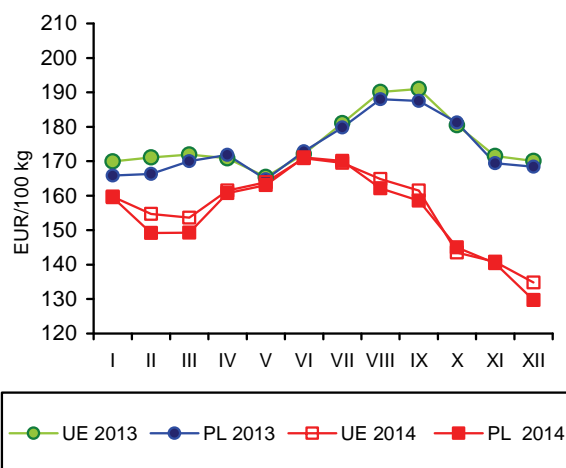
Rys. 2. Miesięczne ceny prosiąt w Polsce

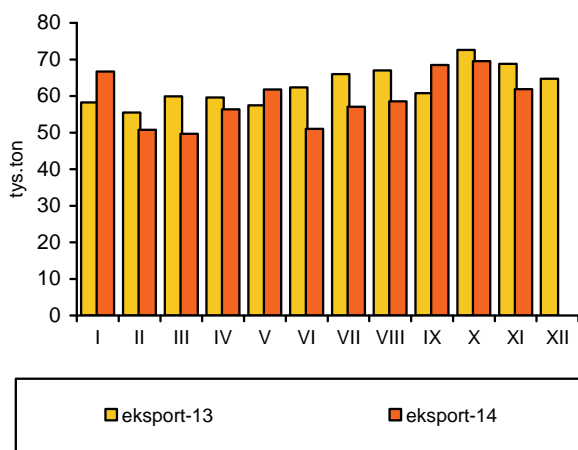
Rys. 3. Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

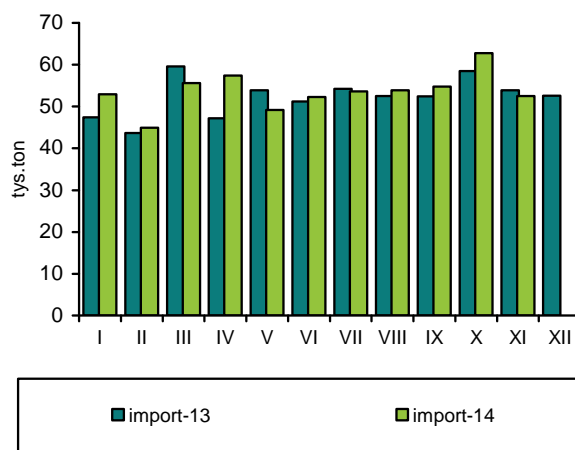
Rys. 4. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys. 5. Polski eksport produktów wieprzowych

Rys. 6. Polski import produktów wieprzowych

Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

Zakłady przemysłu drobiarskiego zatrudniające 50 i więcej stałych pracowników, wytworzyły w grudniu 2014 r. ok. 156 tys. ton mięsa drobiowego, tj. o 4,3% mniej niż przed miesiącem, ale o 0,6% więcej niż przed rokiem. W 2014 r., produkcja przemysłowa tego mięsa w dużych zakładach zwiększyła się o 5,6%, tzn. o ok. 103 tys. ton w porównaniu z 2013 rokiem.

W okresie jedenastu miesięcy ub. roku sprzedano za granicę o 22,6%, tj. o ok. 120 tys. ton więcej mięsa drobiowego niż przed rokiem a eksport stanowił 36,6% przemysłowej produkcji drobiu. Import mięsa drobiowego obniżył się o 9,3%, tj. o ok. 3,4 tys. ton. Mimo więc wielu niekorzystnych zjawisk, jakie zaistniały na rynku w 2014 r., znacząco poprawiło się dodatnie saldo obrotów handlu zagranicznego drobiem w ujęciu ilościowym, a znaczenie sprzedaży zagranicznej jako czynnika rozwoju produkcji, wzrosło.

Pełnoporcjowe mieszanki pasz przemysłowych dla kurcząt brojlerów potaniały w grudniu 2014 r. w relacji rok do roku o 6%, a dla indyków o 7,3%. Przeciętna cena skupu kurcząt w styczniu 2015 r. wyniosła 3,39 zł/kg i była o ok. 3% niższa niż dwanaście miesięcy wcześniej. Za indyki rzeźne płacono 6,02 zł/kg, tj. o 4,1% więcej niż przed rokiem. W końcu ub. roku relacja cen żywiec/pasza wyniosła na rynku kurcząt 2,74 wobec 2,60 w 2013 r., a na rynku indyków 4,56 wobec 4,32 przed rokiem. Optymalność produkcji kurcząt i indyków rzeźnych poprawiła się. Udział średniorocznej ceny skupu w cenie zbytu obniżył się jednak na rynku kurcząt z 57,3% w 2013 r. do 55,3% w 2014 r., natomiast w cenie detalicznej odpowiednio z 51,5% do 50%. Średnie ceny zbytu uzyskiwane przez zakłady przemysłowe za tuszki kurcząt kształtowały się w styczniu 2015 r. na poziomie o 2,2% wyższym a indyków zbliżonym do poziomu sprzed roku.

Na rynku detalicznym od września do listopada ub. roku obniżały się ceny kurcząt patroszonych. W grudniu miał miejsce niewielki ich wzrost. Za tuszki kurcząt płacono w detalu o 0,3% więcej niż przed miesiącem i nieco tylko mniej niż przed rokiem. Przeciętna miesięczna

cena detaliczna kurcząt patroszonych była jednak w 2014 r. o 2,8% niższa niż w roku poprzednim.

Korzystne relacje cen polskiego i unijnego drobiu na jednolitym rynku europejskim nieznacznie się pogorszyły. W listopadzie 2014 r. średnie ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Unii Europejskiej o 50,5% przewyższały polskie ceny wyrażone w euro. Przed rokiem były wyższe o 55%. Przeciętna unijna cena sprzedaży kurcząt obniżyła się w tym czasie o 2,3 %, podczas gdy cena polska wzrosła o 0,6%. Spadek cen sprzedaży drobiu notowano w większości obserwowanych krajów członkowskich Unii Europejskiej.

W pierwszym kwartale 2014 r. miesięczne spożycie mięsa drobiowego w gospodarstwach domowych wyniosło 1,49 kg na jednego mieszkańca, tzn. zmniejszyło się o 2,6% w porównaniu z analogicznym okresem przed rokiem. Natomiast konsumpcja wędlin powróciła do poziomu obserwowanego w latach poprzednich, tj. 0,2 kg na mieszkańca. W drugim kwartale spożycie mięsa drobiowego wzrosło do 1,51 kg, i było o 4,9% wyższe niż w analogicznym okresie przed rokiem. Konsumpcja wędlin drobiowych była o 5,3% mniejsza niż w drugim kwartale 2013 r. W całym pierwszym półroczu 2014 r. konsumpcja mięsa drobiowego w gospodarstwach domowych wzrosła o ok. 1%, a wędlin obniżyła się o 2,6% w porównaniu z tym samym okresem poprzedniego roku. W trzecim kwartale spożycie mięsa drobiowego zwiększyło się w porównaniu z rokiem poprzednim o 1,4%, natomiast wędlin utrzymało na takim samym poziomie. W okresie trzech kwartałów łącznie bezpośrednio spożycie mięsa drobiowego wzrosło tylko o 1,1% mimo spadku cen detalicznych o 2,8%, a konsumpcja wędlin drobiowych obniżyła się o 1,7%.

**Grzegorz
Dybowski**

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014
I	96,4	111,0	133,0	146,0	162,0
II	96,5	101,0	122,0	131,0	142,0
III	118,0	110,0	136,0	148,0	157,0
IV	101,0	116,0	126,0	157,0	169,0
V	139,0	116,0	137,0	151,0	163,0
VI	112,0	118,0	137,0	144,0	145,0
VII	116,0	112,0	132,0	157,0	169,0
VIII	112,0	114,0	139,0	151,0	154,0
IX	119,0	116,0	134,0	150,0	171,0
X	125,0	128,0	156,0	175,0	179,0
XI	123,0	127,0	142,0	162,0	163,0
XII	122,0	127,0	133,0	155,0	156,0
RAZEM	1368,0	1396,0	1627,0	1827,0	1930,0

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import		Eksport	
	2013	2014	2013	2014
I	3891	3522	45841	54086
II	3603	2682	43155	51019
III	4100	3028	48769	56135
IV	3577	2770	50005	58168
V	2897	3386	48230	61581
VI	2654	2962	45957	55589
VII	2676	3078	47790	59559
VIII	3172	3115	42630	52572
IX	4167	3435	47005	63529
X	3813	3572	57095	73639
XI	2985	2506	53390	63570
XII	2199		40647	
RAZEM	39734		570514	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 3. Ceny na rynku kurcząt brojlerów

Miesiące	Mieszanka dla kurcząt pełnoporcjowa grower/finisz (zł/tonę)		Żywiec (skup) (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją (zł/kg) ^{a, b}		Tuszka (detal) (zł/kg)	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
I	1357		3,49	3,39	6,41	6,55	7,20	
II	1351		3,72		6,48		7,31	
III	1373		3,70		6,73		7,47	
IV	1379		3,64		6,77		7,32	
V	1370		3,69		6,72		7,31	
VI	1377		3,89		6,79		7,63	
VII	1365		3,93		6,72		7,66	
VIII	1335		3,91		6,85		7,75	
IX	1314		3,72		6,39		7,39	
X	1279		3,57		6,76		7,15	
XI	1280		3,47		6,60		6,91	
XII	1276		3,49		6,67		6,93	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b konfekcjonowane

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KRDiG i MRiRW.

Tab. 4. Ceny na rynku indyków brojlerów

Wyszczególnienie	Mieszanki dla indyków pełnoporcjowe grower/finisz (zł/szt.)			Żywiec (skup) – indory (zł/kg) ^a			Tuszka (zbyt), (zł/kg) ^a		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
I	1630	1433		5,57	5,78	6,02	8,39	8,84	8,85
II	1621	1434		5,72	5,71		8,77	8,51	
III	1630	1451		5,69	5,68		9,42	8,60	
IV	1622	1442		5,71	5,72		8,46	9,57	
V	1588	1443		5,71	5,86		8,49	8,70	
VI	1565	1448		5,99	6,01		9,20	8,83	
VII	1569	1451		6,17	5,94		8,75	8,78	
VIII	1549	1410		6,22	6,00		8,68	8,89	
IX	1497	1416		6,24	6,04		9,17	8,83	
X	1437	1336		6,38	6,03		9,18	8,80	
XI	1423	1319		6,13	6,10		9,20	9,26	
XII	1410	1329		6,09	6,06		9,47	9,56	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca,

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 5. Ceny sprzedaży mięsa kurcząt w wybranych krajach UE (EUR/100 kg)

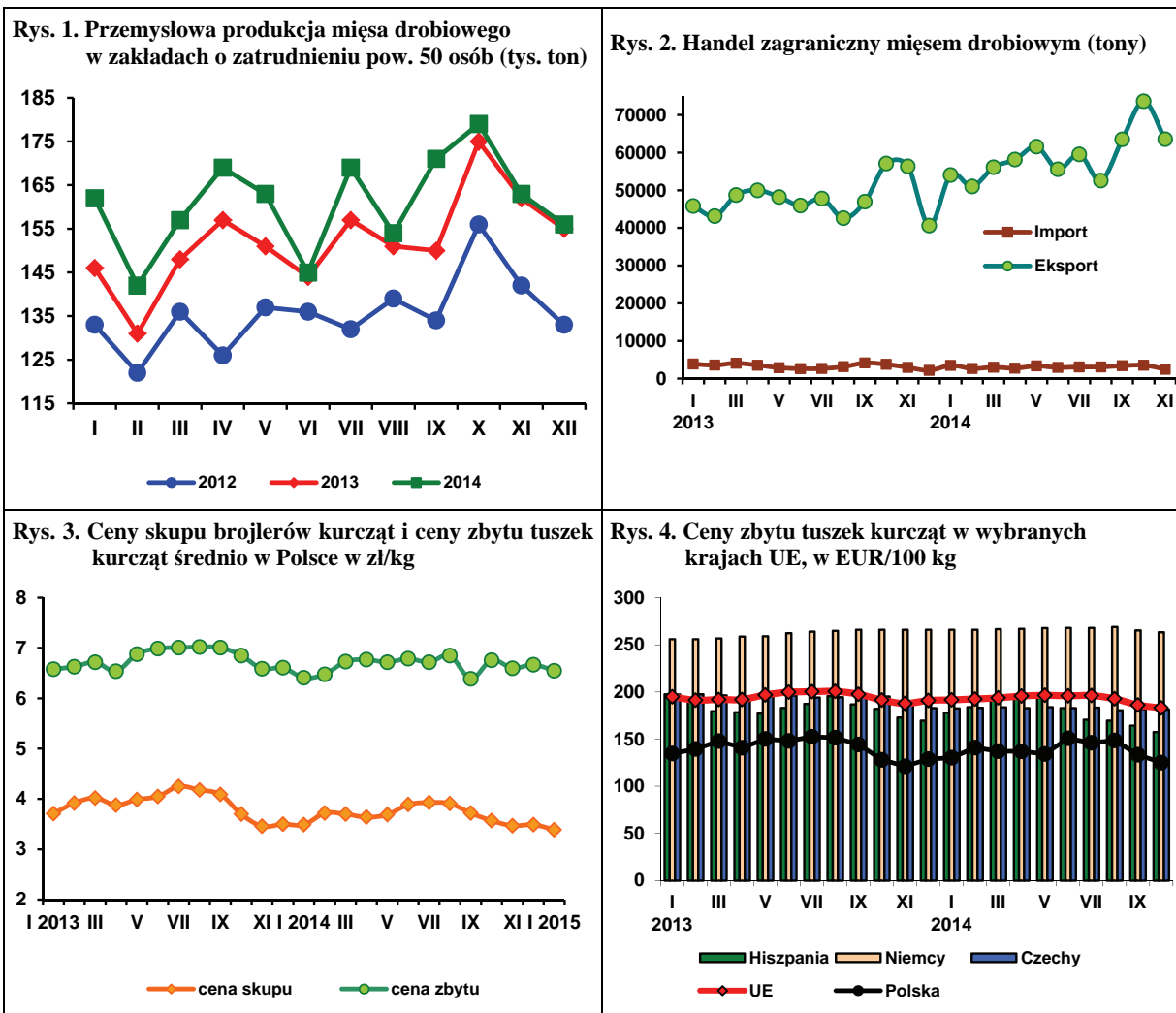
Wyszczególnienie	Polska	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Holandia	Hiszpania	UE
2013 I	134,71	256,00	197,30	166,20	230,00	197,50	198,12	194,75
II	139,52	256,00	197,50	166,80	230,00	200,00	189,95	192,14
III	147,95	256,68	196,40	164,41	230,00	200,00	179,57	193,23
IV	140,82	258,77	194,80	165,09	230,00	202,60	178,55	194,22
V	150,27	259,00	194,97	168,14	230,81	201,81	177,12	197,31
VI	148,12	262,27	196,24	168,30	235,00	204,40	183,08	200,10
VII	152,47	264,00	194,04	168,91	235,00	203,00	187,40	200,38
VIII	151,56	264,87	194,40	166,97	235,00	203,00	195,55	200,86
IX	144,27	265,97	194,63	168,49	235,00	203,00	186,78	197,62
X	128,01	266,00	195,25	169,45	233,26	201,48	182,01	191,62
XI	121,20	266,00	187,02	166,61	225,00	197,60	172,82	187,84
XII	130,40	266,00	182,96	166,12	225,00	198,71	169,58	189,83
2014 I	130,39	266,00	182,49	168,23	225,00	200,84	178,00	191,63
II	141,02	266,00	183,21	163,63	225,00	205,64	183,85	193,19
III	137,24	266,71	183,76	162,18	227,87	208,80	192,08	193,80
IV	137,13	267,00	182,97	163,23	230,00	209,00	194,20	195,73
V	137,00	267,87	183,79	163,30	221,97	210,29	194,11	194,81
VI	150,81	268,00	183,10	163,95	220,00	211,00	182,96	195,94
VII	146,05	268,00	183,44	161,95	220,00	211,00	170,59	196,20
VIII	148,64	268,90	180,54	159,77	220,00	208,74	169,64	192,79
IX	133,21	265,17	181,87	159,19	219,43	206,00	164,36	187,60
X	125,12	263,39	181,39	161,23	215,00	201,96	157,49	184,70
XI	121,90	260,20	180,50	163,60	215,00	197,50	149,90	183,50

Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 6. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/1 mieszkańca miesięcznie)

Kwartał	Mięso drobiowe			Wędliny drobiowe		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014
I	1,50	1,53	1,49	0,21	0,20	0,20
II	1,48	1,44	1,51	0,20	0,19	0,18
III	1,50	1,45	1,47	0,20	0,19	0,19
IV	1,60	1,60		0,20	0,18	

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS, MRiRW i CIHZ.

W styczniu 2015 r. ceny jaj spożywczych nieznacznie spadły w relacji do grudnia ubiegłego roku. Wyjątek stanowiły jaja najmniejsze, klasy S, które podrożały o 18%. Przeciętna cena jaj wszystkich klas wagowych w styczniu br. wyniosła 35,35 zł/100 sztuk i była o 1% niższa niż w grudniu 2014 r., ale o 15% wyższa niż przed rokiem. W relacji rok do roku wyższe były ceny jaj wszystkich klas wagowych, przy czym jaja największe, klasy XL podrożały najmniej, bo tylko o 5%, duże, klasy L o 17,5%, średnie, klasy M o 11,5%, a małe, klasy S aż o prawie 36%. Jednak przeciętna roczna cena jaj wszystkich klas wagowych w 2014 r. nadal była o ok. 4% niższa niż w roku poprzednim.

Ceny skupu jaj przeznaczonych do przemysłowego przerobu spadły w styczniu br. o 10,5% w porównaniu do poprzedniego miesiąca, ale były o 24% wyższe niż dwanaście miesięcy wcześniej. Ceny skupu jaj przerobowych wykazywały dużą wahliwość w poszczególnych miesiącach, ale średnia cena w 2014 r. o 6,4% przewyższała przeciętny poziom poprzedniego roku.

Przeciętna opłacalność produkcji jaj w grudniu 2014 r. poprawiła się. Ceny jaj uzyskiwane przez producentów wzrosły o 6,5%, a mieszanki pasz przemysłowych dla kur niosek były niższe o ok. 7%. Relacja cen jaj do cen paszy była więc korzystniejsza niż przed rokiem. W grudniu 2014 r. za wartość 100 jaj można było kupić o 4,3

kg paszy więcej niż dwanaście miesięcy wcześniej. Mimo lepszych wyników ekonomicznych uzyskiwanych w produkcji jaj w drugim półroczu, w skali całego 2014 r. rentowność tej produkcji utrzymywała się na poziomie zbliżonym do roku poprzedniego.

Przeciętne ceny detaliczne jaj spożywczych ustabilizowały się w okresie od maja do listopada 2014 r. na poziomie 0,51 zł/szt, a w grudniu wzrosły do 0,52 zł/szt. Jest to poziom o ok. 2% wyższy niż w listopadzie, ale o 1,9% niższy niż przed rokiem i nadal o ok. 8% wyższy niż w końcu 2011 r., tj. przed wymianą klatek. Przeciętna cena detaliczna jaj w 2014 r. była o 7% niższa niż rok wcześniej, ale o 15,5% przewyższała poziom z 2011 r.

W Unii Europejskiej średnie ceny sprzedaży jaj konsumpcyjnych w grudniu 2014 r. były o 4,3% wyższe niż przed rokiem. W Polsce, ceny jaj wyrażone w euro wzrosły w tym czasie o 5,7%. Proporcje cen polskich i przeciętnych cen unijnych pogorszyły się. W grudniu 2014 r. 100 kg polskich jaj kosztowało o 2,92 euro mniej niż przeciętnie w Unii Europejskiej, podczas gdy rok wcześniej, o 4,60 euro mniej. W końcu 2014 r. silna wzrostowa tendencja cen sprzedaży jaj wystąpiła w wielu krajach Wspólnoty. W Niemczech jaja podrożały w relacji rok do roku o 7,2%, we Francji o 15,5%, w Czechach o 17,2%, a w Holandii aż o ponad 46%.

W listopadzie 2014 r., wyeksportowano z Polski o 12% mniej jaj świeżych i o 17% mniej przetworów z jaj niż w roku poprzednim. Import jaj spożywczych zwiększył się o ponad 24%, a przetworów z jaj zmniejszył o 7,3%. W okresie jedenastu miesięcy 2014 r. sprzedano za granicę o 4,2% mniej jaj w skorupkach i o 5,4% mniej przetworów z jaj niż w analogicznym okresie 2013 r. W tym samym czasie import jaj świeżych zwiększył się o 17%, a przetworzonych, zmniejszył o 21%.

Bardzo wysokie ceny detaliczne jaj w dwóch poprzednich latach znalazły odzwierciedlenie w spadku ich konsumpcji bezpośredniej.

Przeciętne spożycie jaj na jednego mieszkańca w gospodarstwach domowych obniżyło się w pierwszym kwartale 2014 r. o 12,1% w relacji rok do roku i 2,2% w relacji do pierwszego kwartału 2011 r. W drugim kwartale spożycie jaj w gospodarstwach domowych zwiększyło się o 12%. Jednak w całym pierwszym półroczu br. było o ok. 1% mniejsze niż przed rokiem i o 3,5% mniejsze niż w analogicznym okresie 2011 r. W trzecim kwartale nastąpił ponowny spadek konsumpcji, o 1,4% w porównaniu z tym samym okresem przed rokiem i o 9% w relacji do 2011 r.

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	Import		Eksport		Import		Eksport	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014
I	2220	2336	18438	23043	548	475	2034	1739
II	1461	1483	14537	20999	655	333	1605	1444
III	1212	1790	15819	20196	662	367	1338	1485
IV	1748	1434	17662	15397	393	335	1631	1642
V	1432	2040	17530	17130	407	337	1631	1840
VI	1881	1598	16560	16221	475	375	1757	1515
VII	1590	1765	19823	15521	543	415	1705	1368
VIII	1740	2349	19854	14204	601	376	1258	1404
IX	2073	3134	19660	15760	490	479	1544	1672
X	1756	2001	21076	17733	462	587	2097	1831
XI	1453	1807	20004	16366	446	414	1990	1650
XII	1982		18350		375		1339	
RAZEM	20548		219313		6057		19929	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

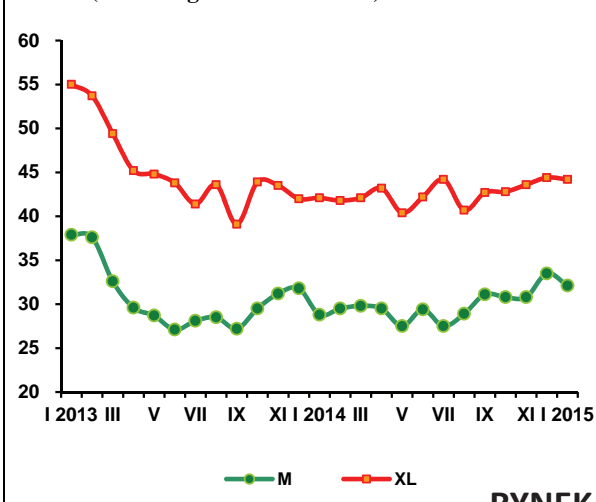
Tab. 2. Ceny sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (zł/100 szt.)^a

Miesiące	XL		L		M		S	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
I	42,10	44,20	30,80	36,20	28,80	32,10	21,30	28,90
II	41,80		32,90		29,50		20,80	
III	42,10		29,90		29,80		21,00	
IV	43,20		32,70		29,50		23,00	
V	40,40		30,80		27,50		21,00	
VI	42,20		32,10		29,40		19,50	
VII	44,20		33,40		27,50		22,20	
VIII	40,70		32,70		28,90		24,90	
IX	42,70		34,40		31,10		28,60	
X	42,80		35,00		30,80		24,20	
XI	43,60		35,90		30,80		24,00	
XII	44,40		36,50		33,50		28,40	

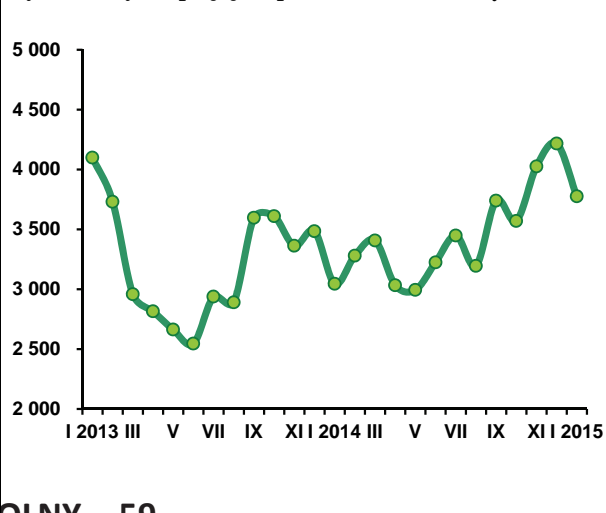
^a trzeci tydzień każdego miesiąca

Źródło: Dane MRiRW.

Rys. 1. Średnie ceny sprzedaży jaj spożywczych w Polsce (klasa wagowa M i XL –/szt)

Rys. 2. Ceny skupu jaj do przetwórstwa (zł/tonę)

Tab. 3. Ceny sprzedaży jaj w Polsce i innych krajach (średnio klasy L i M), (EUR/100 kg)

Miesiące	Polska	Czechy	Niemcy	Francja	Holandia	UE
2011 I	115,01	90,50	91,61	85,51	54,35	102,91
II	117,90	93,61	98,74	84,65	63,93	105,93
III	108,50	93,50	112,52	93,16	76,35	111,37
IV	102,28	80,41	80,16	85,45	53,94	98,91
V	102,04	78,36	87,94	93,91	58,47	101,11
VI	102,04	78,36	87,94	93,91	58,47	101,11
VII	114,07	81,27	101,25	116,82	73,83	111,44
VIII	113,68	96,87	109,96	121,54	84,65	117,75
IX	109,24	106,39	105,10	113,54	83,77	115,77
X	112,91	102,76	104,73	99,99	82,06	113,33
XI	118,47	104,73	122,93	114,01	92,40	123,08
XII	119,26	107,88	138,02	137,55	109,48	133,79
2012 I	128,89	116,84	131,92	149,59	125,03	140,46
II	154,00	134,81	163,63	157,69	136,28	153,60
III	221,41	213,58	227,54	209,31	194,26	195,43
IV	194,43	181,50	168,66	187,38	150,77	177,12
V	150,80	138,97	150,67	158,76	134,42	158,98
VI	142,29	124,31	138,20	139,97	124,73	151,66
VII	147,41	123,25	131,07	132,55	122,90	148,26
VIII	147,24	124,38	130,99	134,00	117,98	149,63
IX	154,31	130,54	139,31	138,46	131,30	149,63
X	162,35	137,53	153,65	148,98	145,00	161,69
XI	164,02	137,55	157,71	153,82	145,67	163,90
XII	167,89	137,91	168,22	156,65	146,08	166,67
2013 I	157,59	133,13	152,21	131,06	120,71	152,91
II	152,26	131,18	159,16	114,30	114,67	147,03
III	145,90	123,40	149,87	100,31	98,71	137,22
IV	128,06	107,11	113,92	92,49	82,43	123,86
V	123,59	92,35	93,69	86,69	82,16	117,30
VI	115,11	94,70	96,25	87,22	86,53	116,55
VII	116,98	91,42	90,81	88,47	87,65	117,44
VIII	113,78	90,04	91,71	89,65	85,10	117,02
IX	117,93	92,72	103,42	104,45	94,10	124,49
X	123,96	103,24	107,53	104,90	102,90	129,26
XI	126,95	100,81	112,26	113,48	105,27	133,14
XII	128,99	103,06	116,82	112,17	102,55	133,59
2014 I	119,32	103,61	112,75	103,78	91,68	127,30
II	123,06	102,44	121,69	98,75	96,71	128,29
III	119,16	108,00	123,78	102,57	102,00	129,25
IV	121,37	107,93	119,22	95,45	93,47	125,22
V	119,43	99,66	104,84	94,54	90,16	120,76
VI	121,40	94,09	107,55	101,45	100,47	123,48
VII	124,02	93,99	104,57	107,72	100,24	125,44
VIII	124,10	94,69	96,62	102,06	89,97	122,29
IX	128,93	100,17	106,98	110,02	100,67	127,13
X	130,42	111,33	107,80	104,88	138,84	128,95
XI	132,73	115,76	112,40	116,94	141,94	133,80
XII	136,39	120,82	125,23	129,56	150,18	

Źródło: Dane MRiRW.

W Unii Europejskiej systematycznie maleje spożycie baraniny. W 2014 r. prawdopodobnie wyniosło ono 1,8 kg/mieszkańca w przeliczeniu na wagę detaliczną produktu, podczas gdy w 2010 r. było to 2,1 kg/mieszkańca, a w 2007 r. 2,4 kg/mieszkańca. Przyczyn spadku spożycia można upatrywać w tym, że baranina, jest jednym z najdroższych gatunków mięsa i w związku z tym staje się produktem niszowym. Spadek spożycia, do którego w długim okresie dostosowuje się podaż powoduje również spadek produkcji i importu baraniny. Wg szacunków Komisji Europejskiej produkcja baraniny w 2014 r. wyniosła 908 tys. ton, wobec 910 tys. ton w 2013 r. i 948 tys. ton w 2010 r. Import baraniny z krajów trzecich, który w 2010 r. wynosił 240 tys. ton obniżył się do 195 tys. ton w 2013 r. Według najnowszych danych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 r. wyniósł on 184 tys. ton, a kwota preferencyjnego dostępu do unijnego rynku baraniny została wykorzystana tylko w 64%. Największy kontyngent dotyczący Nowej Zelandii, który w 2014 r. wynosił 228 tys. ton został wykorzystany w 68%. W Nowej Zelandii zakupiono 155 tys. ton baraniny, co stanowiło 84% całego importu tego gatunku mięsa.

Komisja Europejska przewiduje, że w 2015 r. produkcja baraniny nieco wzrośnie. Wzrosnąć może także import z krajów trzecich i liczba ludności. W rezultacie spożycie baraniny może utrzymać się na poziomie takim jak w 2014 r., czyli 1,8 kg/mieszkańca. W tej sytuacji ceny mogą oscylować wokół poziomów ubiegłorocznych. We wrześniu 2014 r. Komisja Europejska przewidywała, że

w 2015 r. przeciętna cena jagniąt może wynieść 613 EUR/100 kg wagi poubojowej, a cena owiec ciężkich 591 EUR/100 kg. Przewidywane ceny są o około 1% wyższe niż w 2014 r.

Tymczasem rok 2015 rozpoczął się wyjątkowo dobrze dla producentów. W styczniu przeciętna cena jagniąt w UE-28 wyniosła 648 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o około 17% wyższa od ceny sprzed roku, a cena owiec ciężkich wynosząca 529 EUR była o 8% wyższa niż rok wcześniej. Wzrost cen nie dotyczył jednak wszystkich krajów.

Np. w Polsce cena owiec ciężkich wyniosła w styczniu 350 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 5% niższa niż w styczniu 2014 r. Ta sama cena wyrażona w złotych wyniosła ok. 14,80 zł/kg wagi poubojowej, czyli około 6,80 zł/kg wagi żywej. Cena wyrażona w złotych była o 3% niższa niż przed rokiem, gdyż tegoroczną sytuację nieco poprawiła tegoroczna deprecjacja złotego względem euro.

**Danuta
Zawadzka**

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	Zmiana w % 2014/2013
I półrocze	770	767	750	98
II półrocze	690	761	740	97
Rok	1 460	1 528	1 490	98

a) prognoza IERiGŻ-PIB. Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencie mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2013	100,2	66,2	253,1	138,9	105,9	134,9	118,6	113,2	126,5	98,5	85,5	149,0	1491
2014	89,3	79,3	70,9	211,0	93,0	113,8	109,7	68,0	73,7	111,4	123,1	x	1250*
miesiąc roku poprzedniego = 100	89,1	119,8	28,0	151,9	87,8	84,4	92,5	60,1	58,3	113,1	144,0	x	83,8
Import 2013	84,0	14,6	63,4	110,7	60,5	64,3	63,2	66,6	114,9	81,0	52,3	46,0	821
2014	85,2	50,2	48,5	58,2	84,8	115,9	116,6	62,4	82,2	91,5	56,4	x	850*
miesiąc roku poprzedniego = 100	101,4	343,8	76,5	52,6	140,2	180,2	184,5	93,7	71,5	113,0	107,8	x	103,5

*Prognoza IERiGŻ- PIB Źródło: Dane CAAC

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2013	6,00	5,52	7,58	7,06	6,14	6,69	6,56	6,40	6,71	5,95	6,65	8,23
2014	6,40	6,50	4,62	8,16	6,35	6,36	6,02	6,62	6,77	5,59	5,67	x
miesiąc roku poprzedniego = 100	106,7	117,8	60,9	115,6	103,4	95,1	91,8	103,4	100,9	93,9	85,3	x

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Średnie ceny zakupu owiec żywych w Polsce

Wyszczególnienie	zł/kg		EUR/kg	
	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową
X 2013	7,5	16,0	1,79	3,81
XI	7,5	16,0	1,80	3,83
XII	8,9	18,9	2,13	4,53
I 2014	7,8	16,7	1,87	3,99
II	8,0	16,9	1,91	4,05
III	8,2	17,4	1,96	4,17
IV	8,6	18,2	2,05	4,36
V	8,4	17,9	2,01	4,28
VI	8,1	17,2	1,96	4,17
VII	8,1	17,3	1,96	4,17
VIII	7,9	16,8	1,88	4,00
IX	7,8	16,6	1,86	3,96
X	7,8	16,6	1,86	3,96
XI	7,7	16,3	1,82	3,86
XII	8,8	18,7	2,09	4,43

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2012/2013	51,66	50,05	52,61	52,55	51,41	51,97	51,54	51,60	51,49	51,44	51,60	51,50
2013/2014	53,04	52,83	52,11	52,08	52,89	52,73	51,57	52,40	53,46	52,90	53,43	53,35
miesiąc roku poprzedniego = 100	102,7	105,6	99,0	99,1	102,9	101,5	100,1	101,6	103,8	102,8	103,5	103,6

Źródło: Dane GUS

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-28 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
UE-28												
2012/13	595,9	542,6	538,6	547,5	560,9	580,8	609,6	634,7	648,7	630,0	581,5	586,8
2013/14	552,3	537,3	534,7	588,6	581,6	582,5	580,9	589,2	602,3	625,0	632,5	660,4
miesiąc roku poprzedniego = 100	92,7	99,0	99,3	107,5	103,7	100,3	95,3	92,8	92,9	99,2	108,8	112,5
Włochy												
2012/2013	612,0	611,7	645,2	588,3	577,5	575,5	589,5	636,5	687,3	707,2	671,3	698,4
2013/2014	572,5	548,6	544,9	657,2	597,8	600,5	616,6	634,2	682,9	682,4	666,1	680,2
miesiąc roku poprzedniego = 100	93,5	89,7	84,5	111,7	103,5	104,3	104,6	99,8	99,4	96,5	99,2	97,4

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec ciężkich w UE-28 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
UE-28												
2012/2013	433,6	432,2	484,4	519,0	538,2	533,2	517,0	496,3	482,7	476,1	483,6	485,9
2013/2014	488,0	490,3	516,0	556,9	575,6	569,6	508,7	482,1	469,4	470,5	493,3	513,2
miesiąc roku poprzedniego = 100	112,5	113,4	106,5	107,3	106,9	106,8	98,4	97,1	97,2	98,8	102,0	105,6
Wielka Brytania												
2012/2013	397,5	411,4	495,4	539,3	575,3	570,7	528,7	483,9	461,6	458,3	474,3	471,9
2013/2014	480,6	499,9	543,8	582,7	607,8	617,9	514,7	471,0	450,0	446,9	482,2	513,9
miesiąc roku poprzedniego = 100	120,9	121,5	109,8	108,0	105,6	108,3	97,4	97,3	97,5	97,5	101,7	108,9

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Wyszczególnienie	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
2012/2013 NZD/szt. 15 kg	59,53	56,70	53,50	50,90	51,52	45,68	63,02	65,35	66,41	65,31	72,20	76,48
2013/2014 NZD/szt. 15 kg	69,35	64,92	65,91	64,95	68,12	58,86	76,22	78,35	78,23	76,94	81,87	82,34
miesiąc roku poprzedniego = 100	116,4	114,5	123,2	127,6	132,2	128,9	120,9	119,9	117,8	117,8	113,4	107,7

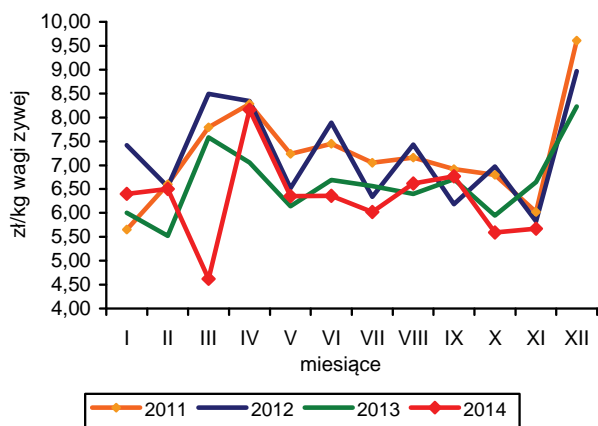
Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków Fencepost, New Zealand.

Tab. 9. Ceny jagniąt w Australii

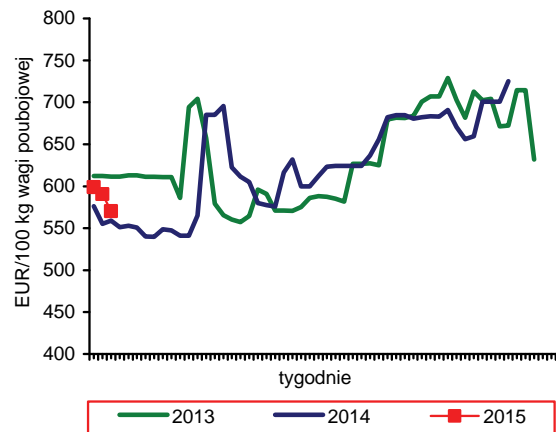
Wyszczególnienie	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
2012/2013 AUD/100 kg cwe	331	346	380	433	408	443	471	497	453	439	398	407
2013/2014 AUD/100 kg cwe	423	423	504	556	572	570	585	551	479	495	438	463
miesiąc roku poprzedniego = 100	127,8	122,3	132,6	128,4	140,2	128,7	124,2	110,9	105,7	112,7	110,1	113,8

Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków MLA, Australia.

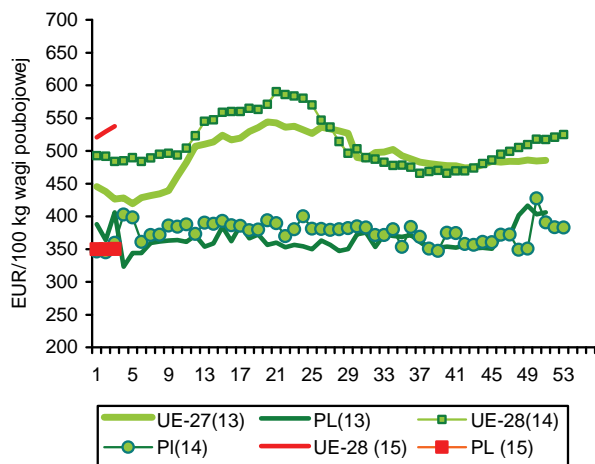
Rys. 1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

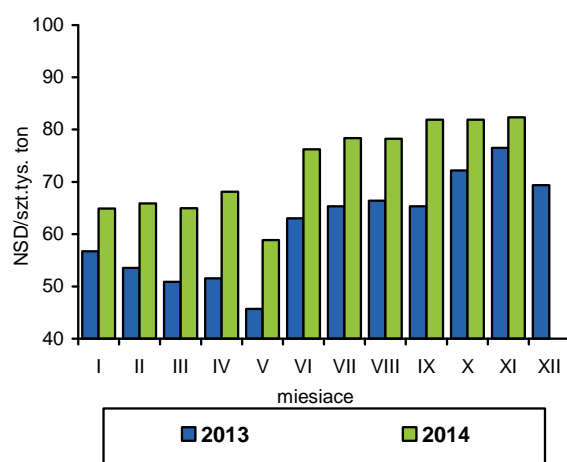
Rys. 2. Ceny jagniąt we Włoszech

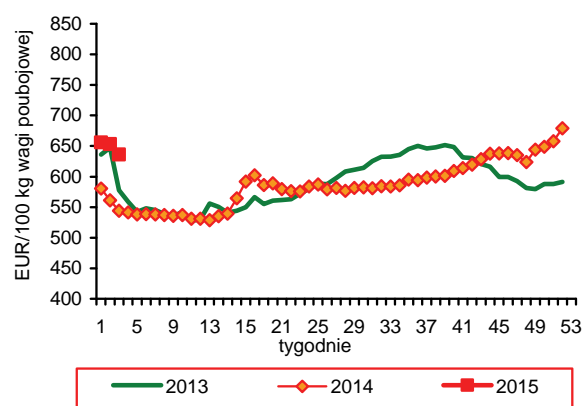
Rys. 3. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-28 i w Polsce

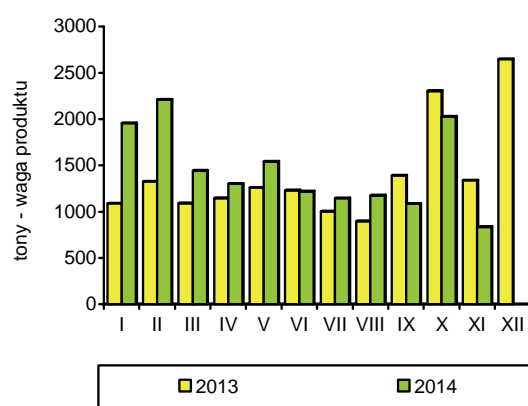
Rys. 4. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Rys. 5. Ceny jagniąt w UE-28

Rys. 6. Unijny import baraniny i jagnięciny z Australii

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

W 2014 r. połowy ryb na Bałtyku wyniosły 118,2 tys. ton i były o 11,7% mniejsze niż w roku poprzednim. Zmniejszyły się przede wszystkim wyładunki szprotów (o 27,7% do 58,5%), a także dorszy (o 4,8% do 11,9 tys. ton) oraz łososi (o 42,1% do 3058 sztuk). Wyraźnie zwiększyły się natomiast połowy śledzi (o 19,3% do 28,1 tys. ton), storni (o 6,3% do 12,6 tys. ton) oraz ryb pozostałych (o 42,1% do 7,0 tys. ton). Około 17% szprotów i 4% śledzi krajowi rybacy wyładowali w portach zagranicznych. Wykorzystanie kwot połowowych wyniosło odpowiednio: dla szprotów 94,3%, śledzi 91,8% i dorszy 55,1%.

Produkcja ryb, przetworów rybnych i owoców morza w dużych zakładach przemysłu rybnego (zatrudnienie powyżej 50 osób) w okresie styczeń-listopad 2014 r. wyniosła 337,9 tys. ton i była o 5,1% mniejsza niż w tym samym okresie roku poprzedniego. Skala spadku wyraźnie malała w ostatnich miesiącach pod wpływem rosnącego przetwórstwa ryb mrożonych, jednak w skali całego roku to właśnie ta grupa towarowa odpowiada za łączny spadek przetwórstwa ryb w Polsce. W okresie styczeń-listopad 2014 r. produkcja ryb mrożonych wyniosła 34,9 tys. ton i była o 35,3% mniejsza niż rok wcześniej, z tego w miesiącach wrzesień-listopad 2014 r. była ponad 9-krotnie większa niż w analogicznym miesiącach 2013 r. Różnice te spowodowane były spadkiem podaży szprotów z połowów własnych i jej zróżnicowanie w poszczególnych miesiącach. Spadek produkcji dotyczył także większości głównych grup produktów. Produkcję wędzonych łososi ograniczono o 6,7% do 47,6 tys. ton, pozostałych ryb wędzonych o 1,6% do 19,1 tys. ton, a przetworów i konserw ze śledzi o 1,4% do 86,8 tys. ton. Wyjątek stanowiły mrożone filety z ryb morskich, których produkcję zwiększono o 7,1% do 24,7 tys. ton oraz wyroby kulinarne i garmazeryjne z ryb, sałatki, pasty itp. (wzrost o 7,9% do 64,9 tys. ton).

Ekspert sektora rybnego w okresie styczeń-listopad 2014 r. wyniósł 328,8 tys. ton o wartości 5,58 mld zł i był odpowiednio o 12,4% mniejszy i o 3,6% większy niż przed rokiem. Znaczny spadek wolumenu wywozu wynikał głównie z ograniczania eksportu burtowego (szprotów bałtyckich oraz ryb poławianych przez flotę dalekomorską) i wpływał głównie na wyniki uzyskiwane w wywozie ryb świeżych i mrożonych. Ekspert podstawowych grup produktów: filetów, ryb wędzonych oraz przetworów i konserw był porównywalny z rokiem poprzednim, przy ponad 5% wzroście jego wartości. Wzrost

cen transakcyjnych dotyczył głównie filetowanych i wędzonych łososi. Import ryb, przetworów rybnych i owoców morza zwiększył się w tym czasie o 2,6% do 463,4 tys. ton, przy wyższej dynamice przyrostu jego wartości (o 6,0% do 5,22 mld zł). Więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego sprowadziliśmy ryb świeżych (o 10,9%) oraz przetworów i konserw (o 7,9%). Mniejszy niż w okresie styczeń-listopad 2013 r. był natomiast przywóz filetów rybnych (o 3,1%). Zmiany cen transakcyjnych importowanych ryb i owoców morza były w 2014 r. zróżnicowane. Niższe ceny niż przed rokiem płacono na rynkach światowych m.in. za tuńczyki, śledzie, morszczuki i makrele, przy wzroście cen krewetek, czarniaków, tilapii, łupaczy i mintajów.

W 2014 r. przeciętne ceny detaliczne ryb, przetworów rybnych oraz owoców morza utrzymały się na poziomie roku poprzedniego, ale w grudniu były niższe niż w końcu 2013 r. o 1,0%. Ryby relatywnie podrożały względem żywności i napojów alkoholowych ogółem, który ceny spadły średniorocznie o 0,9%, w tym zwłaszcza do mięsa i jego przetworów (spadek cen o 1,1%), ale potaniały w relacji do nabiału i jaj (wzrost cen o 2,3%). W 2014 r. w porównaniu z rokiem poprzednim, drożały przede wszystkim owoce morza (o 4-5%), a w mniejszym stopniu ryby świeże lub chłodzone (o 0,3%) oraz przetwory i konserwy (o 0,2%). Spadki cen dotyczyły ryb mrożonych (o 1,1%) oraz ryb solonych, wędzonych i suszonych (o 0,1%).

W okresie trzech kwartałów 2014 r., spośród grup produktów rybnych, których wielkość spożycia monitorowana jest przez GUS, wyraźnie zmniejszyła się w porównaniu z rokiem poprzednim konsumpcja ryb świeżych i chłodzonych (o 12,5%). Nie zmieniła się natomiast konsumpcja ryb mrożonych oraz solonych, suszonych i wędzonych. Wydatki gospodarstw domowych na zakup wszystkich rodzajów ryb i ich produktów (oprócz wymienionych powyżej obejmują jeszcze przetwory i konserwy oraz owoce morza) wyniosły w okresie trzech kwartałów 2014 r. 7,12 zł na mieszkańca miesięcznie i były o 0,8% wyższe niż w tym samym okresie 2013 r.

**Krzysztof
Hryszko**

Tab. 1. Połowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki	
	szprot	śledź	dorsz	plaskie	pozostałe	razem	troć wędrowna	łosoś bałtycki
2010 I-XII	58 837	24 748	12 196	11 229	2 672	109 577	92 945	9 563
2011 I-XII	56 490	29 881	11 861	9 725	2 542	110 497	51 258	6 151
2012 I-XII	63 115	27 114	14 884	10 089	5 198	120 361	36 928	5 805
2013 I-XII	80 986	23 589	12 502	11 863	4 951	133 891	29 402	5 277
2014^{a,b} I-XII	58 531	28 131	11 897	12 615	7 034	118 208	30 616	3 058
2014 ^{a,b} I	3 296	560	915	1 120	55	5 946	1 986	531
II	9 940	1 646	1067	3 013	20	15 686	4 141	337
III	14 326	3 566	987	2 666	379	21 924	4 214	353
IV	13 716	2 475	1 228	1 088	576	19 083	3 041	161
V	7 110	1 721	1 140	434	302	10 707	2 271	180
VI	2 123	2 636	972	544	862	7 137	1 130	1
VII	341	999	204	720	1 743	4 007	632	7
VIII	102	1 343	127	595	1 787	3 954	4 019	4
IX	663	3 907	918	548	644	6 680	1 979	5
X	1 688	4 875	1 341	820	386	9 110	2 810	61
XI	2 996	3 216	1 640	565	193	8 610	3 933	176
XII	2 230	1 187	1 358	502	87	5 364	1 460	1 242
Wskaźnik zmian (%)								
<u>XII 2014</u> <u>XII 2013</u>	x	428,5	61,8	66,4	73,7	160,3	35,2	46,3
<u>I-XII 2014</u> <u>I-XII 2013</u>	72,3	119,3	95,2	106,3	142,1	88,3	104,1	57,9

^a dane nieostateczne, ^b stan bazy na dzień 04.05.2015 r.

Źródło: Morski Instytut Rybacki na podstawie danych MRiRW.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				razem	w tym			
					śledzie	sardynki i szproty	makrele	
2010 I-XII	10 516	41 335	104 398	165 431	93 393	10 920	9 825	321 680
2011 I-XII	8 384	36 228	82 449	182 415	97 385	12 191	11 110	309 476
2012 I-XII	7 607	69 646	85 908	191 346	99 447	12 614	9 596	354 507
2013 I-XII	8 370	93 081	92 340	194 880	97 542	13 388	9 285	388 671
2013 XI	1 018	4 167	9 567	19 314	10 866	1 090	800	34 066
XII	901	3 070	11 866	16 901	9 562	891	685	32 738
2014 I	719	5 640	6 504	16 387	7 297	1 306	892	29 250
II	916	7 881	6 784	17 387	8 590	1 356	793	32 968
III	767	13 077	7 702	18 846	9 423	1 252	825	40 392
IV	964	9 594	8 089	16 096	7 871	1 161	754	34 743
V	816	5 560	5 760	14 646	6 065	934	926	26 782
VI	511	4 053	5 171	13 529	5 950	660	874	23 264
VII	262	3 014	5 909	13 028	6 465	604	821	22 213
VIII	192	3 374	6 156	14 322	6 474	761	918	24 044
IX	333	5 103	6 882	18 038	8 420	997	960	30 356
X	910	7 189	8 281	19 313	9 721	1 039	1 092	35 693
XI	1 648	6 841	9 762	19 968	10 508	971	884	38 219
Wskaźnik zmian (%)								
<u>XI 2014</u> <u>XI 2013</u>	161,9	164,2	102,0	103,4	96,7	89,1	110,5	112,2
<u>I-XI 2014</u> <u>I-XI 2013</u>	107,6	79,2	95,7	102,0	98,6	88,3	113,2	94,9

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej, które złożyły sprawozdania

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)^a

Miesiące	Eksport ^a					Import				
	razem	przetwory i konserwy	filety i mięso	ryby solone, suszone i wędzone	ryby mrożone	razem	filety i mięso	ryby mrożone	przetwory i konserwy	ryby świeże lub chłodzone
2010 I-XII	325,9	96,0	55,2	37,8	66,9	465,9	189,3	86,9	38,1	113,1
2011 I-XII	351,5	113,9	53,7	38,6	64,5	450,9	185,2	86,3	36,7	113,1
2012 I-XII	364,7	114,9	60,0	45,9	75,1	465,5	176,4	77,5	37,5	140,6
2013 I-XII	407,4	115,7	65,8	52,9	89,4	504,9	188,2	96,0	42,6	139,8
2013 XI	30,3	10,5	5,9	5,3	4,5	54,8	22,2	9,8	4,9	14,4
XII	32,2	10,7	5,7	6,2	5,8	53,0	20,4	9,2	3,4	16,1
2014 ^b I	28,3	10,0	5,1	4,0	6,0	43,2	16,5	10,1	4,7	9,1
II	29,6	10,7	5,7	3,7	5,5	41,8	13,7	10,1	3,9	11,3
III	32,6	10,5	5,9	4,3	5,4	47,0	15,4	9,5	4,7	14,3
IV	32,5	9,9	5,8	4,8	3,9	40,7	12,6	7,6	3,1	13,6
V	31,3	8,7	5,5	3,7	7,4	34,9	11,1	5,3	2,8	12,4
VI	29,9	8,6	4,9	3,5	7,7	32,4	10,2	4,5	2,8	11,6
VII	26,1	8,7	4,9	4,1	4,2	34,0	11,4	5,4	3,5	10,8
VIII	27,2	8,4	4,6	3,4	7,2	33,0	11,9	4,9	2,9	10,7
IX	26,5	10,1	5,1	4,0	2,9	46,5	16,8	8,1	4,4	14,2
X	33,0	10,4	7,1	5,1	5,2	54,0	20,5	11,4	4,5	13,9
XI	31,8	11,0	5,8	5,3	4,9	55,9	22,5	9,0	4,9	15,1
Wskaźnik zmian (%)										
XI 2014 XI 2013	104,8	104,9	98,2	100,8	109,4	102,0	101,2	92,1	99,1	104,8
I-XI 2014 I-XI 2013	87,6	101,9	100,4	98,4	72,1	102,6	96,9	98,9	107,6	110,8

^a z eksportem burtowym ^b dane wstępne

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia 03049923 ^b		Mrożona makrela 03035410 ^b			Filety mrożone			Łosoś świeży 03021400 ^b	Konserwy z tuńczyka 160414 ^b
						mintaj 03047500 ^b	panga 03046200 ^b	morszczuk 03047415 ^b		
	Norwegia	Islandia	Holandia	W. Brytania	Norwegia	Chiny	Wietnam	Argentyna	Norwegia	Tajlandia
2010 I-XII	3,77	3,68	4,15	4,36	4,26	6,27	5,89	9,40	19,21	9,65
2011 I-XII	6,03	6,42	5,49	5,24	5,17	6,13	6,73	11,53	17,86	10,47
2012 I-XII	7,87	7,71	5,82	6,36	5,79	6,66	6,79	12,17	15,89	14,66
2013 I-XII	6,29	6,31	5,37	5,71	5,41	6,42	5,74	11,53	22,10	14,36
2013 XI	6,20	5,91	5,68	6,09	4,83	5,72	5,39	11,16	20,73	13,90
XII	5,91	5,46	5,85	6,69	4,63	5,90	5,40	11,08	24,85	13,55
2014 ^a I	5,91	5,65	6,54	6,17	5,34	6,57	5,43	10,67	25,11	12,67
II	5,84	5,59	6,28	5,98	5,27	6,38	5,28	11,44	24,58	13,71
III	5,52	5,29	5,92	6,09	6,29	6,47	5,50	11,15	23,05	13,13
IV	5,99	5,41	6,28	6,05	5,88	7,06	6,11	11,08	23,50	11,55
V	5,41	4,91	6,00	6,38	5,67	7,69	5,82	10,88	21,69	12,47
VI	4,89	4,87	5,27	5,66	5,69	7,50	6,45	10,93	19,22	12,50
VII	5,17	4,89	5,30	5,62	5,58	7,27	5,88	11,14	19,87	11,34
VIII	5,12	4,89	5,18	5,62	5,77	7,18	5,75	11,89	18,16	12,01
IX	5,02	5,59	4,45	5,59	5,14	6,92	6,46	11,51	18,81	12,48
X	4,98	6,50	4,20	5,36	4,46	6,89	5,88	11,82	18,95	12,53
XI	6,50	6,37	4,16	4,54	4,63	5,88	5,93	12,18	20,45	11,35
Wskaźnik zmian (%)										
XI 2014 XI 2013	104,9	107,8	73,2	74,6	95,8	102,8	110,1	109,1	98,7	81,6
I-XI 2014 I-XI 2013	86,2	90,9	97,9	103,6	96,0	104,5	100,9	97,7	96,9	85,2

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie CAAC.

Tab. 5. Ceny ryb w eksporcie (zł/kg)

Miesiące	Konserwy ze śledzi 16041291 ^b	Filety z dorsza 03047190 ^b			Łosoś wędzony 03054100 ^b	Pstrąg wędzony 03054300 ^b	Krewetki przetw. 160521 ^b	Flądra mrożona 03033910 ^b	Szprotki świeże 03024390 ^b
	Niemcy	Wielka Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Ukraina	Dania
2010 I-XII	7,52	17,37	18,38	17,91	44,75	36,45	42,46	2,57	0,50
2011 I-XII	7,25	21,82	18,97	18,71	49,39	43,02	36,71	2,50	0,85
2012 I-XII	13,25	22,56	19,76	19,42	42,27	44,64	47,68	3,35	0,97
2013 I-XII	11,07	19,89	20,61	18,2	49,9	45,44	50,36	3,21	1,17
2013 XI	10,37	19,75	19,68	17,71	52,19	49,05	48,82	-	-
XII	10,39	19,43	19,72	16,87	53,92	48,98	46,24	2,73	-
2014 ^a I	10,13	23,18	19,31	15,48	54,23	48,83	43,07	2,58	-
II	9,80	23,48	19,78	16,33	54,92	49,12	43,44	2,63	1,89
III	9,78	18,78	19,57	17,23	55,17	48,68	47,48	2,57	1,64
IV	9,94	20,29	19,23	17,07	54,84	49,79	47,37	2,31	1,56
V	9,40	25,04	19,94	15,74	54,28	50,88	56,10	2,55	1,51
VI	9,44	19,95	14,97	16,75	53,30	50,39	70,04	2,60	1,31
VII	9,14	18,05	19,27	16,60	53,30	48,96	74,55	2,54	1,34
VIII	9,52	20,83	20,35	20,77	53,70	49,11	68,20	2,40	1,34
IX	9,13	18,83	15,79	20,59	54,37	51,98	57,98	2,34	1,34
X	9,10	20,09	18,15	18,73	54,95	51,57	55,13	2,57	1,56
XI	8,92	20,84	19,22	19,67	56,72	53,96	58,07	2,64	1,70
Wskaźnik zmian (%)									
XI 2014 XI 2013	86,0	105,5	97,7	111,0	108,7	110,0	119,0	x	x
I-XI 2014 I-XI 2013	85,2	101,2	91,9	96,2	110,7	111,8	105,9	80,1	135,0

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy		Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morszczuka		Filety z mintaja		Śledź solony, odglowiony niepatroszony		Platy/filety ze śledzi	
2010 I-XII	9,38	-	11,10	60%	10,80	62%	7,02	46%	6,41	69%	7,23	65%
2011 I-XII	11,46	-	12,31	59%	12,39	65%	8,60	-	7,56	75%	9,18	75%
2012 I-XII	11,41	-	12,31	56%	13,95	65%	9,26	-	9,20	73%	12,73	79%
2013 I-XII	10,84	-	12,62	57%	14,13	65%	8,77	-	9,67	75%	12,02	75%
2014 I-XII	10,43	-	12,82	58%	14,35	66%	10,13	-	9,73	76%	10,49	69%
2014 I	10,40	-	12,84	57%	14,51	66%	10,04	-	9,97	78%	10,98	71%
II	10,33	-	12,97	58%	14,56	67%	9,83	-	9,72	76%	10,68	69%
III	10,47	-	12,90	58%	14,65	67%	9,93	-	9,73	76%	10,69	70%
IV	10,48	-	13,06	59%	14,65	67%	9,85	-	9,69	76%	10,20	67%
V	10,63	-	12,62	57%	14,68	68%	9,84	-	9,83	77%	10,49	69%
VI	10,83	-	12,68	58%	14,19	65%	10,26	-	9,70	76%	10,43	69%
VII	10,77	-	12,62	57%	14,14	65%	10,19	-	9,68	76%	10,39	68%
VIII	10,80	-	12,56	57%	14,16	65%	10,18	-	9,72	76%	10,35	68%
IX	10,97	-	12,73	57%	14,16	65%	10,21	-	9,64	75%	10,26	68%
X	10,83	-	12,98	58%	14,16	65%	10,31	-	9,62	76%	10,22	67%
XI	9,29	-	12,78	58%	14,16	65%	10,44	-	9,81	78%	10,39	69%
XII	9,30	-	13,08	59%	14,16	65%	10,53	-	9,65	77%	10,83	72%
Wskaźnik zmian (%)												
XII 2014 XII 2013	88,2	x	99,3	x	97,5	x	113,0	x	97,3	x	98,2	x
I-XII 2014 I-XII 2013	96,2	x	101,6	x	101,5	x	115,6	x	100,6	x	87,3	x

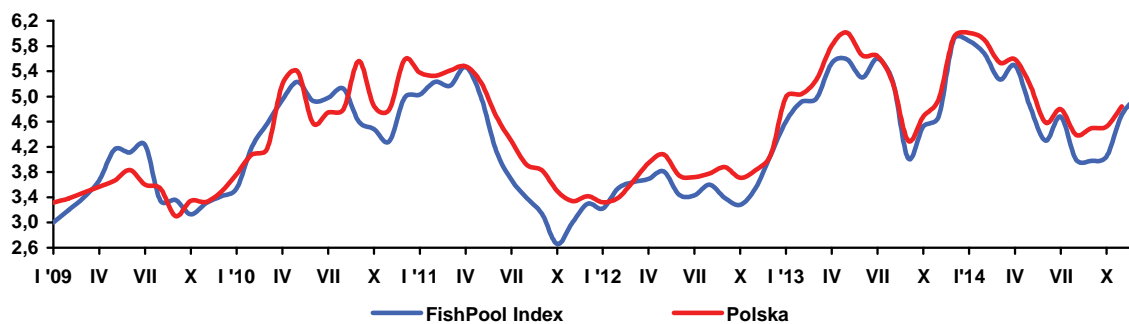
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

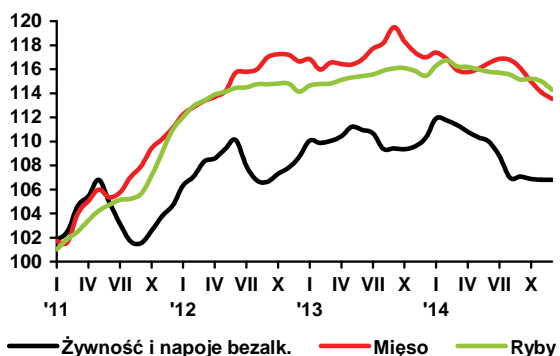
Miesiące	Filety mrożone			Ryby wędzone			Konserwy			Platy śledziowe	Karp świeży
	morszczuk	panga	dorsz	łosoś	pstrąg	makrela	filety ze śledzia w śmietanie	sardynki w oleju	tuńczyk w sosie wł.		
2010I-XII	17,46	12,75	21,37	71,60	27,27	14,75	16,45	21,62	26,23	11,13	13,45
2011I-XII	18,93	12,97	23,70	74,89	30,38	16,07	17,52	22,61	26,88	12,31	14,52
2012I-XII	21,42	13,67	26,76	75,30	32,10	17,62	20,10	25,06	29,82	16,02	15,15
2013I-XII	21,83	13,20	26,65	75,66	31,94	16,54	20,95	27,50	33,41	16,05	14,60
2014I-XII	21,76	12,58	26,97	77,54	31,88	16,72	20,77	27,87	34,06	15,24	14,11
2014I	21,87	12,84	26,18	77,90	32,14	16,91	20,90	28,19	34,12	15,55	13,85
II	21,85	12,74	26,25	78,70	32,07	16,95	21,10	28,19	34,23	15,56	14,25
III	21,79	12,63	26,31	77,70	31,79	16,80	21,03	28,00	34,29	15,33	14,36
IV	21,74	12,64	26,43	77,50	31,98	16,74	20,97	27,94	34,12	15,25	14,49
V	21,66	12,56	26,67	78,20	32,08	16,86	20,80	27,75	34,29	15,24	-
VI	21,66	12,50	26,85	78,00	31,87	16,87	20,62	27,69	34,18	15,21	-
VII	21,81	12,52	26,96	78,30	31,96	16,81	20,70	27,62	34,00	15,20	-
VIII	21,75	12,46	27,07	77,70	31,85	16,75	20,72	27,75	34,06	15,14	-
IX	21,74	12,42	27,40	76,90	31,57	16,62	20,77	27,94	33,88	15,16	-
X	21,76	12,49	27,57	76,60	31,71	16,66	20,90	27,75	33,94	15,16	14,43
XI	21,75	12,57	27,79	76,40	31,80	16,48	20,57	27,94	33,88	15,08	14,54
XII	21,76	12,54	28,17	76,60	31,79	16,24	20,27	27,81	33,82	14,99	12,87
Wskaźnik zmian (%)											
XII 2014 XII 2013	99,6	97,1	105,7	99,1	98,7	96,3	97,8	99,5	98,6	96,1	95,2
I-XII 2014 I-XII 2013	99,7	95,3	101,2	102,5	99,8	101,1	99,2	101,4	102,0	94,9	96,7

Źródło: Dane GUS.

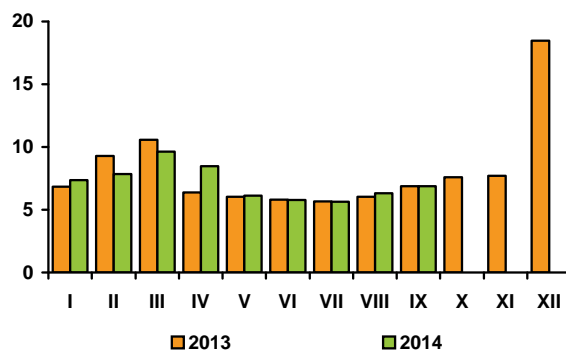
Rys. 1. Cena świeżych lososi norweskich (na podstawie FishPool, 3-6 kg) i średnie ceny płacone przez krajowych importerów (EUR/kg)

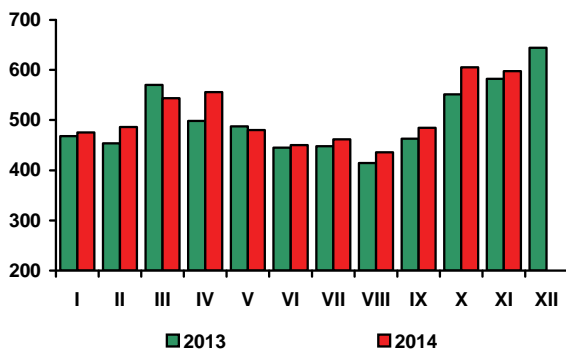
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2010=100)

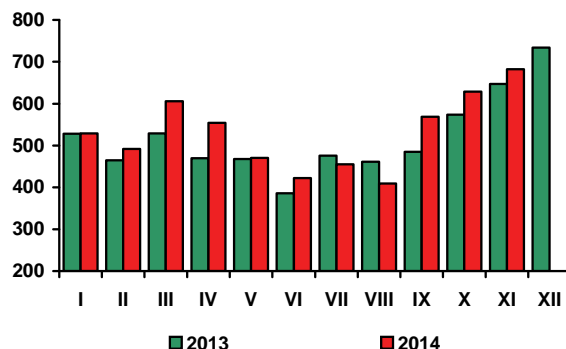
Rys. 3. Przeciętne miesięczne wydatki na zakup ryb i przetworów rybnych (w zł/osobę/)

Rys. 4. Eksport ryb i produktów rybnych (mln zł)

Rys. 5. Import ryb i produktów rybnych (mln zł)

Źródło: Rys. 1-4 - European Price Report, rys. 5-6 - dane GUS, rys. 7-8 - dane CAAC.

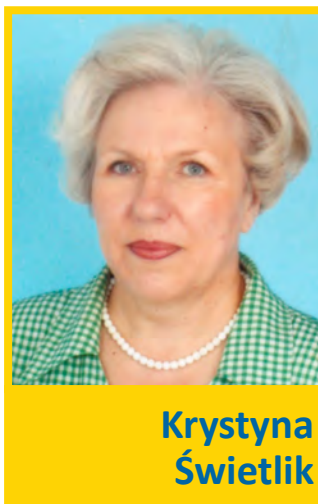
W grudniu 2014 r. ceny żywności i napojów bezalkoholowych utrzymały się na poziomie z poprzedniego miesiąca, podczas gdy łączne ceny towarów i usług konsumpcyjnych zmalały o 0,3%. Zmiany cen poszczególnych grup artykułów żywnościowych były różnokierunkowe. Wzrosły ceny warzyw (o 3,9%), jaj (o 0,6%) i owoców (o 0,2%), o czym zdecydowały czynniki sezonowe. Spośród warzyw podrożały głównie warzywa świeże (średnio o 7,7%), tym m.in.: kalafiorowe (o 39,5%), pomidory (o 19,3%), sałata (o 5,6%) oraz cebula i marchew (o 3-4%). Wydatnie, bo o 34,6% zwiększyły się ceny owoców jagodowych, przy spadku cen wszystkich pozostałych owoców, w tym cytrusowych i pestkowych po 11,3% a bananów o 3,6%. Nieznacznie wzrosły ceny ryżu i mięsa wołowego (po 0,2%). Ceny wszystkich pozostałych grup produktów spożywczych spadły. Ceny cukru obniżyły się o 2,2%, tłuszczów jadalnych o 1,5%, mięsa wieprzowego o 1%, ryb i owoców morza o 0,6%, przetworów mięsnych i wędlin oraz wyrobów cukierniczych po 0,4%, artykułów mleczarskich o 0,2%, a pieczywa i makaronów o 0,1%. Ceny napojów bezalkoholowych zmalały o 0,4%.

W grudniu 2014 r. ceny detaliczne żywności i napojów bezalkoholowych były o 3,2% niższe, w tym żywności o 3,5% niższe niż w analogicznym miesiącu przed rokiem, przy stabilizacji cen napojów bezalkoholowych. Najbardziej spadły ceny cukru (o 32,8%) i warzyw (o 13,2%). Ziemiaki potaniały o 46,4%, cebula o 28,5%, kapusta o 26,8%, marchew i ogórki świeże po 25,1%, buraki o 15,8%, a sałata o 7,7%. Więcej trzeba było zapłacić tylko za warzywa kalafiorowe (o 13,3%), pomidory (o 2,8%) i mrożonki warzywne (o 0,5%). Ceny tłuszczów jadalnych zmalały średnio o 5,2%, w tym tłuszczów wieprzowych o blisko 11,0%, masła o 7,3%, olejów roślinnych o 4,1%, a margaryny o 2,6%. Tańsze niż rok wcześniej były: mąka (o 4,4%), ryż (o 3,6%) oraz kasze i ziarna zbóż (o 1,8%). Ceny owoców obniżyły się średnio o 3,5%. Potaniały zwłaszcza owoce krajowe, w tym najbardziej jabłka (o 27,7%), przy minimalnej redukcji cen cytrusów (o 0,1%) i stabilizacji cen bananów. Spadek cen mięsa, podrobów i przetworów mięsnych wyniósł 2,9%. W grudniu 2014 r. mniej niż przed rokiem konsumenci płacili m.in. za wieprzowinę (o 7,5%), drób (o 2,1%) oraz przetwory mięsne i wędliny (o 1,3%), więcej natomiast – za mięso wołowe (o 1,3%). Ceny jaj zmalały o 1,7%, a ryb i owoców morza o 1,0%, w tym ryb świeżych o 1,5%, wędzonych i solonych o 2,1%, przy wzroście cen owoców morza o 1,7%. Przeciętne ceny artykułów mleczarskich obniżyły się o 0,7%. Spadkowi cen serów dojrzewających i topionych (o 2,7%) oraz mleka (o 0,9%) towarzyszył niewielki wzrost cen pozostałych przetworów mlecznych (jogurtów o 0,6%, serków twarogowych smakowych, napojów i deserów mlecznych o 0,4% i twarogów o 0,3%). Nieznacznie zmniejszyły się ceny makaronów (o 0,3%) i pieczywa (o 0,2%). Wzrosły ceny czekolady (o 2,7%) i wyrobów cukierniczych (o 0,4%), kakao w proszku (o 4,8%), kawy (o 1,3%) i herbaty (o 0,3%).

W 2014 r. średni poziom cen żywności i napojów bezalkoholowych był o 0,9% niższy niż w roku poprzednim (wobec wzrostu o 2,0% w 2013 r.), podczas gdy łączne ceny towarów i usług konsumpcyjnych kształtowały się na poziomie zbliżonym do notowanego przed rokiem. Istotnie podrożały napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe (o 3,7%), towary i usługi związane z użytkowaniem mieszkania i nośnikami energii (o 1,4%, przy wzroście cen nośników energii o 0,1%), towarów i usług w zakresie restauracji i hoteli (o 1,4%) oraz związanych z rekreacją i kulturą (o 1,0%). Nieco wyższe niż w roku poprzednim były ceny towarów i usług związanych z łącznością i zdrowiem (po 0,2%). Spadły ceny odzieży i obuwi (o 4,7%), towarów i usług związanych z edukacją (o 3,8%), oraz transportem (o 2,3%, w tym paliw do prywatnych środków transportu o 3,4%).

Spośród artykułów żywnościowych najbardziej potaniały: cukier (o 28,8%), jaja (o 6,3%), tłuszcze zwierzęce wieprzowe (o 6,2%), warzywa (o 3,6%) i ryż (o 3,5%). Niższe niż w 2013 r. były ceny olejów roślinnych i owoców (po 2,8%), głównie w wyniku istotnej redukcji cen jabłek (o 11%) i owoców cytrusowych (o 2,4%). Mniej niż przed rokiem płacono również za mąkę (o 2,6%) oraz artykuły mięsne i margaryny (o 1,1%). Ceny mięsa wieprzowego zmalały o 3,0%, drobiowego o 2,8%, a wołowego o 1,1%, przy wzroście cen wędlin o 0,3%. Przeciętny poziom cen kasz i ziaren zbóż obniżył się o 0,6% a pieczywa o 0,2%. Ceny ryb i owoców morza nie zmieniły się. Wzrosły natomiast ceny artykułów mleczarskich (o 3,8%), w tym mleka o 5%, serów dojrzewających o 4,2% i twarogów o 2,4%. Przeciętny poziom cen masła podniósł się o 2,5%, makaronów o 0,8%, mięsa wołowego o 0,7%, a czekolady i wyrobów cukierniczych o 0,6%.

Spadek cen detalicznych żywności, wzrost siły nabywczej płac, rent i emerytur oraz pozytywne tendencje na rynku pracy sprzyjały **wzrostowi popytu na żywność**. W grudniu 2014 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw było o 9,4% wyższe, a w okresie styczeń-grudzień ub. roku - o 3,7% wyższe niż w analogicznych okresach 2013 r. Siła nabywcza płac w sektorze przedsiębiorstw wzrosła: w grudniu 2014 r., w stosunku do grudnia 2013 r. o 4,7% (wobec wzrostu o 2,1% odpowiednio rok wcześniej), a w 2014 r. w porównaniu z rokiem poprzednim o 3,7% (wobec

**Krystyna
Świetlik**

**Paweł
Wyrzykowski**

wzrostu o 2,0% w 2013 r.). W tempie zbliżonym do wzrostu realnych płac zwiększyła się siła nabywcza emerytur i rent brutto w systemie pracowniczym. Poprawiła się sytuacja na rynku pracy. Kontynuowany był wzrost zatrudnienia. W grudniu 2014 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw było o 1,1% wyższe niż w analogicznym okresie 2013 r. W końcu 2014 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy była o 15,4% mniejsza niż przed rokiem, a stopa rejestrowanego bezrobocia wyniosła 11,5%, wobec 13,4% w końcu 2013 r. Zjawiska te znalazły odzwierciedlenie we wzroście sprzedaży detalicznej.

W grudniu 2014 r., w porównaniu z grudniem 2013 r., **sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych**, w cenach stałych, zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe o liczbie pracujących powyżej 9 osób zwiększyła się o 8,0%, a w okresie styczeń-grudzień ub. roku była o 4,8% większa niż przed rokiem, wobec wzrostów o 1,1% i 0,3% odpowiednio rok wcześniej.

pozytywne tendencje w gospodarce powinny się utrzymać w nadchodzących miesiącach. Jeśli średnie nominalne tempo wzrostu płac będzie się kształtowało na poziomie 3,0%-4,0% w ujęciu rocznym, to przy spodziewanej deflacji (utrzymującej się przynajmniej do połowy 2015 r.) oznaczać to będzie wzrost realnej siły nabywczej wynagrodzeń. W kierunku spadku cen konsumpcyjnych oddziaływać będą m.in. niższe ceny paliw oraz stagnacja cen żywności. Wzrost wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw połączony z systematycznym wzrostem zatrudnienia oraz sygnalizowana w styczniowych badaniach koniunktury GUS poprawa nastrojów konsumentów pozwalają prognozować **dalszy wzrost konsumpcji prywatnej, w tym także konsumpcji żywności**.

Według metodologii Eurostatu, w grudniu 2014 r., ceny towarów i usług konsumpcyjnych obniżyły się w ujęciu rocznym w UE-28 o 0,1%, w strefie euro o 0,2%, a w Polsce o 0,6%. W UE-28 ceny żywności i napojów bezalkoholowych od maja 2014 r. utrzymują się na niższym poziomie niż w roku poprzednim. W grudniu 2014 r. w UE-28 były one o 0,8% niższe niż w grudniu 2013 r., w tym najgłębsze spadki odnotowano w Polsce (o 3,1%), Irlandii (o 2,6%), na Cyprze (o 2,1%), w Chorwacji (o 1,9%) i Wielkiej Brytanii (o 1,7%). Wzrost cen żywności odnotowano jedynie w Szwecji (o 1,6%), Austrii (o 0,9%) oraz na Litwie (o 0,1%). W grudniu 2014 r. w porównaniu z grudniem 2013 r., w UE-28 obniżyły się ceny warzyw (o 6,0%) olejów i tłuszczów (o 3,5%), cukru i wyrobów cukierniczych (o 0,9%), mięsa (0,7%), produktów zbożowych (o 0,2%), mleka, serów i jaj (o 0,1%). Zwykowały natomiast, ceny owoców (o 0,5%) oraz ryb i owoców morza (o 1,6%).

Według FAO w grudniu 2014 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, światowe ceny żywności obniżyły się o 1,7%. W największym stopniu, bo o 4,8% potaniał cukier, co związane jest ze spadkiem cen ropy naftowej, a w konsekwencji zmniejszeniem zapotrzebowania na surowiec do produkcji bioetanolu. Również obniżenie cen olejów roślinnych o 2,4% można tłumaczyć spadkiem cen ropy naftowej, która prowadziła do zmniejszenia popytu na olej palmowy do produkcji biodiesla. Produkty mleczarskie potaniały dziesiąty miesiąc z rzędu, w grudniu 2014 r. o 2,3%. Ceny produktów mięsnych obniżyły się o 1,9%. Jediną grupą produktów, które podrożały były artykuły zbożowe (o 0,4%). W grudniu 2014 r., przeciętny światowy poziom cen żywności był o 8,5% niższy niż w analogicznym miesiącu poprzedniego roku. Zdecydował o tym spadek cen artykułów mleczarskich o 34,1%, olejów roślinnych o 17,8%, cukru o 6,7% i artykułów zbożowych o 4,7%, przy wzroście cen artykułów mięsnych o 9,9%.

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu 2014 r.

Wyszczególnienie	XII 2014		I - XII 2014
	XI 2014 =100	XII 2013=100	I - XII 2013 = 100
O G Ó Ł E M	99,7	99,0	100,0
Żywność i napoje bezalkoholowe	100,0	96,8	99,1
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	99,9	103,5	103,7
Odzież i obuwie	98,9	95,0	95,3
Mieszkanie	100,0	100,4	101,1
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	100,0	100,5	101,4
w tym nośniki energii	99,9	100,2	100,1
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	99,9	99,8	99,9
Zdrowie	100,0	99,4	100,2
Transport	97,6	93,5	97,7
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	95,2	89,8	96,6
Łączność	100,0	103,0	100,2
Rekreacja i kultura	100,0	101,3	101,0
Edukacja	100,0	101,3	96,2
Restauracje i hotele	100,1	101,3	101,4
Inne towary i usługi	100,1	99,6	99,8

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w grudniu 2014 r.

Wyszczególnienie	XII 2014		I-XII 2014
	XI 2014 = 100	XII 2013=100	I-XII 2013=100
Żywność (bez napojów)	100,0	96,5	99,1
Pieczywo i produkty zbożowe	99,8	99,7	100,1
Pieczywo	99,9	99,8	99,8
Ryż	100,2	96,4	96,5
Makarony i produkty makaronowe	99,9	99,7	100,8
Mięso i przetwory	99,5	97,1	98,9
Mięso wieprzowe	99,0	92,5	97,0
Mięso wołowe	100,2	101,3	100,7
Drób	99,7	97,9	97,2
Przetwory mięsne i wędliny	99,6	98,7	100,3
Ryby i owoce morza	99,4	99,0	100,0
Mleko, sery i jaja	99,9	99,1	102,3
Artykuły mleczarskie	99,8	99,3	103,8
Mleko	99,9	99,1	105,0
Sery twarogowe	99,7	100,3	102,4
Sery dojrzewające i topione	99,6	97,3	104,2
Jaja	100,6	98,3	93,7
Oleje i pozostałe tłuszcze	98,5	94,8	99,7
Masło	98,8	92,7	102,5
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	98,8	89,1	93,8
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	97,8	97,4	98,9
Oleje roślinne	98,9	95,9	97,2
Owoce	100,2	96,5	97,2
Jabłka	99,5	72,3	89,0
Owoce cytrusowe	88,7	99,9	97,6
Banany	96,4	100,0	102,1
Warzywa	103,9	86,8	96,4
Ziemniaki	98,8	53,6	92,8
Cukier, dzem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	99,5	93,5	93,5
Cukier	97,8	67,2	71,2
Napoje bezalkoholowe	99,6	100,0	99,7

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2011	101,7	100,7	102,1	100,8	101,3	98,2	98,3	98,6	99,8	101,0	101,2	100,8
	2012	101,6	100,7	101,2	100,2	100,8	100,7	98,0	98,9	99,9	100,6	100,5	100,8
	2013	101,3	98,8	100,1	100,4	100,7	99,7	99,7	98,8	100,0	99,9	100,2	100,7
	2014	101,5	99,8	99,7	99,5	99,6	99,7	98,9	98,4	100,1	99,8	99,9	100,0
Pieczywo i produkty zbożowe	2011	100,9	101,2	102,0	100,4	100,4	100,1	100,0	100,1	100,1	100,5	100,2	100,0
	2012	100,4	100,1	100,2	100,3	100,2	100,1	100,0	100,2	100,0	100,1	100,1	100,0
	2013	100,4	100,2	99,9	100,1	100,0	99,9	100,2	99,9	99,9	100,0	100,0	100,0
	2014	100,2	99,9	99,9	99,9	100,2	99,8	100,0	100,0	99,9	100,1	99,9	99,8
Mięso	2011	101,7	99,9	102,3	101,0	100,9	99,4	100,4	101,2	100,8	101,4	100,7	100,8
	2012	101,0	100,6	100,4	100,3	100,4	101,3	100,1	100,2	100,9	100,2	100,0	99,5
	2013	100,2	99,3	100,5	99,9	99,9	100,4	100,7	100,4	101,1	99,0	99,2	99,6
	2014	100,4	99,5	99,2	99,8	100,3	100,4	100,3	99,9	99,4	99,0	99,2	99,5
Ryby i owoce morza	2011	101,0	100,9	100,6	100,9	100,8	100,5	100,4	100,1	100,4	101,4	101,8	101,8
	2012	100,0	100,8	100,4	100,9	100,2	100,3	100,0	100,2	100,0	100,0	100,0	99,4
	2013	100,4	100,1	100,0	100,3	100,2	100,1	100,1	100,3	100,2	100,0	99,8	99,7
	2014	100,7	100,4	99,6	100,0	99,8	99,8	99,9	99,8	99,7	100,1	99,8	99,4
Mleko, sery, jaja	2011	100,6	100,2	100,6	100,3	100,3	100,0	100,4	100,4	100,2	100,6	100,5	100,8
	2012	100,8	100,6	103,8	101,7	98,9	99,0	99,6	99,6	100,0	100,3	100,3	100,3
	2013	100,4	100,1	99,6	99,7	99,7	99,7	100,2	100,1	101,0	100,8	100,5	100,5
	2014	101,0	100,4	100,0	99,7	100,0	99,7	99,5	99,7	99,9	99,8	99,7	99,9
Tłuszcze	2011	100,6	100,3	101,6	100,6	100,9	100,9	100,8	101,0	100,0	100,6	100,9	100,7
	2012	100,7	100,0	100,5	99,0	99,2	99,2	100,0	99,4	100,1	101,2	100,4	100,3
	2013	100,9	99,8	99,4	99,9	100,4	100,6	100,4	100,8	100,7	100,4	100,1	99,5
	2014	100,6	100,1	99,5	98,8	100,6	99,1	100,0	99,3	99,5	99,7	99,1	98,5
Owoce	2011	100,7	101,6	100,2	99,6	106,0	101,6	98,2	88,3	93,8	100,6	100,5	100,1
	2012	107,5	101,8	99,2	102,3	103,4	107,5	98,0	91,6	95,9	100,0	97,8	101,0
	2013	105,7	99,8	98,3	102,9	106,5	105,0	98,4	95,0	93,5	95,0	99,5	100,3
	2014	107,3	101,0	103,1	100,7	102,0	97,1	96,0	94,2	99,9	97,8	97,6	100,2
Warzywa	2011	105,1	100,9	101,6	102,7	105,4	85,6	82,4	86,1	98,3	103,5	109,1	104,7
	2012	106,8	103,0	104,0	97,0	106,2	100,2	80,7	91,0	97,9	105,6	106,8	111,9
	2013	107,3	100,0	102,5	102,4	104,5	94,7	95,9	89,7	99,1	103,9	104,5	108,9
	2014	106,9	99,3	98,2	98,3	93,3	99,4	90,6	86,6	103,7	102,8	105,1	103,9
Cukier i wyroby cukiernicze	2011	101,7	102,7	111,4	101,5	97,8	97,5	99,0	99,8	99,7	100,7	100,5	100,2
	2012	100,4	100,5	100,3	100,5	100,1	100,2	100,2	100,1	100,3	100,0	99,8	99,5
	2013	100,3	99,4	99,7	100,0	99,7	99,7	99,3	99,4	99,8	99,6	99,8	98,7
	2014	100,2	99,0	99,3	97,8	100,0	99,4	99,5	99,4	99,9	99,9	99,5	99,5
Cukier	2011	104,0	109,6	139,4	104,7	92,8	92,3	95,7	98,1	98,0	100,6	101,0	100,3
	2012	99,8	100,6	100,1	100,5	99,8	100,0	100,0	99,9	100,4	99,9	99,6	99,3
	2013	99,9	98,7	99,2	99,4	99,3	98,7	96,3	97,2	98,9	98,8	98,0	96,7
	2014	98,0	96,2	96,5	92,2	97,9	96,3	96,8	96,5	97,6	98,5	96,8	97,8
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2011	101,2	100,2	100,9	100,5	100,6	99,6	99,7	100,0	100,1	100,7	100,7	100,4
	2012	100,7	100,4	100,5	100,6	100,2	100,2	99,5	99,7	100,1	100,4	100,1	100,1
	2013	100,1	100,0	100,2	100,4	99,9	100,0	100,3	99,7	100,1	100,2	99,8	100,1
	2014	100,1	100,1	100,1	100,0	99,9	100,0	99,8	99,6	100,0	100,0	99,8	99,7
III. Średnia płaca ^a	2011	88,1	100,9	106,2	99,0	96,8	103,3	100,3	99,4	99,7	101,0	101,8	109,0
	2012	91,3	97,3	105,7	98,7	97,3	103,8	98,5	99,6	98,8	102,1	101,7	108,8
	2013	89,5	100,8	103,3	99,9	96,6	102,9	100,6	98,2	100,3	101,7	101,7	108,3
	2014	90,1	101,3	104,2	99,0	97,5	101,7	100,6	98,2	100,2	102,1	100,6	109,4

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc analogiczny = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2011	104,8	105,0	106,8	107,2	108,8	106,4	105,3	104,5	103,3	104,1	104,6	104,7
	2012	104,5	104,5	103,7	103,2	102,7	105,4	105,0	105,3	105,3	104,7	103,9	103,9
	2013	103,5	102,5	101,5	101,7	101,6	100,7	102,5	102,5	102,6	101,9	101,7	101,5
	2014	101,6	101,6	101,2	100,3	99,2	99,1	98,3	97,9	100,0	97,8	97,5	96,8
Pieczywo i produkty zbożowe	2011	107,4	108,7	110,7	111,3	111,7	111,9	111,9	111,7	108,0	106,8	106,5	106,2
	2012	105,6	104,5	102,8	102,6	102,4	102,4	102,4	102,4	102,3	101,9	101,9	101,9
	2013	101,9	101,9	101,6	101,4	101,2	100,9	101,1	100,7	100,7	100,6	100,5	100,4
	2014	100,3	100,3	100,2	100,0	100,2	100,1	100,0	100,0	100,0	100,0	99,9	99,7
Mięso	2011	100,3	101,0	103,7	104,9	106,1	103,7	104,2	104,5	105,6	108,2	109,8	111,1
	2012	110,3	111,1	109,1	108,3	107,8	109,8	109,5	108,4	108,4	107,2	106,4	105,0
	2013	104,1	102,7	102,8	102,4	101,9	100,9	101,6	101,8	102,1	100,9	100,1	100,3
	2014	100,5	100,8	99,5	99,4	99,8	99,7	99,3	98,9	97,2	97,2	97,2	97,1
Ryby i owoce morza	2011	103,0	103,6	104,2	105,1	105,9	106,1	106,4	106,2	106,2	107,4	109,2	111,0
	2012	110,9	110,9	110,6	110,1	109,5	109,3	108,9	109,0	108,6	107,1	105,3	102,8
	2013	102,2	101,5	101,2	101,0	101,0	100,8	100,9	100,9	101,1	101,1	100,9	101,2
	2014	101,1	101,4	100,9	100,6	100,2	100,0	99,9	99,5	99,0	99,0	99,0	99,0
Mleko, sery, jaja	2011	102,1	102,2	103,1	103,1	103,2	103,4	103,9	104,1	104,0	104,1	104,6	105,1
	2012	105,3	105,8	109,1	110,6	109,1	104,8	107,2	106,3	106,0	105,7	105,5	104,9
	2013	104,4	103,8	99,7	97,8	98,5	99,2	99,7	100,2	101,2	101,8	102,0	102,2
	2014	102,8	103,2	103,6	103,6	103,9	103,9	103,3	102,8	101,6	100,5	99,7	99,1
Tłuszcze	2011	102,3	103,6	106,5	107,9	108,8	108,8	108,5	109,2	108,6	108,4	109,0	109,7
	2012	109,8	109,4	108,2	106,4	104,6	102,9	102,0	100,4	100,2	100,8	100,4	100,0
	2013	100,3	100,1	99,0	99,9	101,0	102,4	102,9	104,3	104,9	104,1	103,8	103,0
	2014	102,8	103,1	103,1	102,0	102,1	100,6	100,2	98,6	97,4	96,6	95,7	94,8
Owoce	2011	117,8	120,1	120,7	117,8	122,2	120,4	115,2	100,2	94,2	96,4	96,9	94,9
	2012	97,2	97,3	96,6	99,4	97,3	103,4	103,4	106,3	107,8	106,7	103,8	105,0
	2013	102,7	101,8	101,0	101,4	104,5	102,1	102,3	106,5	104,3	99,2	100,8	99,7
	2014	99,7	100,1	105,6	103,4	99,2	92,2	90,6	89,8	95,8	98,7	96,8	96,5
Warzywa	2011	113,5	108,7	105,3	104,6	112,8	97,9	87,3	84,9	81,9	82,8	84,2	82,2
	2012	83,6	85,7	88,1	83,1	84,4	99,8	97,5	103,4	102,8	104,0	101,0	107,2
	2013	107,8	104,6	103,0	108,8	106,9	101,2	120,3	118,3	119,6	117,8	115,3	112,3
	2014	111,3	110,6	106,3	102,3	91,4	95,6	90,1	87,2	91,6	90,4	91,0	86,8
Cukier i wyroby cukiernicze	2011	104,8	107,9	120,7	123,1	120,5	117,4	116,3	114,2	110,8	111,2	112,1	112,6
	2012	110,6	108,5	98,7	97,8	99,9	102,3	103,4	103,6	104,2	103,4	102,8	102,0
	2013	101,9	100,9	100,2	99,7	99,2	98,8	97,8	97,1	96,6	96,5	96,2	95,4
	2014	95,5	95,1	94,8	92,7	92,9	92,6	92,7	92,8	92,9	93,2	92,9	93,5
Cukier	2011	112,4	125,3	178,7	191,7	179,7	166,7	161,0	148,3	131,3	130,3	133,4	133,7
	2012	128,4	117,8	84,6	81,2	87,3	94,6	98,8	100,7	103,1	102,4	101,0	99,9
	2013	100,0	98,1	97,2	96,1	95,7	94,4	90,9	88,4	87,1	86,1	84,6	82,4
	2014	80,9	78,7	76,7	71,1	70,1	68,4	68,8	68,3	67,4	67,2	66,4	67,2
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2011	103,8	103,6	104,3	104,5	105,0	104,2	104,1	104,3	103,9	104,3	104,8	104,6
	2012	104,1	104,3	103,9	104,0	103,6	104,3	104,0	103,8	103,8	103,4	102,8	102,4
	2013	101,7	101,3	101,0	100,8	100,5	100,2	101,1	101,1	101,0	100,8	100,6	100,7
	2014	100,5	100,7	100,7	100,3	100,2	100,3	99,8	99,7	99,7	99,4	99,4	99,0
III. Średnia płaca ^a	2011	105,0	104,1	104,0	105,9	104,1	105,8	105,2	105,4	105,2	105,1	104,4	104,4
	2012	108,1	104,3	103,8	103,4	103,8	104,3	102,4	102,7	101,6	102,8	102,7	102,4
	2013	100,4	104,0	101,6	103,0	102,3	101,4	103,5	102,0	103,6	103,1	103,1	102,7
	2014	103,4	104,0	104,8	103,8	104,8	103,5	103,5	103,5	103,4	103,8	102,7	103,7

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób

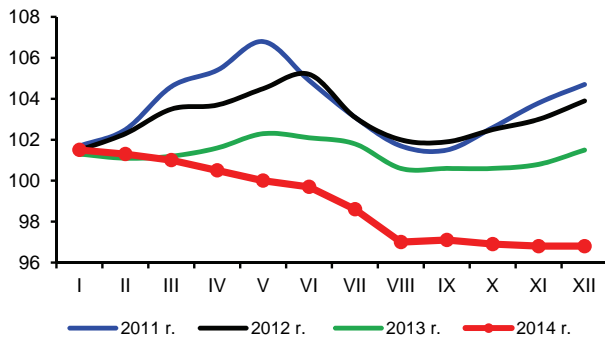
Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

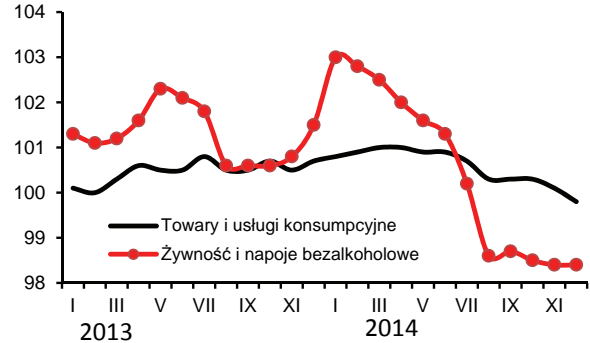
Wyszczególnienie a – 2013 r. b – 2014 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w złotych											
Ryz – 1 kg	a	4,27	4,27	4,25	4,25	4,19	4,16	4,12	4,08	4,08	4,07	4,03	4,01
	b	4,03	4,03	4,02	4,00	3,95	3,91	3,86	3,86	3,82	3,85	3,82	3,81
Chleb mieszany – 0,5 kg	a	2,26	2,26	2,25	2,25	2,25	2,24	2,24	2,23	2,23	2,23	2,22	2,22
	b	2,22	2,21	2,21	2,20	2,20	2,20	2,20	2,20	2,20	2,20	2,20	2,20
Makaron – 250 g	a	2,28	2,28	2,28	2,27	2,26	2,26	2,27	2,28	2,27	2,27	2,28	2,27
	b	2,28	2,30	2,28	2,27	2,27	2,27	2,26	2,25	2,26	2,27	2,26	2,25
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	2,42	2,45	2,47	2,47	2,50	2,50	2,54	2,52	2,52	2,52	2,51	2,49
	b	2,50	2,49	2,49	2,40	2,46	2,47	2,45	2,46	2,45	2,44	2,41	2,39
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	26,30	26,24	26,19	26,14	26,30	26,17	26,27	26,29	26,37	26,44	26,58	26,40
	b	26,37	26,31	26,22	26,26	26,32	26,18	26,24	26,22	26,19	26,10	26,09	25,89
Mięso wołowe bez kości (z udzca) – 1kg	a	33,97	33,78	33,56	33,60	33,49	33,44	33,29	33,09	33,30	33,42	33,35	33,39
	b	33,71	33,38	33,13	33,06	33,31	32,97	32,90	32,49	32,64	32,53	32,48	32,45
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – 1 kg	a	15,84	15,27	15,16	15,21	15,13	15,16	15,47	15,62	16,06	15,73	15,57	15,51
	b	15,43	15,01	14,53	14,76	15,02	15,03	15,23	15,08	14,93	14,59	14,50	14,28
Kurczę patroszone – 1 kg	a	7,33	7,29	7,67	7,66	7,64	7,85	8,08	7,96	7,94	7,28	6,95	6,94
	b	7,20	7,31	7,47	7,32	7,31	7,63	7,56	7,75	7,39	7,15	6,91	6,93
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	23,92	23,78	23,77	23,78	23,80	23,80	24,09	24,18	24,36	24,62	24,50	24,51
	b	24,49	24,47	24,49	24,55	24,57	24,32	24,40	24,47	24,37	24,24	24,22	24,12
Kiełbasa „Toruńska” – 1kg	a	16,07	16,04	16,11	15,99	15,87	16,11	15,85	15,93	16,08	16,11	15,97	15,72
	b	15,90	15,83	15,84	15,87	15,80	15,75	15,90	15,80	15,98	15,94	15,70	15,63
Filety mrożone z morszczuka, niepanierowane, na wagę – 1 kg	a	21,60	21,63	21,77	21,82	21,73	21,81	21,82	21,91	22,02	22,08	21,87	21,85
	b	21,87	21,85	21,79	21,74	21,66	21,66	21,81	21,75	21,74	21,76	21,75	21,76
Mleko 3,2-3,5% tł., sterylizowane (UHT), w kartonie – 1 l	a	2,72	2,76	2,75	2,76	2,76	2,76	2,79	2,79	2,84	2,89	2,91	2,93
	b	2,98	3,01	3,05	3,00	3,01	3,03	3,00	2,98	2,95	2,94	2,94	2,95
Jogurt naturalny – 150 g	a	1,01	1,01	1,01	1,01	1,00	1,00	1,00	1,00	1,01	1,01	1,02	1,03
	b	1,03	1,04	1,03	1,03	1,01	1,01	1,02	1,03	1,03	1,04	1,03	1,04
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	12,85	12,84	12,85	12,91	12,92	12,91	12,92	12,94	13,09	13,18	13,12	13,27
	b	13,36	13,48	13,53	13,47	13,52	13,46	13,49	13,44	13,51	13,45	13,44	13,35
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	20,03	20,05	20,01	20,06	20,25	20,35	20,71	21,02	21,52	22,11	22,59	22,65
	b	23,15	23,35	23,30	22,98	22,45	21,99	21,67	21,60	21,32	20,92	20,80	20,42
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 500g	a	5,77	5,76	5,71	5,77	5,76	5,77	5,83	5,85	5,91	5,97	6,09	6,08
	b	6,15	6,16	6,25	6,23	6,23	6,22	6,26	6,23	6,24	6,19	6,07	6,05
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,60	0,60	0,59	0,58	0,57	0,55	0,55	0,54	0,54	0,53	0,53	0,53
	b	0,54	0,53	0,52	0,52	0,51	0,51	0,51	0,51	0,51	0,51	0,51	0,52
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	4,36	4,35	4,31	4,31	4,34	4,41	4,45	4,54	4,62	4,67	4,70	4,74
	b	4,76	4,75	4,74	4,66	4,68	4,60	4,61	4,57	4,49	4,49	4,42	4,37
Margaryna do smarowania pieczywa (np. „Rama”) – 400 g	a	3,96	4,00	4,02	4,08	4,08	4,06	4,08	4,07	4,11	4,12	4,09	4,09
	b	4,09	4,08	4,04	4,08	4,10	4,05	4,05	4,02	4,03	4,05	4,01	4,00
Olej rzepakowy krajowy – 1l	a	7,01	6,95	6,90	6,90	6,90	6,86	6,92	6,91	6,91	6,84	6,72	6,58
	b	6,66	6,59	6,52	6,42	6,47	6,37	6,32	6,23	6,18	6,11	6,14	5,94
Ślonina – 1 kg	a	7,19	7,17	7,14	7,03	6,87	6,85	6,83	6,89	7,04	7,03	6,99	7,01
	b	7,00	6,93	6,67	6,55	6,43	6,34	6,35	6,29	6,30	6,25	6,17	6,12
Smalec bez dodatków – 250 g	a	2,03	1,99	1,99	1,98	1,96	1,96	1,95	1,95	1,97	1,97	1,98	1,97
	b	1,93	1,92	1,90	1,89	1,88	1,86	1,86	1,84	1,83	1,83	1,81	1,77
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	3,92	3,86	3,83	3,81	3,78	3,72	3,57	3,46	3,41	3,35	3,28	3,17
	b	3,11	2,99	2,87	2,65	2,58	2,48	2,39	2,30	2,23	2,19	2,12	2,07
Jabłka – 1 kg	a	2,38	2,40	2,42	2,51	3,02	3,62	3,93	3,91	3,11	2,72	2,66	2,67
	b	2,71	2,77	2,78	2,77	2,93	3,03	3,17	2,85	2,25	2,00	1,96	1,95

Źródło: Dane GUS

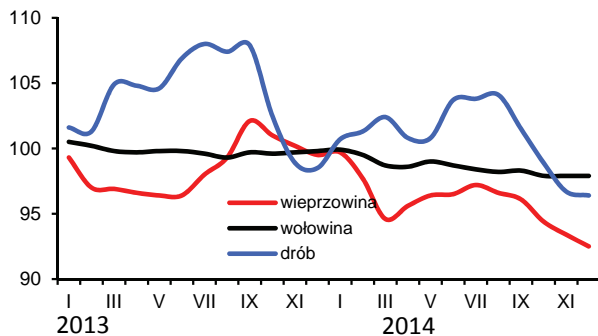
Rys. 1. Wskaźniki cen detalicznych żywności i napojów (XII roku poprzedniego = 100) (w %)

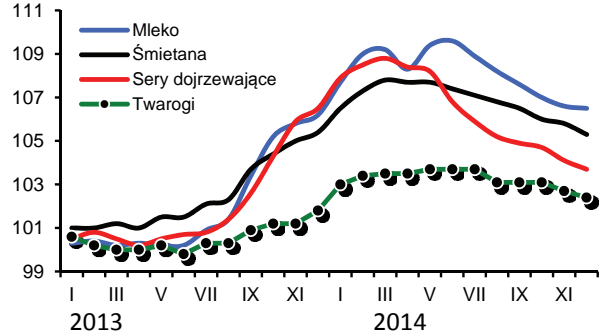
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2012 = 100) (w %)

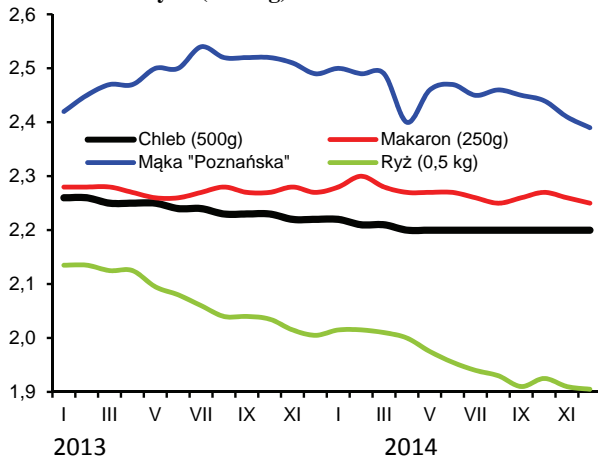
Rys. 3. Dynamika cen detalicznych wybranych rodzajów mięsa (XII 2012 = 100) (w %)

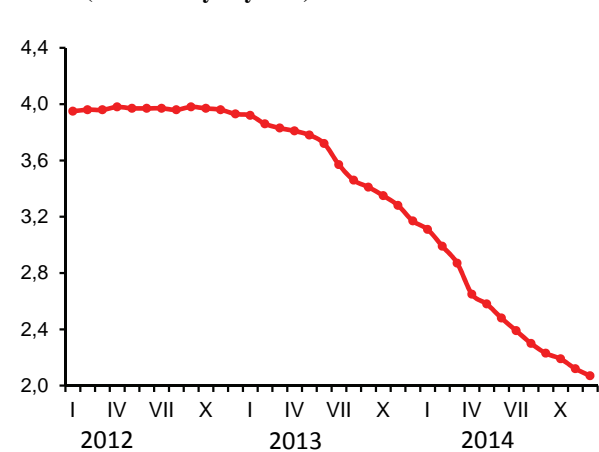
Rys. 4. Dynamika cen detalicznych nabiału (XII 2012 = 100) (w %)

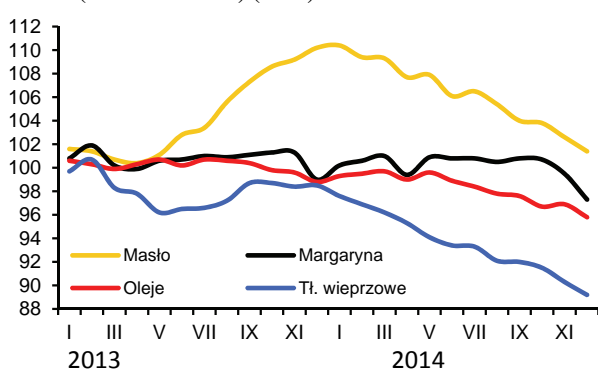
Rys. 5. Ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (w zł/kg)

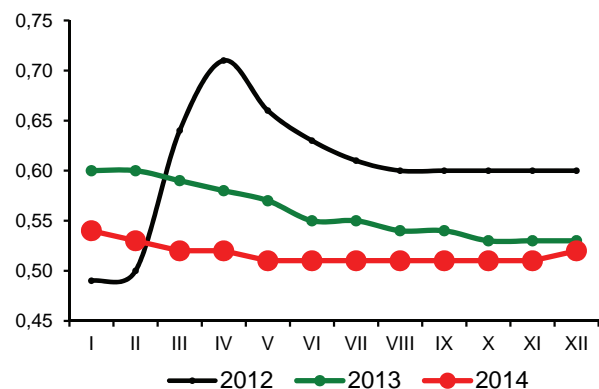
Rys. 6. Ceny detaliczne cukru w zł/kg (cukier biały kryształ)

Rys. 7. Dynamika cen detalicznych tłuszczów (XII 2012 = 100) (w %)

Rys. 8. Ceny detaliczne jaj (w zł za 1 szt.)

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

W grudniu 2014 r. utrzymał się niewielki popyt na podstawowe środki produkcji dla rolnictwa co wpłynęło na dalsze spadki cen. Obniżono przede wszystkim ceny bezpośrednich nośników energii, natomiast zmiany cen pozostałych środków produkcji były symboliczne. Relacje cen środków produkcji do cen zbóż poprawiły się. Pogorszeniu uległy natomiast relacje cen środków produkcji do cen skupu żywca wieprzowego.

Popyt na nawozy mineralne wzrósł umiarkowanie w grudniu 2014 r., co niewątpliwie miało związek z rozpoczęciem wypłat dopłat bezpośrednich za 2014 r. W rezultacie trwający od połowy 2013 r. spadek cen został zahamowany. Średnie ceny nawozów w grudniu wzrosły o 0,2% w stosunku do poprzedniego miesiąca, w tym superfosfat prosty zdrożał o 0,7%, a mocznik o 0,4%. Potaniały nawozy wieloskładnikowe, w tym polifoska o 0,5%. Ceny nawozów mineralnych w grudniu 2014 r. były średnio o 6,7% niższe niż przed rokiem, przy czym najbardziej zmalała cena polifoski i superfosfatu potrójnego (o 10,0%) oraz soli potasowej (o 8,9%). Stosunkowo najmniej w ujęciu rocznym potaniały nawozy azotowe, np. saletra amonowa (o 1,1%), a saletrzak (o 3,2%). W najbliższych miesiącach w okresie zwiększonego popytu na nawozy mineralne ceny mogą nieznacznie wzrosnąć. Skala ewentualnych podwyżek będzie jednak wyraźnie niższa w porównaniu z latami poprzednimi, głównie z powodu niższego popytu w związku ze spadkiem dochodów rolników, ale także niskiego poziomu cen nawozów w handlu światowym.

Poprawiły się relacje cen nawozów mineralnych do cen zbóż. Na zakup 1 kg NPK w grudniu 2014 r. należało przeznaczyć równowartość 5,6 kg pszenicy, tj. o 0,2 kg mniej niż miesiąc wcześniej, ale o 0,3 kg więcej w stosunku do grudnia 2013 r. Relatywnie najtańszym nawozem mineralnym pozostaje sól potasowa (równowartość 4,1 kg pszenicy), a najdroższym superfosfat prosty (6,7 kg pszenicy). Relacje cen nawozów do cen skupu trzody chlewnej uległy natomiast wyraźnemu pogorszeniu w porównaniu z miesiącem poprzednim. Na zakup 1 dt NPK należało przeznaczyć równowartość 90 kg żywca wieprzowego, czyli o 5 kg więcej niż w miesiącu poprzednim oraz o 14 kg więcej niż przed rokiem.

Ceny nawozów wapniowych pozostały na poziomie poprzedniego miesiąca. W ciągu roku potaniały natomiast o 4,3%.

W grudniu 2014 r. ceny nawozów mineralnych w handlu światowym pozostały na poziomie poprzedniego miesiąca¹. Umiarkowany wzrost cen fosforanu amonu i mocznika został skompensowany spadkiem cen superfosfatu potrójnego i soli potasowej. Powodem niewielkich wahań cen nawozów mineralnych w handlu światowym są malejące ceny energii, które zmniejszają koszty produkcji i transportu nawozów, ale także ustabilizowana sytuacja popytowo-podażowa. Światowe ceny nawozów mineralnych w grudniu 2014 r. były średnio o 3,6% wyższe niż rok wcześniej. Sól potasowa² potaniała w tym czasie o 7,9%, mocznik³ o 5,4% ale fosforan amonu⁴ i superfosfat potrójny⁵ zdrożały odpowiednio o 24,3 i 34,2%.

Na rynku bezpośrednich nośników energii odnotowano wyraźne obniżki cen, które były następstwem przede wszystkim głębokiego spadku cen ropy naftowej na światowych rynkach. Ceny bezpośrednich nośników energii obniżono

Aldon Zalewski

Arkadiusz Zalewski

średnio o 1,9%, w tym olej opałowy staniał o 8,9%, benzyna o 5,3%, olej napędowy o 4,6%, a gaz LPG o 2,3%. W ciągu 12 miesięcy ceny nośników energii obniżono średnio o 5,0%. Najbardziej w tym czasie potaniał olej opałowy (o 14,9%) oraz olej napędowy (o 11,9%). Umiarkowanie podrożały z kolei smary oraz płyny chłodnicze.

Na światowych rynkach surowców energetycznych w grudniu 2014 r. nastąpił kolejny silny spadek cen, który wynikał przede wszystkim z gwałtownego obniżenia cen ropy naftowej. Ceny zmalały średnio o 18,6%⁶, w tym ropa Brent potaniała o 20,5%. Obserwowany od lipca 2014 r. spadek cen ropy naftowej na światowych rynkach wynika m.in. z braku redukcji wydobycia przez kraje OPEC w warunkach słabnącego popytu spowodowanego spowolnieniem gospodarczym w Europie i w Chinach. Spadkowi cen sprzyja również dynamiczny wzrost wydobycia w USA w związku z tzw. rewolucją łupkową. Ceny bezpośrednich nośników energii zmalały w ciągu 12 miesięcy o blisko o 40%, w tym ropa Brent potaniała o 44%, a gaz ziemny⁷ o 17%.

Zmiany cen środków ochrony roślin, materiałów budowlanych oraz maszyn rolniczych w grudniu 2014 r. były niewielkie. W ciągu 12 miesięcy maszyny rolnicze i środki ochrony roślin podrożały natomiast odpowiednio o 2,2 i 1,5%, a ceny materiałów zostały obniżone o 0,7%.

- 1 Na podstawie indeksu zmian cen nawozów mineralnych obliczanego przez Bank Światowy
- 2 Notowania fob Vancouver
- 3 Notowania fob Yuzhnyy
- 4 Notowania fob US Gulf
- 5 Notowania fob Tunis
- 6 Na podstawie indeksu zmian cen energii obliczanego przez Bank Światowy
- 7 Na podstawie indeksu zmian cen gazu ziemnego obliczanego przez Bank Światowy

Tab. 1. Ceny na rynku nawozów mineralnych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny w zł		Dynamika cen %		Relacje 1 kg NPK do:	
		XII 2013	XII 2014	XII 2014 XI 2014	XII 2014 XII 2013	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Saletrzak 28%N	dt	125,00	121,00	100,1	96,8	6,43	1,04
Saletra amonowa 34%N	„	141,44	139,92	100,3	98,9	6,12	0,99
Mocznik 46%N	„	170,32	158,72	100,4	93,2	5,13	0,83
Superfosfat prosty 20% P ₂ O ₅	„	102,16	93,64	100,7	91,7	6,96	1,13
Superfosfat potrójny 40%P ₂ O ₅	„	178,96	161,00	99,7	90,0	5,99	0,97
Fosforan amonu 18%N, 46% P ₂ O ₅	„	220,00	207,80	100,0	94,5	4,83	0,78
Sól potasowa 60%K ₂ O	„	184,72	168,20	100,3	91,1	4,17	0,67
Polifoska 8%N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	„	214,08	192,60	99,5	90,0	5,12	0,83
Wapno tlenkowe 60%CaO	„	77,32	74,02	99,1	95,7	1,83	0,30

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł		Dynamika cen %		Relacje środka do:	
		XII 2013	XII 2014	XII 2014 XI 2014	XII 2014 XII 2013	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Mospilan 20 SP	80 g	43,26	43,72	99,9	101,1	65,03	10,51
Dursban 480 EC	1 l	52,10	52,34	100,2	100,5	77,85	12,58
Decis Mega 50 EW	250 ml	33,82	35,00	99,9	103,5	52,06	8,41
Zaprawa nasienna „T75 DS/WS”	0,8 kg	36,35	36,88	99,5	101,5	54,86	8,87
Gwarant 500 SC	1 l	55,95	53,71	99,7	96,0	79,89	12,91
Miedzian 50 WP	1,5 kg	63,06	64,41	100,0	102,1	95,81	15,48
Roundup	1 l	33,58	34,74	99,9	103,5	51,67	8,35
Granstar Ultra SX 50 SG	40 g	41,95	42,17	99,8	100,5	62,72	10,14
Fusilade Forte	1 l	126,17	130,21	99,9	103,2	193,68	31,30
Chwastox Extra 300 SL	1 l	17,89	18,14	99,7	101,4	26,98	4,36
Środek gryzoniobójczy	1 kg	32,84	34,04	99,9	103,7	50,63	8,18

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny środków energii i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł		Dynamika cen %		Relacje nośników do:	
		XII 2013	XII 2014	XII 2014 XI 2014	XII 2014 XII 2013	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Węgiel kamienny	t	795,41	778,56	99,8	97,9	1158,05	187,15
Koks opałowy	t	1159,43	1065,79	99,9	91,9	1585,29	256,20
Benzyna „Euro Super” 95	1 l	5,38	4,82	94,7	89,6	7,17	1,16
Olej napędowy	1 l	5,46	4,81	95,4	88,1	7,15	1,16
Olej opałowy, Ekoterm Plus	1 l	3,89	3,31	91,9	85,1	4,92	0,80
Gaz propan-butan „LPG”	1 l	2,68	2,52	97,7	94,0	3,75	0,61
Olej silnikowy „Castrol Magnatec 10W/40”	1 l	34,55	33,63	99,7	97,3	50,02	8,08
Olej silnikowy „Lotos Mineral Control 15W/40”	1 l	17,41	17,39	100,1	99,9	25,87	4,18
Smar stały wielofunkcyjny	0,9 kg	15,11	15,39	100,0	101,9	22,89	3,70
Płyn do chłodziw „Petrygo”	1 l	12,35	12,5	100,3	101,2	18,59	3,00
Energia elektryczna	10 kWh	6,64	6,49	100,0	97,7	9,65	1,56

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny na rynku materiałów budowlanych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł		Dynamika cen %		Relacje materiałów budowlanych do:	
		XII 2013	XII 2014	XII 2014 XI 2014	XII 2014 XII 2013	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Cement	50 kg	22,46	22,10	100,0	98,4	32,87	5,31
Wapno	1 t	561,10	568,94	99,9	101,4	846,26	136,76
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	159,16	158,69	99,7	99,7	236,04	38,15
Stal płaska (płaskownik)	1 t	3508,93	3441,42	99,8	98,1	5118,88	827,26
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	13,79	13,51	99,6	98,0	20,10	3,25
Dwuteownik gruby	1 t	3613,07	3512,16	99,9	97,2	5224,10	844,27
Blacha dachowa	1 m ²	29,96	29,34	99,7	97,9	43,64	7,05
Tynk „Atlas”	25 kg	53,07	52,71	100,4	99,3	78,40	12,67
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	1,16	1,18	100,0	101,7	1,76	0,28
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklone	1 szt.	694,84	699,86	100,0	100,7	1040,99	168,24
Tarcica iglasta, obrzynana	1 m ³	723,28	722,33	100,1	99,9	1074,42	173,64
Płyta OSB3 18mm 1,25x1,5m	1 szt.	84,95	79,87	99,1	94,0	118,80	19,20
Okno drewniane szklone	1 szt.	1739,89	1773,70	100,0	101,9	2638,26	426,37
Drzwi płytowe 2000x800 mm zew.	1 szt.	1602,06	1630,59	99,1	101,8	2425,39	391,97

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

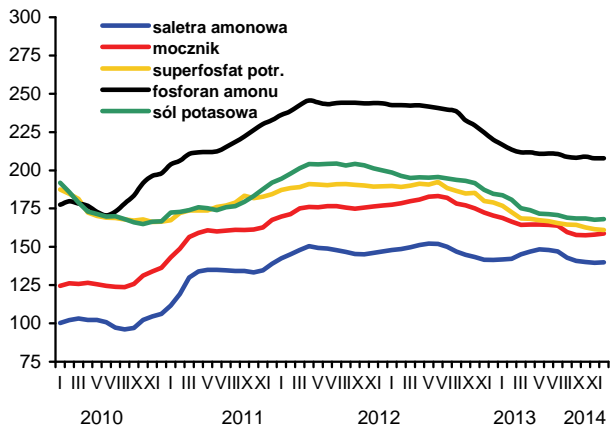
Tab. 5. Ceny jednostkowe maszyn i narzędzi rolniczych oraz relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny w zł		Dynamika cen %		Relacje środków mech. do:	
	XII 2013	XII 2014	XII 2014 XI 2014	XII 2014 XII 2013	pszenicy dt	żyw. wiep. dt
Kombajn zbożowy TC 5050	388280,9	418516,2	100,6	107,8	6225,14	1006,05
Kombajn do ziemniaków	77996,0	80285,3	100,1	102,9	1194,19	192,99
Samochód dostawczy „Iveco”	99648,2	101943,9	99,9	102,3	1516,35	245,06
Rozrzutnik obornika 2-osiowy	46239,4	49031,7	100,2	106,0	729,31	117,86
Siewnik zbożowy 27 redlic	21737,2	21899,2	99,4	100,7	325,74	52,64
Ciągnik „Ursus” POL-MOT 11024	153044,9	151958,1	103,9	99,3	2260,27	365,28
Ciągnik 90 kW	190324,1	202027,4	100,6	106,1	3005,02	485,64
Przyczepa do ciągnika samowładowca	36907,0	36177,9	99,9	98,0	538,12	86,97
Kopaczka elewatorowa	14952,8	15003,5	100,1	100,3	223,17	36,07
Agregat uprawowy do siewnika	16467,4	16064,9	100,1	97,6	238,95	38,62
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	7025,2	7100,1	99,2	101,1	105,61	17,07
Glebogryzarka „Freza 1,6”	6021,9	5914,9	100,2	98,2	87,98	14,22
Prasa zbierająca wysokiego zgniotu	47891,2	47044,5	100,1	98,2	699,75	113,09
Opryskiwacz 400 l	4787,5	4974,6	100,4	103,9	73,99	11,96
Agregat uprawowy (kultywator i wał strun.)	7918,4	8173,8	100,0	103,2	121,58	19,65
Rozsiewacz nawozów	1864,8	1920,6	99,8	103,0	28,57	4,62
Sadzarka 2 rzędowa „Kora-2”	13890,7	14119,9	100,0	101,7	210,02	33,94
Pług 4 skibowy	11491,2	11876,9	100,0	103,4	176,66	28,55
Kultywator 2,1-2,8 m	3674,3	3941,8	103,0	107,3	58,63	9,48
Dojarka 2 konwie ^a	8056,0	8135,1	100,0	101,0	121,00	65,88
Dojarka z rurowaniem ^a	42353,7	43540,8	100,0	102,8	647,64	352,61
Schladzarka do mleka 500 l ^a	17386,4	18070,0	100,0	103,9	268,78	146,34

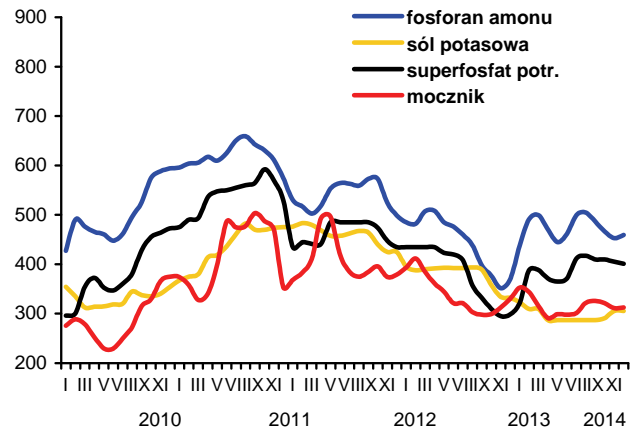
^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl.

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

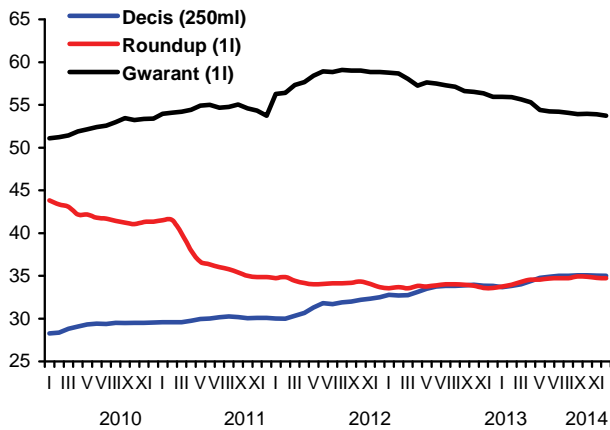
Rys. 1. Ceny wybranych nawozów mineralnych (zł/dt)

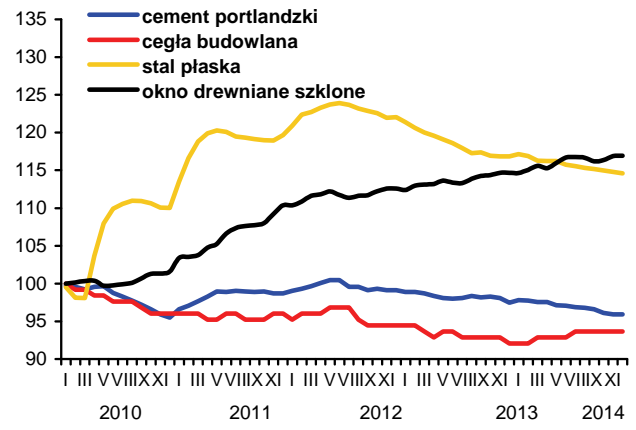
Rys. 2. Ceny nawozów mineralnych na światowych rynkach (USD/t) według danych Banku Światowego

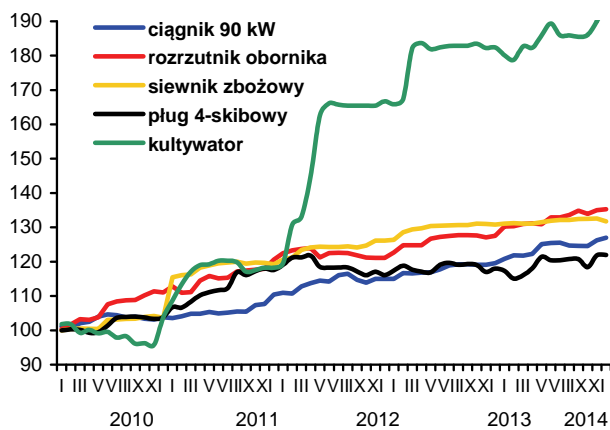
Rys. 3. Ceny wybranych środków ochrony roślin (zł)

Rys. 4. Dynamika cen wybranych materiałów budowlanych (XII 2009=100)

Rys. 5. Dynamika cen wybranych maszyn rolniczych (XII 2009=100)

Rys. 6. Ceny oleju napędowego i benzyny E95 w Polsce oraz światowe ceny ropy naftowej

